

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA YABANCI DİL OLARAK
FRANSIZCA ÖĞRETİMİ**

Fatma ERDOĞAN

Danışman

Doç.Dr. Halil AYTEKİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KASIM, 2018

TELİF HAKKI

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu Ek Madde 40 hükümleri çerçevesinde (Ek:22/2/2018-7100/10 md.) “*Lisansüstü tezler yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınmadıkça, bilime katkı sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılır.*”

Araştırmacılar tezlerin tamamı veya bir bölümünü yazarın izni olmadan ticari veya mali kazanç amaçlı kullanamaz, yayınlamayaz, dağıtamaz ve kopyalayamaz. Ulusal Tez Merkezi Web Sayfasını kullanan araştırmacılar, tezlerden bilimsel etik ve atıf kuralları çerçevesinde yararlanırlar.

YAZARIN

Adı : Fatma

Soyadı : ERDOĞAN

Bölümü : YABANCI DİLLER BÖLÜMÜ/FRANSIZ DİLİ VE EĞİTİMİ

İmza :

Teslim Tarihi : 21.12.2018

TEZİN

Türkçe Adı : Okul öncesi çocuklarda yabancı dil olarak Fransızca öğretimi

İngilizce Adı : French teaching as a foreign language in preschool for children

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Fatma ERDOĞAN

İmza:

*“Çalışmamızın ülkemizin geleceği çocuklara dil öğrenme konusunda
ışık tutması, onları yüreklendirmesi dileklerle...”*

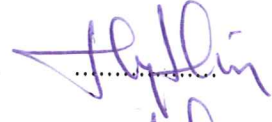

KABUL VE ONAY

Fatma ERDOĞAN tarafından hazırlanan “Okul Öncesi Çocuklarda Yabancı Dil Olarak Fransızca Edinimi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy çokluğu ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

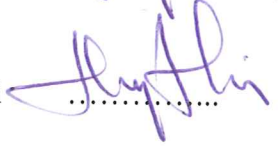
Danışman: Doç. Dr. Halil AYTEKİN

Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Başkan: Doç. Dr. Halil AYTEKİN

Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Üye: Dr.Öğrt.Üyesi Hatice ÖZASLAN

Temel Eğitim Anabilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

.....

Üye: Dr.Öğrt.Üyesi Ertan KUŞÇU

Fransız Dili ve Edb. Pamukkale Üniversitesi

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

.....

Bu tezin Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans/ Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Tarihi: __/__/__

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

(İmza ve Mühür)

TEŞEKKÜRLER

Çalışmamız okul öncesi çocuklarda yabancı dil öğretimini kapsadığı için, uygulama yapmamız gerekiyordu. Bize bu anlamda anaokulunda uygulama yapmamıza müsaade eden, okullarının kapısını bize açan “Mustafa Seven Anaokulu” Müdürü Sayın Habib Alan ve “Seyfi Demirsoy Okulu Müdürü” Sayın Ümmühan Koca’ya çok teşekkür ediyorum.

Burada, şüphesiz en büyük teşekkürü ailemin hak ettiğini belirtmeden geçemeyeceğim. Bu tez çalışması sırasında bana sabırla yaklaşan, her şekilde maddi ve manevi desteğini esirgemeyen başta sevgili aileme en derin sevgi ve saygılarımı sunmak istiyorum.

Ayrıca yüksek lisans öğrenimim boyunca bizlerin yetişmesine katkı sağlayan hocalarıma da ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Özellikle en büyük teşekkürü, çalışma sürecince benim bilgi ve görgümü artırmaya çalışan, bilimsel anlamda beni her an çıkmazlardan kurtaran ve bakış açımı değerli görüş ve düşünceleriyle her daim zenginleştiren Danışman hocam Doç. Dr. Halil AYTEKİN’e sevgi ve saygılarımı ifade etmek istiyorum.

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA YABANCI DİL OLARAK FRANSIZCA ÖĞRETİMİ

Yüksek Lisans Tezi

Fatma ERDOĞAN

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Kasım, 2018

ÖZ

Okul öncesi dönemde yabancı dil eğitimi ve öğretimine özgü bilimsel çalışmalar ışığında özellikle gelişmiş ülkelerde en az iki yabancı dil öğretimi yapılmaktadır. Ülkemizde de son yıllarda erken yaşta çocuklarda yabancı dil öğretimine giderek artan bir ilgi söz konusudur. Bu gelişmelere paralel olarak okul öncesinde yabancı dile özgü bilimsel çalışmaların daha çok kuramsal çerçevede yapıldığı görülmüştür. Bu alana katkı sağlayacak özgün bir araştırma yapma düşüncesi bu eksiklikten doğmuş ve araştırma uygulamalı olarak yürütülmüştür. Araştırmada Nitel yöntem tercih edilmiş ve bu yönetime uygun olarak araştırma problemi belirlenmiştir. Problemin belirlenmesinde araştırma yapılacak alana özgü kuram ve literatür çalışması, araştırmacının alana yönelik formasyonu ve deneyimi ve alana özgü beklentiler dikkate alınmıştır. Bu araştırmada gözlem, görüşme ve anket gibi veri toplama teknikleri kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda, birden fazla veri toplama tekniğine başvurulması toplanan verilerin ve yapılan açıklamaların güvenilirliğinin ve geçerliliğinin artırılması açısından önemlidir. Bu araştırmayı gerçekleştirmek için evren olarak Samsun'da bulunan bir özel anaokulu sınıfı ile bir devlet okulunun anasınıfı alınmış, örneklemini ise bu her iki anaokuluna devam eden çocuklar oluşturmuştur. Ancak şunu da ifade edelim ki bu bir kontrol grupsuz deneysel desen çalışmasıdır. Öğretilecek dil olarak ise Fransızca seçilmiştir. Fransızca olmasının sebebi araştırmacının Fransa'da doğup büyümesidir. Uygulamaya çocukların yanında ebeveynler de dâhil edilmiş ve çalışma okul ve aile işbirliği içerisinde yürütülmüştür. Bu uygulamayla, okul öncesi çocukların yabancı dil öğrenimine hazırbulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme potansiyelleri incelenmiş ve öngörülen sürecin sonunda öğrencilerin çok büyük oranda başarılı olduğu gözlemlenmiştir. Uygulama bu dönemdeki çocukların hedef dili hangi yöntem ve tekniklerle daha kolay öğrenebildiklerini de ortaya koymaya imkân vermiştir. Özel anasınıfında Fransızca'yı ikinci yabancı dil olarak alanlarla devlet anasınıfında ilk defa yabancı dil olarak Fransızca öğrenmeye çalışanlar arasında dikkate değer benzerlikler görülmüştür. Bu

durum bir anlamda, çocukların okul öncesi evrede iki yabancı dil öğrenebileceklerinin de en açık göstergesi olarak görülebilir. Dil öğretimi sırasında yapılan sınıf içi uygulamalar, sınıf dışında evdeki egzersizlerle pekiştirilmiş ve elde edilen bulgular paylaşılmıştır. Bu bulgular ışığında, okul öncesi dönemde çocukların yaş, ilgi ve yetenekleri göz önüne alınarak yabancı dil öğretimine ağırlık verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Ayrıca okul öncesi dönemde yabancı dil öğreniminin çocuğun, bilişsel, duygusal, dilsel ve sosyal gelişmesini olumlu yönde etkileyeceği ve onun istendik davranışlar edinmesine katkı sağlayacağı düşünülürse çalışmanın önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Okul Öncesi, Yabancı Dil Öğretimi, Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi, Nitel Araştırma

Sayfa Sayısı : 160

Danışman : Doç. Dr. Halil AYTEKİN

FRENCH TEACHING AS A FOREIGN LANGUAGE IN PRESCHOOL FOR CHILDREN

MS Thesis

Fatma ERDOGAN

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

November, 2018

ABSTRACT

In consideration of scientific studies regarding foreign language teaching and education in preschool period, at least two foreign languages are taught especially in developed countries. Foreign language education for preschool children in Turkey has been increasing in recent years. In line with these developments, it is also observed that the scientific studies regarding foreign language teaching in preschool have been conducted within theoretical framework. The idea of making a distinctive research to contribute this field has emerged from this observation, and this study was carried out as an applied research. Qualitative research method was used in this study, and the research problem was determined in accordance with this method. In determining the problem, the hypothesis and literature review on the research field, the researcher's formation and experience regarding this field, and the expectations were taken into account. In this study, data collection methods, such as observation, interviews, and surveys, were used. Use of several data collection methods in qualitative research is important in terms of increasing the reliability and validity of the data collected and the explanations made. The population of this research study consisted of a private kindergarten and a public school's kindergarten in Samsun, and the research sample consisted of the children attending both schools. However, it should be noted that this is an experimental design study without any control groups. French was chosen as the foreign language to be taught. The reason for selecting French as the foreign language is that the researcher was born and raised in France. The parents were also included in this study, and the study was conducted in collaboration between the school and the parents. With this study, the preschool children's readiness/preparedness and interest in learning a foreign language, and their learning potentials were analyzed, and at the end of the anticipated process, it was observed that the students showed tremendous success. This study also allowed us to reveal which methods and techniques helped students of this age to learn the target language more easily. Significant similarities were observed between the

children, who were taught French as a second foreign language in private kindergarten, and the children, who were taught French as the first foreign language in public school kindergarten. This may also be interpreted as the most explicit indicator of children's ability to learn two foreign languages in preschool period. In-class practices during language teaching were supported by non-class exercises and homework, and the data obtained were shared. In consideration of these findings, it was found that schools should focus on foreign language teaching in preschool period considering some parameters, such as age, interest, and abilities. In addition, the importance of this study will be better understood when it is taken into account that foreign language learning in preschool period will have positive effects on children's cognitive, emotional, lingual, and social development, and will contribute them to develop terminal behaviors.

Keywords: Preschool, Foreign Language Education, Foreign Language Teaching in Early Childhood, Qualitative Research

Number of Pages : 160

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Halil AYTEKİN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI.....	II
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	III
KABUL VE ONAY	IV
TEŞEKKÜRLER	VI
ABSTRACT.....	IX
İÇİNDEKİLER	XI
TABLolar LİSTESİ.....	XV
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XVI
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
I. GİRİŞ.....	1
1.1 Araştırmanın amacı.....	3
1.2 Araştırmanın önemi	4
1.3 Sınırlılıklar.....	5
İKİNCİ BÖLÜM	6
II. KURAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1 Çocuk ve Bilişsel Gelişim Evreleri.....	6
2.1.1 Piaget'nin Bilişsel Gelişim Evreleri.....	6
2.1.2 Brunner'in Bilişsel Gelişim Kuramı	7
2.1.3 Vygotsky'nin Bilişsel Gelişime İlişkin Görüşleri	8
2.2 Çocuk ve Dil İlişkisi.....	9
2.3 Çocuklarda Dil Gelişimi.....	11
2.3.1 Piaget'nin Dil Gelişim Evreleri.....	12
2.4 Anadil ve Çocuk	13
2.5 Dilin Bileşenleri	16
2.5.1 Ses bilgisi (fonoloji).....	16
2.5.2 Biçimbilgisi (morfoloji)	16

2.5.3 Sözdizimi (sentaks)	17
2.5.4 Anlam Bilgisi (semantik)	17
2.5.5 Kullanım Bilgisi (pragmatik)	17
2.6 Dil Gelişim Kuramları.....	17
2.6.1 Davranışçı Yaklaşım	17
2.6.2 Sosyal Öğrenme Kuramı.....	18
2.6.3 Biyolojik Kuram	18
2.6.4 Bilişsel Kuram	19
2.7 Yabancı Dil ve Çocuk.....	19
2.8 Okul Öncesinde Yabancı Dil Öğretiminin Önemi ve Gerekliliği.....	21
2.9 Erken Yaşlara Uygun Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	24
2.9.1 Seçmecî Yöntem(eclectic approach)	24
2.9.2 Sessizlik Yöntemi (the silent way).....	24
2.9.3 Telkin Yöntemi (suggestopedia)	24
2.9.4 Grupla Dil Öğretimi Yöntemi.....	25
2.9.5 Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi.....	25
2.9.6 Görsel-İşitsel Yöntem.....	25
2.10 Okul Öncesinde Yabancı Dil Öğretiminin Avantajları ve Dezavantajları	25
2.10.1 Avantajları.....	25
2.10.2 Dezavantajları.....	27
2.11 Okul Öncesinde Yabancı Dil Nasıl Öğretilmelidir?	28
2.11.1 Okul Öncesinde Yabancı Dil Öğretiminin Aşamaları	32
2.12 Yabancı Dil Öğretiminde Çocuğu Etkileyen Faktörler	33
2.12.1 Devlet ve Bölge Değişkenleri.....	33
2.12.2 Okul Dışı Değişkenler.....	33
2.12.3 Çocuk İle İlgili Değişkenler.....	34
2.12.4 Teknolojik Araçlar	34

2.12.5 Öğrenme Ortamı Faktörü.....	35
2.12.6 Kullanılan Zaman ve Enerji	35
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	36
III. YÖNTEM.....	36
3.1 Araştırma modeli.....	37
3.2 Deney grubu.....	38
3.3 Veri toplama aracı.....	38
3.4 Verilerin toplanması.....	39
3.5 Verilerin analizi	39
3.6 Uygulama Çalışması.....	41
3.6.1 Birinci ve İkinci Haftanın Konusu: Tanışma/ Ana-Ara Renkler.....	41
3.6.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Tanışma.....	48
3.6.3 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Ana ve Ara renkler	50
3.7.1 Üçüncü ve Dördüncü Haftanın Konusu: Geometrik Şekiller.....	53
3.7.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Geometrik Şekiller	60
3.8.1 Beşinci ve Altıncı Haftanın Konusu: 1-5 Arası Rakamlar.....	63
3.8.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: 1 ve 5 Arası Rakamlar	69
3.9.1 Yedinci ve Sekizinci Haftanın Konusu: Duygular	71
3.9.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Duygular	78
3.10.1 Dokuzuncu ve Onuncu Haftanın Konusu: Taşıtlar	80
3.10.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Taşıtlar	85

3.11.1 On, On Bir ve On İkinci Haftanın Konusu: Evcil Hayvanlar	88
3.11.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Evcil Hayvanlar	95
3.12.1 Uygulama Sonu Çocuklarla Birebir Konuların Değerlendirmesi	97
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	98
IV. BULGULAR.....	98
4.1 Uygulama Sonu Öğrencileri Birebir Değerlendirme Sonuçları.....	98
4.2 Uygulama Sonu İki Anasınıfının Değerlendirme Sonuçlarının Toplamı.....	105
4.3 Veli Anket Sonuçları	106
BEŞİNCİ BÖLÜM	129
V. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	129
KAYNAKÇA	134
EKLER	137

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: "Geometrik Şekiller" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri.....	53
Tablo 2: "Geometrik Şekiller" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri.....	71
Tablo 3: "Duygular" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri ...	80
Tablo 4: "Evcil hayvanlar" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri.....	88

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Ana renkler “kartları eşleştirme” uygulama etkinliği	44
Şekil 2: Ana renkler “balonlardan örüntü” uygulama etkinliği	45
Şekil 3: Ana renkler "abaküs" uygulama etkinliği	45
Şekil 4: Ana ve ara renkler "A4'te daireleri boyama" uygulama etkinliği	46
Şekil 5: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "tanışma" konusunun değerlendirme sonuçları	48
Şekil 6: Seyfi DEMİR SOY okulu "e şubesi" anasınıfı "tanışma" konusunun değerlendirme sonuçları.....	48
Şekil 7: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "ana-ara renkler" konusunun değerlendirme sonuçları	50
Şekil 8: Seyfi DEMİR SOY okulu "e şubesi" anasınıfı "ana-ara renkler" konusunun değerlendirme sonuçları.....	51
Şekil 9: Geometrik şekiller "rong/triangle" uygulama etkinliği	54
Şekil 10: Geometrik şekiller "rong/triangle örüntü" uygulama etkinliği	55
Şekil 11: Geometrik şekiller "rong-triangle pastası" uygulama etkinliği	56
Şekil 12: Geometrik şekiller "söylenilene göre şekle bas" uygulama etkinliği	56
Şekil 13: Geometrik şekiller "söylenilen şekli göster" uygulama etkinliği	57
Şekil 14: Geometrik şekiller "örüntü oluşturma" uygulama etkinliği.....	57
Şekil 15: Geometrik şekiller "kartlar" uygulama etkinliği.....	58
Şekil 16: Geometrik şekiller "pasta" uygulama etkinliği.....	58
Şekil 17: Geometrik şekiller "pekiştireç" uygulama etkinliği.....	59
Şekil 18: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "geometrik şekiller" konusunun değerlendirme sonuçları.....	60
Şekil 19: Seyfi DEMİR SOY okulu "e şubesi" anasınıfı "geometrik şekiller" değerlendirme sonuçları.....	60
Şekil 20: “1-5 Arası rakamlar oyuncakları say" uygulama etkinliği	65
Şekil 21: 1-5 Arası rakamlar "Legoları rakamla eşleştir" uygulama etkinliği	65
Şekil 22: 1-5 Arası rakamlar "rakamları diz" uygulama etkinliği.....	66
Şekil 23: 1-5 arası rakamlar "rakamlar videosu" uygulama etkinliği	66
Şekil 24: 1-5 Arası rakamlar "karışık rakamları diz ve say" uygulama etkinliği.....	67
Şekil 25: 1-5 Arası rakamlar "söylenilen rakamları boya" uygulama etkinliği	67
Şekil 26: 1-5 Arası rakamlar "sıçrayarak say" uygulama etkinliği	68
Şekil 27: 1-5 Arası rakamlar "pekiştireç" uygulama etkinliği	68
Şekil 28: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "1-5 arası rakamlar" konusunun değerlendirme sonuçları	69
Şekil 29: Seyfi Demirsoy okulu "e şubesi" anasınıfı "1-5 arası rakamlar" konusunun değerlendirme sonuçları.....	69
Şekil 30: Duygular "joyeux/triste eşleştirme" uygulama etkinliği.....	72
Şekil 31: Duygular "joyeux/triste pandomim" uygulama etkinliği.....	72
Şekil 32: Duygular "joyeux/triste/surpris eşleştirme" uygulama etkinliği.....	74
Şekil 33: Duygular "duyguları eşleştirme" uygulama etkinliği	75
Şekil 34: Duygular "duygular elden ele" uygulama etkinliği	76

Şekil 35: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "duygular" değerlendirme sonuçları.....	78
Şekil 36: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı "duygular" konusunun değerlendirme sonuçları.....	78
Şekil 37: Taşıtlar "taşitlar çalışma sayfası" uygulama etkinliği.....	81
Şekil 38: Taşıtlar "Legolardan taşıt yapma" uygulama etkinliği	82
Şekil 39: Taşıtlar "taşitları diz ve adlarını söyle" uygulama etkinliği	82
Şekil 40: Taşıtlar "taşitların eşini bul" uygulama etkinliği	83
Şekil 41: Taşıtlar "taşitları boyama" uygulama etkinliği	83
Şekil 42: Taşıtlar "pekiştireç" uygulama etkinliği	85
Şekil 43: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "taşitlar" konusunun değerlendirme sonuçları	85
Şekil 44: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı "taşitlar" konusunun değerlendirme sonuçları.....	86
Şekil 45: Evcil hayvanlar "karttaki hayvanı betimle ve adını Fransızca söyle" uygulama etkinliği	89
Şekil 46: Evcil hayvanlar "söylenilen evcil hayvanları çiz" uygulama etkinliği	89
Şekil 47: Evcil hayvanlar "sese göre ortaya yaklaş" uygulama etkinliği.....	90
Şekil 48: Evcil hayvanlar "oyuncağa dokun ve Fransızca adını söyle" uygulama etkinliği	91
Şekil 49: Evcil hayvanlar "video" uygulama etkinliği	91
Şekil 50: Evcil hayvanlar "çalışma sayfası" uygulama etkinliği	92
Şekil 51: Evcil hayvanlar "kartta bulunan hayvanın eş kartını bul" uygulama etkinliği	93
Şekil 52: Evcil hayvanlar "pekiştireç" uygulama etkinliği	94
Şekil 53: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "evcil hayvanlar" konusunun değerlendirme sonuçları.....	95
Şekil 54: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı "evcil hayvanlar" konusunun değerlendirme sonuçları.....	95
Şekil 55: Birebir değerlendirme uygulama fotoğrafı	97
Şekil 56: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları.....	98
Şekil 57: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları	98
Şekil 58: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları.....	101
Şekil 59: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları	102
Şekil 60: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları.....	103
Şekil 61: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları.....	104
Şekil 62: Uygulama sonu iki anasınıfının değerlendirme sonuçlarının toplamı	105
Şekil 63: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları.....	106
Şekil 64: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	107
Şekil 65: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları.....	109

Şekil 66: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	109
Şekil 67: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları.....	111
Şekil 68: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	111
Şekil 69: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	112
Şekil 70: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	113
Şekil 71: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları.....	115
Şekil 72: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	115
Şekil 73: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları.....	117
Şekil 74: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları.....	117

BİRİNCİ BÖLÜM

I. GİRİŞ

İnsanoğlu doğduğu andan itibaren çevresiyle iletişime geçer. Bu iletişim gereksinimi sadece insana özgü bir özellik değildir, doğadaki tüm canlılar çevreleriyle hep bir iletişim halindedir. Bu iletişimin en etkin aracı şüphesiz dildir. Hızla gelişen ve değişen dünyada, insanların birbirleriyle iletişime geçme zorunluluğu vardır. Diğer ülkelerle her alanda bilgi alışverişı yapabilmek, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkileri yürütebilmek için mutlaka başkalarının da dilini öğrenmek gerekir. Teknolojik gelişmenin, kültürel değişimin daha ilerisinde olduğu 21. Yüzyılda yabancı dil bilmenin önemi tartışılmaz. Avrupa Birliği üyesi olma hedefinde ve yolundaki Türkiye'nin, bu durumu daha da ciddiyetle ele alması gereken bir konudur. Zira günümüz dünyası, insanları sadece bir yabancı dil değil, birçok dili öğrenmeye mecbur etmektedir.

Gelişen teknolojiyle birlikte insanlar, sürekli yabancı dille karşı karşıya kalmakta ve yabancı dil bilinci toplumun her kesiminde giderek daha fazla kendini hissettirmektedir. Avrupa konseyi, 2001 yılını yabancı diller yılı ilan ederek, Avrupa vatandaşı için eğitim hedefi “Yaşam boyu dil öğrenme, en az üç yabancı dil bilme”dir. Pek çok gelişmiş ya da gelişmekte olan ülke, yabancı dil bilmenin önemli ve gerekli olduğunun bilincine ulaşmıştır. Bu ülkeler, vatandaşlarına en azından bir yabancı dili etkili bir şekilde öğrenebilmeleri için her türlü desteği vermektedir. Bu yüzden, son yıllarda, erken yaşta yabancı dil öğretimi konusu giderek önem kazanmaktadır. Dil öğrenme yaşı 3-4 yaşlarına kadar inmektedir. Ayrıca, karşıt tezlere rağmen küçük yaşta başlayan yabancı dil öğretiminin, çocuğun gelişimini son derece olumlu etkilediği herkesçe kabul edilen bir gerçektir.

Okul öncesi dönem, insan hayatının diğer dönemlerinin temelini oluşturan bir dönemdir. Bireyin yetişkinlikte nasıl bir insan olacağı büyük oranda yaşamın ilk

yıllarında şekillenmeye başlamaktadır. Bu bağlamda çocuğun gelişiminin hızla biçimlendiği “kritik yıllar” diye anılan bu dönem 0-6 yaş arasındır. Beden sağlığı ve kişilik yapısının oluştuğu bu dönemde, ileri yaşlarda yön değiştirmekten daha çok, aynı yönde gelişmesi şansı çok yüksektir. Araştırmalara göre, yetişkinlik çağında bireyin kişilik özelliklerini, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını çocukluk yıllarında edindiği davranışların büyük bir etkisi olduğu gözlenmektedir.

Yaşamın ilk yıllarında, kritik dönemler vardır. Temel bilgi ve beceriler, kendileriyle ilgili bu kritik dönemlerde, doğrudan verilen zengin deneyimlerle kazandırılmalıdır. Kritik dönem, Demirezen tarafından şu biçimde tanımlanmıştır: “Beyinde oluşan ve sonra yerleşme konumuna geçen işitme, konuşma, dinleme ve anlama merkezleri bûluğ çağına kadar beynin sol veya sağ yarımküresinde bölgeleşir (localization) ve buluş çağı bitiminde odaklanma (lateralization) süreci sona erer. E. Lenneberg’e göre, yarımküresel denetimin kurulması (cerebral dominance) 2. yaş ile 12-13. yaş bitiminde sona erer. Krashen’a göre bu olay 2-5 yaş arasındadır. Sağ ellerini kullananlarda beynin sol yarımküresi, sol ellerini kullananlarda beyinin sağ yarımküresi dil kullanma yetisinin denetimini ele alır. Eğer kişiler anadillerini ya da bir yabancı dili buluş çağında işlem gören odaklanma (lateralization) tamamlanmadan öğrenmeye başlarsa, bu dilleri hiç zorlanmadan büyük bir rahatlık içinde öğrenirler. Böyle bir oluşumun temeli bütünüyle neronların esneklik yapısına dayanır. Sinir hücreleri, diğer bir deyişle neronlar, 2-13 yaş arası esnekliğini muhafaza ederler, 13. yaştan sonra bu esneklik değişmeye sertleşmeye başladığından, öğrenme yine oluşur fakat güçlükler ortaya çıkar” (s.6).

İleriki yıllarda dil öğrenilmeye başlandığında kaçınılmaz olarak bazı güçlüklerle karşılaşılabilir. Buna karşın, erken yaşlarda zengin deneyimlerle elde edilen temel bilgi ve beceriler, çocukların daha ileriki öğrenmelerine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Çocukların hayatındaki ilk 0-5 yaş dönemi, öğrenme ve sosyal yeteneklerin gelişiminde oldukça önemlidir. Bu evrede çocuk, hayat boyu öğrenme için kalıpları oluşturacak temel yetenekleri ve davranışları edinir. Bu nedenle alan yazı çalışmalarında yabancı dil öğretimine erken yaşlarda başlanması gerektiği sürekli vurgulanmaktadır. Ayrıca, çocukların henüz tam olarak tamamlanmamış gelişimlerinden, doğal meraklarından, taklit eğilimlerinden, onları çekingen

yapabilecek yaşam tecrübelerinin olmamasından dolayı yabancı dil öğretiminde yetişkinlere oranla her zaman daha avantajlı olduklarını söyleyebiliriz.

Öte yandan, teknolojik ve ekonomik bir dayatmanın sonucu olarak günümüz dünyasında maalesef insanlar sadece tek bir dile, İngilizceye yönelmektedir. Fakat küresel ölçekte düşünüldüğünde tek dillilik doğru bir gelişme değildir. Bu yüzden bu çalışmada, İngilizceye alternatif olma düşüncesiyle değil ama kültürel ve dilsel bir zenginlik, “bir dil bir insan”, “iki dil iki insan” düşüncesiyle Fransızcanın öğretimi amaçlanmıştır. Yapılan bilimsel araştırmalarda, yabancı dil öğrenimine ne kadar erken başlanırsa o kadar başarılı sonuçlar elde edildiği gözlemlenmiştir. Bizde bu bilimsel gerçekler ışığında okul öncesi çocuklarda yabancı dil öğreniminde nasıl bir seviye yakalayacağımızı gözlemlemeye çalıştık. Ayrıca hem alan yazınına hem de ileriki dönemlerde bu alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara ışık tutması açısından da bu çalışmayı önemsiyoruz.

Çalışmada, yabancı dil öğretiminin kalıcı izi ve etkin olabilmesi için çocuklarla uyarılmış etkinlikler yoluyla öğrenime ağırlık verilmiştir. Bu bağlamda, nitel çalışmamızın on iki haftalık uygulama kısmını 1 özel olan “Mustafa Seven Anaokulu” ile 1 resmi “Seyfi Demirsoy Okulu” anasınıflarında bulunan okul öncesi çocukların düzeylerine göre uyarlanmış Fransızca programı, eğlenerek, severek öğrenmeyi kolaylaştıracak farklı teknik ve araçlar ile uygulanmaya çalışılmıştır.

1.1 Araştırmanın amacı

Çalışma, okul öncesi sınıflarında uygulandığı için, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemleri kullanılmıştır. Olguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir süreç izlenmiştir. Böylece, yabancı dil öğretiminin erken yaşlarda önemini vurgulamak amacıyla elde edilen sonuçların ilgili kurum ve dil merkezleriyle paylaşılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda araştırmanın çıkış noktası “okul öncesi çocuklarda yabancı dil olarak Fransızca eğitimi nasıl olmalıdır” sorusuna ve aşağıda sıralanan diğer alt sorulara yanıtlar aranmıştır:

1. Yabancı dil öğretimi okul öncesi çocuklarda mümkün mü?
2. Hangi araç ve materyaller kullanarak yabancı dil öğretimi gerçekleştirilebilir mi?
3. Okul öncesi kurumlarda hangi sıklıkla dil öğretimi etkinlikleri yapılmalıdır?
4. Yabancı dil öğretimi okul öncesi çocuklarda neden ve nasıl zorunlu olmalıdır?
5. Özel anaokulunda ikinci bir yabancı dil olarak Fransızcanın öğretimi mümkün mü?
6. Devlet anasınıfında birinci yabancı dil olarak Fransızcanın öğretimi mümkün mü?
7. Özel anaokulunda mı yoksa devlet anasınıfında mı Fransızcanın öğretimi daha verimli olmuştur?
8. Okul öncesi öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin bu konuda ki görüşleri nedir? ve bu görüşler arasında fark var mıdır?
9. Okul öncesinde daha verimli bir dil öğretimi için neler yapılmalıdır?

1.2 Araştırmanın önemi

Günümüzde yabancı dil öğretiminin önem kazanması ve gelişen teknolojiyle birlikte insanların daha çok sayıda dil öğrenmeye ve konuşmaya ihtiyaç duyması bilinmektedir. Ancak, ülkemizde yabancı dil öğrenimi olması gereken düzeye ulaşamamıştır. Öte yandan, son yıllarda okul öncesinde yabancı dil öğrenimine giderek artan oranda bir talep söz konusudur. Daha verimli bir yabancı dil öğretimi için, okul öncesi kademesinde öğrenime başlanması gerektiği alan yazın çalışmalarında vurgulanmaktadır. Yabancı dil öğretimi çocuğun genel gelişimine, bilişsel, dilsel, duygusal alanlarına katkı sağladığı için yabancı dil öğrenimini de daha kolay hale getirecektir. Nitekim 0-6 yaş dönemini kapsayan okul öncesi dönem, insan gelişiminin kapsam, hız ve nitelik açısından en yoğun olduğu dönemdir.

Okul öncesi dönemde yabancı dil öğretimi konusunda yeterli çalışma yapıldığını söyleyemeyiz. Bu yüzden, mevcut çalışmanın ileriki dönemlerde bu alanda araştırma yapacak olan araştırmacı ve eğitimcilere ışık tutacağını umuyoruz.

Uygulama güçlükleri

Okul öncesi kurumlarında yabancı dil öğretimi sırasında karşılaşılan güçlükler şunlardır;

- Bilgisayar eksikliği veya bozukluğu
- Projeksiyon eksikliği veya bozukluğu
- Öğretilen Fransızca kavramları ile ilgili video eksikliği
- Materyal eksikliği
- Devlet anasınıfında öğrenci velilerinin geri bildirim eksikliği

1.3 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2017-2018 Eğitim öğretim yılında 12 haftalık bir uygulama sürecine yayılmıştır.
2. Özel Mustafa Seven anaokulu sınıfında 11 öğrenci ile Seyfi Demirsoy anasınıfında 16 öğrenciye uygulanmıştır.
3. Uygulamada Toplam 27 öğrenci, 27 veli, 2 sınıf öğretmeni ve 2 okul müdürü yer almıştır.
4. Konuyla ilgili yerli ve yabancı kaynak eksikliği çekilmiştir.
5. Değerlendirme formları, yarı yapılandırılmış görüşme formları 4 madde iken, anket 10 madde ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

II. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Çocuk ve Bilişsel Gelişim Evreleri

2.1.1 Piaget'nin Bilişsel Gelişim Evreleri

Piaget, çocuğun bilişsel gelişimini dört döneme ayırmıştır. Bunlar; duyuşsal motor (0-2 yaş), işlem öncesi (2-7 yaş), somut işlemler (7-11 yaş) ve soyut işlemler (7 yaş ve üzeri).

2.1.1.1 Duyusal Motor Dönem

Bebeklik dönemimin 0-2 yaş aralığını kapsamaktadır. “Bu çağda çocuğun hem zihinsel hem duyuşsal hem de fiziksel olarak çok hızlı geliştiği bilinir. Aynı şekilde çocuğun dil gelişimi de son derece dikkat çekici gelişme gösterir. Çocuk kendisine gösterilen şeylere yönelme ve konuşulana dinleme eğilimini yaşar” (Aytekin, 2016, s.12). Bu dönemde, bebek dış dünyayı duyularını ve motor becerilerini kullanarak tanımaktadır. Bebeğin ilk biliş şemalarını oluşturan refleksleri vardır bunlar; emme, tutma, yakalama vb. Bebek başlangıçta kendini diğer nesnelere ayıramamaktadır ve kendini bu ilk şemalarla keşfetmektedir. Çevreye karşı tepkilerde bulunur. Bu tepkiler bebeği doyuma ulaştırır.

2.1.1.2 İşlem Öncesi Dönem

Bu dönem, çocuğunun 2-7 yaş aralığını yani okul öncesi dönemini kapsamaktadır. Bu dönemde, ilk 2-4 yaş aralığı “sembolik dönem” olarak adlandırılmaktadır. Çocuğun dili çok hızlı gelişme gösterir fakat kullandığı sembollerin anlamları kendileri özgü olduğu için çoğu zaman gerçek değildir. “2-4 yaşlarındaki çocuk, gözünün önünde bulunmayan ya da hiç mevcut olmayan nesne, olay, kişi, varlığı temsil eden semboller geliştirmeye başlar. Örneğin; bir çubuğu at, cetveli tabanca gibi kullanabilir” (Ersanlı ve Uzun, 2011, s. 72). Bu dönemde, çocuklar ben merkezlidir, yani dünyayı başkalarının açısından göremezler ve kendilerini

başkalarının yerine de koyamazlar. “Elde edilen veriler, benmerkezci konuşmanın, sesli konuşmadan, içinden konuşmaya giden evrimde bir geçiş aşaması oluşturduğunu düşündürmektedir.” (Aytekin, 2016, s.13). “Sezgisel dönem” olarak adlandırılan 4-7 yaş aralığında, çocuğun mantık kurallarına uygun düşünmektense, sezgilerine göre akıl yürüttüğü görülmektedir. Dili hızla ilerlemeye devam etmektedir. Burada, çocuk üst düzey sınıflama, tersine çevirme yapamaz ve korunum henüz gelişmemiştir. Çocuklarda 2-5 yaşları arasında konuşmanın gelişimi çok hızlıdır. Üç yaşında iyi bir konuşabilir, üç dört sözcüklü cümleler kurabilirler.

2.1.1.3 Somut İşlemler Dönemi

Bu dönem, çocuğun ilkokula başladığı 7-11 yaş aralığını kapsamaktadır. “Zihin devri” olarak nitelenen bu dönemde, çocuk nesnelere hakkında kurulan nedensel mantık, somut işlemler olarak adlandırılmaktadır. Daha esnek ve mantıklı düşünmektedir. Korunum ve tersine çevirme kavramlarını kazanır, benmerkezcilikten uzaklaşmıştır. “Madde, ağırlık ve hacim” gibi kavramları kazanmaya başlamıştır. Dilde dört beceri dediğimiz okuma, yazma, dinleme ve konuşma çalışmalarını takip eder.

2.1.1.4 Soyut İşlemler Dönemi

Ergenlik döneminin başlangıcında, çocuklar artık yetişkinlere benzer bir şekilde düşünme biçimleri oluşturur, soyut düşünmeye başlar ve kendilerine özgü düşüncelere mantıksal yaklaşımlarda bulunabilirler. Bu dönem:“Çocukların görünen olay ve olguları anlayıp soyut kavramlara yöneldikleri ve zihinsel gelişimini tamamladığı dönemi kapsamaktadır” (Aytekin, 2016: s.14).

2.1.2 Brunner’in Bilişsel Gelişim Kuramı

Brunner çocuğun bilişsel gelişimini üç döneme ayırmaktadır.

2.1.2.1 Eylemsel Dönem (enactive stage)

Çocuğun 0-3 yaş aralığını kapsayan bu dönemde, çocuk çevreyi eylemlerle anlamaktadır ve etrafındaki nesnelere etkileşimde bulunarak (dokunarak, vurarak, hareket ettirerek, ısırarak) deneyim kazanmaktadır.

2.1.2.2 İmgesel Dönem

Bu dönem, Piaget'nin işlem-öncesi dönemine karşılık gelmektedir. “Görsel bellek gelişmiştir. Ancak, çocuğun kararları dile değil, duyu organları yoluyla edindiği etkilere dayalıdır” (Ersan, Uzman, 2011, s.79). Çocuklar etrafı nasıl algılasa, zihinlerinde o şekilde canlandırır.

2.1.2.3 Sembolik Dönem

Bu dönemde, çocuk, etkinlik ya da algının anlamını açıklayan sembolleri kullanır. Dil, mantık, müzik, matematik, vb. alanların sembollerini kullanarak iletişim kurabilir.

2.1.3 Vygotsky'nin Bilişsel Gelişime İlişkin Görüşleri

Vygotsky, çocuğun sosyal çevresinin bilişsel gelişimde önemli bir rol olduğunu öne sürmüştür. “Çocuklar, çevresinde ki kişilerden, onların sosyal dünyalarından öğrenmeye başlamaktadırlar. Çocukların kazandıkları kavramların, fikirlerin, olguların, becerilerin, tutumların kaynağı sosyal çevreleridir” (Ersan ve Uzman, 2011, s.80). “Proximal zone” kavramının öneminden bahseden Vygotsky'e göre, çocukların bazı davranışları kendi başına değil de, büyüklerden ve çevresinden aldığı destekle gerçekleşebilmektedir. “Hem Piaget hem de Vygotsky keşfederek öğrenmeyi savunmuşlardır. [...] Piaget, çocukların çevrelerini bireysel etkileşimleri yoluyla öğrendiğini savunmuştur, Vygostky'nin önerdiği gibi öğrenme üzerinde etkisi olan diğer insanların rollerini vurgulamamayı tercih etmiştir” (Deniz, 2011, s.22).

2.2 Çocuk ve Dil İlişkisi

Yeryüzünde diğer canlılar gibi doğar, büyür ve çoğalırız. Ama diğer canlılardan farklı olarak kendimizi ve duygularımızı anlatmada dilsel ve dil dışı öğeleri kullanırız. Çocukların çoğu için dil, yalnız çevrelerindeki insanlarla anlaşma veya bağlantı kurma aracı değil aynı zamanda duygularını da açığa vurmalarına yarayan bir araçtır. Her çocuk doğal olarak anadilini öğrenir ve dil öğrenimi kişilik gelişimi içerisinde çok erken ve çok hızlı gerçekleşir. Bir dilin dil bilgisi, yapısı 3 yaşında edinilir. Diğer karmaşık yapı, biçim ve anlamlar daha sonra aşamalı olarak öğrenilir.

Dil öğretimi doğal ve aşamalı bir süreç içinde gelişir, gelişim evrelerine göre ömür boyu sürer. Yani dil öğretimi biyolojik, bilişsel, duyuşsal ve toplumsal şartlara göre gelişme gösterir. Ancak bu durum her çocukta aynı şekilde olmayabilir. Çocuğu sosyal bir kişi olmasını sağlayan, kendisini takip ve kontrol ettirebilen bir araçtır. Çocuk bilişsel ve dil gelişimini içinde bulunduğu aile ve okul çevresinin de katkılarıyla tamamlar.

Çocuk doğduğunda mükemmel bir biyolojik donanımla yeryüzüne gelir ve adeta büyük bir “dil laboratuvarı” ile doğar. Özellikle erken çocukluk döneminde genel bedensel ve zihinsel gelişme, dilsel gelişimle bağlantılı veya paralel olarak meydana gelir. Dil gelişim sürecinde çocuğun dil öğrenimine yardımcı olan kişiler ve diğer dilsel unsurların etkileşimi sayesinde öğrenim sağlanabilir. Bu süreç, doğumla başlar, gittikçe değişir, gelişir ve belirli bir seviyeye ulaşır. Ekinci (2001), “çocukların 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişiminin %50'sinin 4 yaşına kadar, %30'unun 4-8 yaş arası, %20'sinin ise 8 yaşından 17 yaşına kadar oluştuğunu ifade etmektedir. Ayrıca çocukların 18 yaşına kadar gösterdikleri okul başarısının % 33'ünün de 6 yaşına kadar aldığı eğitime bağlı olduğunu belirtmiştir” (s.19).

Yani çocukların dil gelişiminin yaklaşık %70'i 0-6 yaş döneminde tamamlanmaktadır. Bu nedenle zekâ gelişiminin %70'inin tamamlandığı 0-6 yaş döneminde, çocuğa yeterli eğitim verilmelidir. Çocuğun dil gelişiminde etkili olan en verimli etkinlik ise oyundur. “Dil gelişiminde çevreden gelen uyarıcıların önemi göz önünde bulundurulduğunda, çocuğa zengin uyarıcılarla desteklenen bir sosyal çevre yani oyun ortamı sağlamak onun dil gelişimini büyük ölçüde etkileyecektir. Okul

öncesi eğitim kurumlarında yapılan planlı ve düzenli oyun etkinlikleri, çocuğa rahat konuşma ve kendini ifade etme alışkanlığı kazandırdığı gibi çocuğun kelime hazinesini de geliştirmektedir” (Özen ve Yanıklar, 2009, s.23).

Aksan (1998) dili “düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizge” (s.55) olarak tanımlamıştır. İnsanların düşünce, duygu, tutum ve kültürel değerleri öğrenmelerinde ve öğretmelerinde önemli bir iletişim aracıdır (Ülgen ve Fidan, 2002, s.169). Dil sadece insanlar arasında iletişim aracı değildir. “Dil, düşünme, bellek, muhakeme, problem çözme, planlama gibi bilişsel süreçleri de içermektedir. Dil, çocuğu egosundan uzaklaştırıp, onun sosyal bir kişi olmasını sağlayan, kendisini takip ve kontrol ettirebilen, düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını yavaş yavaş öğretebilen ve kendisini güvenli hissetmesine yardım eden bir davranıştır” (Yavuzer, 1993, s.43). Çocuk, yetişkinden farklı olarak, hızlı bir gelişme kaydeder. Çocuğun sağlıklı bir dil gelişimi için önemli olan, birinin onunla konuşması ve sorulan sorulara cevap vermesi için cesaretlendirilmesidir.

Davranışçı yaklaşım, konuşmanın edimsel koşullanma (pekiştirme ve ceza kullanarak) yoluyla dilin kazanıldığını savunurken, sosyal öğrenme kuramı, dilin sosyal bağlamının dil gelişiminin temel bir parçası olduğunu, çocukların başkalarını gözleyerek ve taklit yoluyla dili öğrendiğini ileri sürmektedir (Diken, 2012, s.162). Biyolojik kurama göre, insan beyninde dili anlamaya özgü bir kapasite mevcuttur. Bilişsel kuramda ise dil, düşüncenin şekillenmesinde önemli rol oynar. Ayrıca dil, bireyin bilişsel kapasitesini yansıtır.

Piaget ve Çocuk Dili

Piaget, çocuk dilinin fonksiyonlarını iki ana gruba ayırmaktadır bunlar; *ben merkezli dil ve toplumsallaşmış dil*.

Çocuğun ben merkezli dili ve özelliklerine baktığımızda, üç ana başlıkta toplandığı görülmektedir bunlar; *yineleme, monolog ve karşılıklı monolog*. *Yineleme* aynı zamanda taklit olarak adlandırabileceği bu işlemden, çocukların ilk yıllarında

işittikleri sözcükleri, heceleri ve sesleri herhangi bir anlam endişesi duymadan yineledikleri görülmektedir. Çocuk bunların sadece dilsel boyutuyla yetinmez, bedensel devinimleri yeniden kullanır ve bunu oyun haline getirir. *Monolog* olarak adlandırılan işlemde, çocuk başkasının dilinin kullanır ve konuşmayı öğrenmekle kalmaz, kendisi için veya eşyayı harekete geçirmek için de bunları kullanabilir. *Karşılıklı monolog* işleminde ise, çocuk dinleyicisi karşısında kendisi için konuşmaktadır.

Toplumsallaşan dilin kullanılmasında ve özelliklerinde, çocuk dili bir başkası için kullanmaya başlamaktadır. Yani dinleyicisinin düşüncesini ve bakış açısını da dikkate almaktadır. *Uygun bilgilendirme* olarak adlandırılan bu işlemde, çocuk dinleyicisini yönlendirmekte ve ona bir şeyler öğretme çabasına girmektedir. *Eleştiri ve alay* işleminde, düşünceyi açıklamaktan çok, kavga, kendini savunma, kendi üstünlüğünü ortaya koyma ve rekabet gibi olgu ve olayları açıklama yönünde kullanılmaktadır. *Emirler ve ricalar*; çocukların arkadaşlarıyla olan konuşmalarında, ne ortak düşünmeye ne de düşünce alışverişine yönelik olduğu görülmüştür. Eğer konuştukları görülürse bunun nedeni oyun olduğu ifade edilmektedir. *Sorular ve yanıtlar*; 3-5 yaş aralığında özellikle görülen bu durumda çocuğun soruyu sorduğu halde yanıtını beklemediği, bazen de kendi sorduğu soruya yine kendisinin yanıt verdiği görülmektedir.

2.3 Çocuklarda Dil Gelişimi

2-6 yaş arasındaki çocukların konuşmalarında, imajlara (hayaller) bağlı kaldıkları görülmektedir. Bu yaştaki çocuklar, betimlemeye ve algılama ile ilgili özellikleri kullanmaya eğilimlidirler. Onların yaptığı betimlemelerde, imajlar daha canlı ve daha ayrıntılı gibi görünmektedir. Çocuk, okula başlamadan önce yeterince pasif kelime hazinesine sahiptir, kendisine okunan hikâye ve masalları anlayabilir. Yine bu yaş aralığındaki çocuklar böylece basit kelimeler arasındaki benzerlik ve farklılıkları da anlayabilir. Bu dönemde çocuklar cümleleri ve dilbilgisi kurallarını hızla öğrenmeye başlarlar. Çocuğun sözcük dağarcığı genişleme gösterir. Bu yaştaki çocuklar, kendi ifadeleriymiş gibi diğerlerinin söylediklerini tekrar edebilirler.

2.3.1 Piaget'nin Dil Gelişim Evreleri

2.3.1.1 Ağlama evresi (0-12 ay)

Ağlama evresi (0-2 ay): bu evrede bebek sesleri bilinçsizde çıkarır. Bu sesler ağlama öncelikle solunum refleksidir yani bebeğin ilk çıkardığı seslerdir. Daha sonra bu sesler birincil ihtiyaçlar için kullanılır, bunlar; açlık, rahatsızlık, huzursuzluk, korku gibi. Böylece bu dönemdeki ağlamalar 1. ayın sonunda bebeğin duygularını ve ihtiyaçlarını annenin ayırt etmesini sağlayan bir iletişim aracı olmaktadır.

Babıldama evresi (3-5 ay): bu evrede bebek birçok ses çıkartır ve ebeveynlerin tepkisine göre onları tekrar eder. Örneğin; de de, b aba, m ama gibi. Ama bunların çoğu anlamsızdır. Çocuklar, “dil kontrolünün artmasıyla ünlü ve ünsüz seslerin çeşitlerini üreterek bunları tekrar etmekten hoşlanırlar. Buna vokal jimnastik denilir” (Bayhan ve Artan, 2012, s.130).

Çağıldama- heceleme evresi (6-12 ay): konuşma organlarının olgunlaşma evresi olarak nitelendirilen bu dönemde, sesler azalır ve ailenin kullandığı sesler iki yıl içinde ilk sözcükleri oluşturur.

2.3.1.2 Tek sözcük evresi (12-18 ay)

Konuşma açısından kritik olan bu dönemde, çocuğun ilgisi konuşmaktan çok çevreye yöneliktir. İlk söyledikleri sözcükler anlamlıdır ve bir sözcükle her şeyi anlatmaya çalışırlar. Buna *morfem* denir, büyük bir kısmı günlük konuşmalarda kullanılan kelimelerdir. “18 aylık bir çocuğun sözcük dağarcığı 3 ile 90 arasındadır. Bu sözcükler genellikle nesnelere (araba), hayvanlara (köpek), giysilere (ayakkabı), vücut parçalarına (göz) ya da önemli kişilere (anne) ait adlardır. [...] Çocuklar ilk kelimeleri 12-15 ay arasında kullanırlar ve devamlı olarak tekrarlarlar. İlk kelimeler genellikle isimleridir. Zamirler en sonra ortaya çıkar başlangıçta cümleleri kelimelerle ifade ederler; örneğin çocuk “su” dediği zaman, “bana su ver” demektedir “(Deniz, 2011, s.38).

2.3.1.3 Telgrafik konuşma (18-24 ay)

Çocuğun ikinci yılında kelime hazinesi artar, iki sözcüklü anlatımlar 18-24 aylıkken başlamaktadır. 1,5-2 yaş arasında bir çocuk, iki kelimeyi peş peşe söyleyerek cümlecikler oluşturur. 2 yaşından sonra ise iki kelimeyi birleştirerek basit cümleler kurma kapasitesine sahip olur. “18 ila 24 aylar arasında ise sözcük dağarcığında genellikle bir patlama meydana gelir. Bu süreçte dağarcığa haftada 10-20 arasında yeni sözcük eklenir” (Bayhan ve Artan, 2012, s.136).

2.3.1.4 İlk gramer süreci (24-60 ay)/ 2-5 yaş)

2,5-3 yaş civarında çocukların kelime dağarcıklarındaki kelime sayısı yaklaşık olarak 1000 civarındadır. Üç yaşına gelen bir çocuk artık dilin kullanımını için gerekli öğeleri kazanmıştır. Ortalama 900 sözcüklük bir sözcük dağarcığına ulaşmıştır. Gramer yapısı hızla gelişmiştir. “Konuşma çok akıcı olmasa da üç-dört ya da daha fazla kelimeyle cümle kuruluşları yapılır. Daha sonra konuşulan dilin tüm gramer özellikleri kazanılır [...] 4-5 yaşları arasında cümleler ortalama dört-beş sözcükten oluşur [...]. 5-6 yaşındaki çocuklar, altı-sekiz sözcükten oluşan cümleler kurarlarken, 6-7 yaşındaki çocukların konuşmaları yetişkinlerin konuşmalarına benzemektedir” (Deniz, 2011, s.39).

Çocuklar 6-7 Yaşlarına geldiklerinde evdeki yetişkinler gibi konuşurlar. 1 yaş civarında tek sözcük kullanırken, 2,5 yaşında iki-üç sözcük, 3,5 yaşındayken dört sözcük, 6 yaşlarında beş sözcüklü cümleler kullanabilirler.

2.4 Anadil ve Çocuk

Ana dili, insanın doğup büyüdüğü aile ve soyca bağlı bulunduğu toplum çevresinden öğrenilen ve bilinçaltına inerek, kişilerle toplum arasındaki ilişkilerde en güçlü bağı oluşturan anlaşma aracıdır (Korkmaz, 1992, s.8) Çocuk, dili annesinden, babasından ve yakın aile çevresinden öğrenir. Özbay (2001) “Dilin temellerinin 2-6 yaş döneminde atıldığını, uzmanların çoğunun, çocukların dil gelişiminde en önemli aşamanın, kelimeleri bir cümle şeklinde bir araya getirme aşaması olduğunda birleştiklerini ve bu aşamaya genel olarak 18-20 aylar arasında ulaşıldığını söylemektedir” (s.99). Sosyal bir varlık olan insanın iletişim kurmaya, düşünmeye ve

öğrenmeye ihtiyacı vardır. Bu doğal ihtiyaçları yerine getirmenin ilk ve temel şartı ana dili edinmekten geçmektedir. Ana dili, toplumun çekirdeği olan aile ve bireysel kültüre dayalı sosyal bir çevre içinde edinilir. Anadili gelişiminde okul öncesi dönem çok önemli bir yer tutmaktadır.

Bu dönemde, dil gelişiminin büyük bir kısmı tamamlanmaktadır. Dil gelişiminin büyük bir kısmının tamamlanan bu dönemde, dilsel yeti de kazanılır. Bu dilsel yeti ile beceriler davranışa dönüştürülür ve davranış modelleri hayat boyu kullanılır. Bu dönemin önemi açısından, dilsel gelişim sürecinin eğitimsiz geçirilmesi veya tesadüfe bırakılması doğru değildir. Bu dönemde çocuklar dili modelleri dinleyerek, takip ederek, deneyimlerini ve düşüncelerini paylaşarak gerçekleştirirler. Modeller kadar çocuklara sunulacak zenginleştirilmiş dil çevreleri de onların dili kazanmalarında ve yaratıcı bir şekilde kullanmalarında destekleyici etkenlerdir. “Dil, akranlar arasındaki, çocuklar ve yetişkinler arasındaki ve yetişkinlerin kendi aralarındaki tüm etkileşimlerin en önemli etkileşim aracıdır” (Güven ve Bal, 2000, s.13). Çocuklar üzerinde yapılan dil gelişim araştırmalarında dünya çocuklarının aynı gramer kurallarını kullandıklarını ortaya koymaktadır. Çocukların çoğunluğu ilk sözcüklerini ortalama 12-18 ay dolaylarında söylemekte ve dört yaşına geldiklerinde ise düzenli cümleler kurmaktadır. Piaget, 2-4 yaş aralığındaki çocukların çok meraklı olduğunu ve kelime dağarcıklarını sürekli geliştirdiklerini ifade etmiştir. Bu bağlamda, çocuk 4 yaşından sonra kendisini ifade etme yetisine sahip olur. Bu aşamada, sadece özne yüklem değil, diğer cümle öğelerini de kullanır. Cümle öğeleri ediminden sonra kelime hazinesi gelişir. Niçin-neden gibi sebep-sonuç bildiren kavramlar kullanılmaya veya sorgulanmaya başlanır. 3-5 yaş arasındaki bir çocuk, kendisine soru sorulduğunda gerekli cevabı verir. Konuşurken konuları değiştirebilir. Kendi kendine soru-cevap diyalogları oluşturur. Sorunları çözebilmek ya da istediği cevaplara ulaşabilmek için kendi kendine konuşabilir. Bir fikri bir cümleye indirebilir ve “neden” ve “niçin” soruları sorabilir. Çocuğun, 3 yaşından sonra sayıca artan sorularının, meraktan veya sosyal ilişki kurma, dikkat çekme, güven kazanma, teselli ya da yardım isteme gibi amaçlardan kaynaklandığı gözlenmektedir. “3-4 yaşındaki çocuğun içselleştirdiği gramer kuralları, yetişkin grameri ile aynı değildir. Bu yaştaki çocuklar, kendi cümle yapısına uygun olan ancak gramer olan bozuk

cümleleri duyduklarında, o cümleyi gramere uygun hale getirip kullanmaktadırlar. Bu da, çocukların cümleleri sadece ard arda sıralanmış kelimeler olarak değil, belirli bir yapıda bir bütün olarak algıladıklarını göstermektedir” demektedirler (Papalia ve Olds (1982) aktaran Yapıcı, 2004: 15).

Çocuk 3-4 yaşındaki bir çocuk özne-nesne-yüklem arasındaki fonksiyonel ilişkileri anlayıp ifade edebilir. Aynı zamanda geçmiş, şimdiki ve geniş zaman kullanımı da gerçekleşebilir. Ancak, çocuk bu tür birleşik sözcüklerin oluştuğunun farkında değildir. Hatta üç yaşına gelinceye kadar cümleyi olumsuz hale getiren ekleri kullanabilmekte. Çocuk, dört yaşında bir yetişkin gibi soru cümlesini kurabilmekte; beş yaşında ise iki ya da daha fazla fikri doğru biçimde birleşik cümlede ifade edebilmektedir. Çocuk, 4-5 yaşlarına geldiğinde, “üstünde, altında, içinde, üzerinde, arkasında” gibi edatları rahatlıkla kullanabilmektedir. 4-5 yaşındaki bir çocuk temel gramer kurallarına rahatlıkla kullanarak konuşabilir. Çocuk 5 yaşına vardığında, konuşma konusunun yüzde 23’ünü eşyalar, yüzde 36’sını kendisi ile ilgili şeyler ve yüzde 41’ini de başka kişiler oluşturmaktadır.

Erken çocukluk dönemi dilin kazanılmasında önemlidir. Herhangi bir nedenle dil gelişiminde geri kalınması bireyin tüm yaşamını etkileyeceği akıldan çıkarılmamalıdır. Çocuk anlamlı kelimeleri duyarak telaffuz etmeye başlar. Araştırmalarda, çocuk daha anne karnındayken sesleri duyduğu ortaya konulmuştur. “Çocuk, hangi milletin sınırları içerisinde doğmuşsa o milletin veya topluluğun ses yapısını ve ses özelliklerini kullanır. Bu durum ilk çocukluk devresinin bitimine kadar devam eder ve ondan sonra başka milletlere ve topluluklara ait sesleri çıkarması çok zorlaşır. Bu yüzden yabancı dilleri belli bir yaş (çocukluk devresi)’tan sonra doğru telâffuzuyla birlikte öğrenmek çok zordur” (Çicek, 2002, s.11).

Ayrıca 4-7 yaşlar arasında çocuk doğru düşünmeyi öğrenir ve karmaşık semboller geliştirebilir. Soyut dilsel davranışın devreye girmesiyle, öğrendikleri ile sembolik davranışlar üretir. Göstergelerde gösteren ve gösterilen ayırımını yapmaya başlar. Örneğin ‘gölge’ imajı sadece kendi gördüğü ağaç gölgesi olarak kalmaz, buna bağlantılı olarak her nesneye göre gölge imajı denir. “Çocuk 5-6 yaş arasında dili kullanmada pek fazla sorunu kalmamıştır. Edilgen yapı cümleler kurabilir. “çünkü”,

“bu nedenle”, “sonra”, “ama”, “sadece”, “hala”, “henüz”, “çoktan” gibi sözcükler kullanarak duygu ve düşüncelerini ifade edebilir. “5 yaşındaki Fransız çocuğun aktif kelime hazinesi 1954’tür” (Göğüs, 1978, s.60). Buna karşın, “Altı yaşındaki bir Amerikalı çocuğun sözcük dağarcığı 8.000-14.000 sözcüğü içermektedir. Bu da 1 yaşından 6 yaşına kadar sözcük dağarcığına her gün 5-8 sözcüğün eklenmesi anlamını taşımaktadır” (Yavuzer, 1993, s.43). Dil gelişimini biyolojik ve psikolojik temellere göre inceleyen bu yaklaşımın öncülerinden, Chomsky çocukların evrensel bir dil yetisiyle doğduğunu söylemektedir. Bacanlı (2002 “Çocuğun dili doğuştan getirdiğini, hatta çocuğun doğuştan itibaren tüm dilleri konuşma kapasitesine sahip olduğunu, ancak anne ve babasının ana dili öğrenmesi hususunda çocuğu zorladıkları için, bu çabaların da çocuğu kendi ana dilini öğrenmeye yönelttiğini ifade etmiştir” (s.72). Vygotsky, dilin düşünce ile paralel geliştiğini söyleyerek bilişsel gelişimin farklı olduğu düşüncesine katılmadığını, dil eğitimi ve öğreniminin kişinin zihinsel düşünme yeteneğine etki ettiğini savunmaktadır. Dağabakan (2008) “çocuğun içinde bulunduğu dil ortamının düşünme düzeyine etki ettiğini, böylece sözel düşünmenin çocuğun geçirmiş olduğu, gelişmemiş benmerkezci, kısmi ve ilkel dil aşamalarını inceleyerek anlaşılabilirliğini belirtmektedir” (s.14). 5-6 yaşındaki çocuğun dili kullanımı, yetişkininkiyle benzerlik gösterebilir. İletişimde çok fazla sıkıntı yaşamaz. Dil bilgisi kuralları kısmen bilinmekle birlikte, birçoğu kullanılmamaktadır. Diğer yandan, çocuk, edilgen ve koşullu cümleler gibi dilsel yapıları kullanamazken gelecek zamanı bu dönemde kullanmaya başlar.

2.5 Dilin Bileşenleri

2.5.1 Ses bilgisi (fonoloji)

Bir dilde seslerin yapısı, hangi seslerin bir araya gelebileceğini belirleyen kurallarla ilgilidir. Seslerin dağılımı ve sıralanma kurallarını içermektedir.

2.5.2 Biçimbilgisi (morfoloji)

Düşüncelerin alıcının anlayacağı şekle dönüştürülmesi, ifadelerin biçimine, seslere, sözcüklere veya cümlelere göre tanımlanabilir. Dilin, dil bilgisel boyutunu oluşturur.

2.5.3 Sözdizimi (sentaks)

Sözcüklerin cümleleri oluşturmak için nasıl bir araya getirileceğiyle ilgili kurallar içermektedir. “Çocuklar, sözdizimi ediniminde önce sözcükleri yan yana getirmekte, soru sorabilmekte, olumsuz ifadeleri ve genellikle emir cümleleri kullanabilmektedir” (Diken, 2012, s. 156).

2.5.4 Anlam Bilgisi (semantik)

Anlam bilgisi adından da anlaşılacağı gibi kelimelerin anlamlarını ifade etmektedir. Sözcükler veya sözcükler arasındaki ilişkiler, bir bilgiyi veya mesajın anlamını verir.

2.5.5 Kullanım Bilgisi (pragmatik)

Sosyal etkileşim dil kullanım kurallarını kapsamaktadır. Konuşma nedenini, karşılıklı konuşmada sıra alma, konuşmayı başlatma, devam ettirme ve bitirme, konuya uygun konuşma ve anlatım becerileri gibi konuları içermektedir.

2.6 Dil Gelişim Kuramları

Dil gelişimi kuramları temelde çocukların nasıl kolay ve hızlı bir şekilde dil becerilerini geliştirdiklerini ve dilin kurallarını nasıl anladıklarını sorgulamaktadır. Şimdi dilin kazanımına ilişkin biyolojik, sosyal öğrenme, bilişsel, davranışçı yaklaşım, Piaget ve Vygotsky gibi farklı görüşlerden oluşan kuramları ele almaya çalışalım.

2.6.1 Davranışçı Yaklaşım

Davranışçı yaklaşımın öncülerinden Skinner konuşmanın edimsel koşullama (pekiştirme ve ceza) yoluyla kazanıldığını ifade etmektedir. “Çocukların konuşması için oral-motor becerilerin gelişmesine gereksinim olmasına rağmen davranışçı görüş doğuştan dil donanımından çok deneyimlerin sonucu olarak dilin öğrenildiğini ileri

sürmektedir” (Diken, 2012, s.154). Davranışçı yaklaşımda ebeveynlerin rolünün önemli olduğuna, bunun için anne babanın çocuklarını konuşmaya teşvik etmeleri gerektiğine dikkat çekilmektedir. Anne ve babalar, çocuklarını iletişim kurma konusunda ödüllendirerek yüreklendirmelidirler. Ayrıca bu yaklaşım, çocukların gözlem yoluyla çevreden duyduklarını taklit ettiklerini ve bu taklidin dil gelişimini önemli ölçüde etkilediğini savunmaktadır.

2.6.2 Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal öğrenme kuramının öncüsü olan Bandura, dilin sosyal etkileşimin, dil gelişiminin temel bir parçası olduğunu, çocukların gözleyerek ve taklit yoluyla dili öğrenebileceklerini savunmaktadır. Çocuk, ebeveynleri ve çevresiyle olan etkileşim sonucu dili öğrenmektedir. Böylece, çocuğun aktif katılımı dil gelişimine önemli oranda etki yapmaktadır. Çocukların dili edinmeleri için anne ve babalar, dilin kurallarını, bağlamalarını ve modellerini onlarla sıkça konuşarak göstermelidirler. Bu konuşma biçimi çocuğun dikkatini çekecek tonda olmalı, onun dikkatini çekebilmelidir.

2.6.3 Biyolojik Kuram

Biyolojik kuramın öncülerinden olan Chomsky, insan beyninde dili anlamak için özel bir kapasite olduğunu savunmaktadır. “Chomsky dilin derin ve yüzeysel olmak üzere iki yapısı olduğunu ileri sürmüştür. Derin yapının yazılı ya da sözlü ifadelerin soyut anlamlarını kapsamaktayken; yüzeysel yapı, dilbilgisi yapısını ve telaffuz edilen sözcükleri içermektedir” (Tümekaya (2008) aktaran Diken, 2012: 156). Bayhan ve Artan’a (2012), “çocukların şaşırtıcı dil yapılarının insan beyni yapısına işlendiği ve doğuştan çocukların dile eğilimli olduklarını ifade eder .[...] Chomsky’nin ileri sürdüğü ve sadece insanlara özgü gördüğü LAD, doğumda olgunlaşmamız olarak kabul edilir. Sinir sisteminin olgunlaşmasıyla o da olgunlaşır ve bu sayede çocuk dili kazanır, kuralları yapılaştırır ve gramere ilişkin konuşma üretir ve anlar” (s.124-125).

2.6.4 Bilişsel Kuram

Bilişsel gelişim kuramcılarının öncülerinden Piaget, dilin katılım ve çevre etkileşimiyle gerçekleştiğini, dilin önce düşüncenin şekillenmesinde önemli olduğunu ve bireyin biliş düzeyini yansıttığını savunmaktadır. Piaget, ilk iki yıl çocukların duyuşal devinim yoluyla ses şemalarının geliştiğini ve işlem öncesi dönemin başlarında nesnelerin yerine geçen sembolleri kullanarak dili öğrendiklerini ifade etmektedir. Çocuklar, başkalarının farklı bakış açısına sahip olduğunu fark ettiklerinde benmerkezci konuşma, yerini dinleyenleri dikkate alan sosyal konuşmaya bırakmaktadır. “ Vygotsky ise Piaget'nin benmerkezci konuşmalarına karşı olarak çocukların kendi davranışları hakkında düşünmelerine yardımcı olmak için kendi kendilerine konuştuklarını savunmuştur. Vygotsky çocukların sadece sosyal etkileşim için değil aynı zamanda kendi davranışlarını planlamak, rehberlik etmek ve izlemek için dili kullandıklarını ifade etmektedir” (Diken, 2012, s.156). Vygotsky erken çocuklukta içsel konuşmanın, düşüncenin de önemli olduğunu vurgulamaktadır.

2.7 Yabancı Dil ve Çocuk

Günümüzde ana dili dışında yabancı bir dil öğretimi büyük önem kazanmıştır. Bireyin eğitim, iş alanı ve diğer toplumsal alanlarda ihtiyaç duyduğu bir etmen haline gelmiştir. Anaokulu çocukları anadillerinin genel görünümünü bilmekte ve söylediklerinin doğru ya da yanlış olduğunu farkına varabilmektedirler. Ülgen ve Fidan'a (1997) göre, “küçük çocuklar yeni bir dili kavramada yeteneklidirler. Söylemleme, ritm ve konuşma biçimini tam olarak yakalayabilmektedirler. Yetişkinler bunu nadiren yapabilmektedir. İki yaşındaki çocuk iki dili ayrı ayrı karıştırmadan kullanabilmektedir”(s.182). Yaşamlarının erken dönemlerinde yabancı bir dili edinmeye başlayan çocuklar, ana dillerini daha iyi anlayabilmektedirler. Öte yandan, yabancı dil öğrenen çocukların her aşamada farklı bir bakış açısı kazanma olasılıkları yüksektir. Çünkü dil zaten zenginlik demektir. O halde yabancı dil çocuğu bilişsel, duyuşal açıdan zenginleştirir. Üstelik yabancı dilin küçük yaşta ana dili ile birlikte kazandırılması en uygun yoldur. Yedi yaşından sonra bir dili aksansız öğrenmek oldukça zorlaşmaktadır.

“Lambert’in (1972) belirttiğine göre de anadil edinimini kazanmağa başlayan çocuk kritik yaş dönemini geçirmeden yabancı dil eğitimine başlarsa ilerdeki eğitim hayatında da akranlarına göre daha başarılı olmaktadır. Erken çocukluk döneminde kazanılan yabancı dile yönelik bu yatkınlık çocukların bilişsel gelişimine de büyük katkı sağlamaktadır. Dil bilimciler okul öncesi yabancı dil öğrenen çocukların problem çözme yetilerinin de çok güçlü olduğunu düşünmektedirler (İlter ve Er, 2007, s.22). Çocuk bilişsel gelişim sayesinde dış dünyayı algılar. Bu ise çevresiyle iletişim ve etkileşimi sağlayan dil sayesinde gerçekleşir. Bu yüzden, erken yaşta dil öğrenimi önemlidir. Zira çocuğun bilişsel gelişimine önemli katkılar sağlar.

Kara’ya (2004) göre, “Sharon, Lapkin ve Merill Swam’ın yapmış olduğu araştırmalar anaokulu düzeyinde yapılan ikinci dil eğitiminin ana dilin veya ana dilde edinilmesi gereken diğer bilgilere hiçbir biçimde olumsuz etki etmediğini ortaya koymaktadır. Bu şekilde eğitim almış çocukların ikinci dildeki söylemsel yeteneklerinin gerek anlatım gerekse algılama yönünden çok iyi bir düzeye ulaştığı saptanmıştır” (s.306). Okul öncesi dönemde beyin fonksiyonlarının en yoğun olduğu dönem 0-5 yaş arası dönem olduğu için çocuklar dinleme ve konuşma becerilerinde daha başarılı olmaktadır. Çocuk bu evrelerde yabancı dili neredeyse anadili kadar iyi edinebilir, ayrıca erken yaşta yabancı dil edinen çocukların psikolojik açıdan yaşlıtlarına göre daha olgun oldukları düşünülmektedir.

Küçük yaşta yabancı dil ile karşılaşan çocuk, kendi kültürel değerlerini ilerde yabancı ülkelerdeki kültürel değerlerle de karşılaştırarak, daha hoş görülme, evrensel, iletişim yetisi güçlü bir birey olabilir. Bu nedenle erken yaştaki dil öğretimi çocuğun toplumsal, bireysel ve kültürel gelişimine son derece olumlu katkılar sağlar. Günümüzde Avrupa ülkelerinin çoğunda yabancı dil öğrenme yaşı 5-6 yaşlarında başlamaktadır. Akdoğan, çocuğun beyin gelişiminin 2-5 yaş arasında olduğunu ve 6 yaşında bu süreci tamamladığını belirtir. Çocuktaki dilsel bilinçte bu yaşlarda yoğunudur. “Çocuklar ve yetişkinlerin güdülenme seviyeleri hazırbulunuşluk düzeyleri ve öğrenme etkinliklerine tepkileri oldukça farklı olduğu için her iki gruba göre düzenlenmiş programlar olmalı ve bu gerçeklere göre hedef ve davranışlar belirlenmelidir” (Mirici (2001) aktaran İlter ve Er, 2007, s.23). Buna ek olarak, çocuk psikolojisine ve gelişimine uygun doğal ortamda yapılan yabancı dil öğrenimi

hazırlanabilirse, çocuklar bu yaşlarda çok daha kolay yabancı dili öğrenebilir. Doğru yapılandırılmış bu dil öğretiminin çocuğun zihinsel gelişimine olumlu katkılar sağladığı gözden uzak tutulmamalıdır.

2.8 Okul Öncesinde Yabancı Dil Öğretiminin Önemi ve Gerekliliği

Erken yaşlarda çocuğun yabancı dil öğrenmesinin gerekliliğini temellendirecek birçok neden vardır. En başta, yabancı dil öğrenmenin çocuk üzerinde gelişim olarak olumlu sonuçlar vermesi ve çocuğun zihinsel gelişimine katkı sağlamasıdır. Çocuklar 3-5 yaşları arasında oldukça meraklı olduklarından ilgi duydukları dilleri kolaylıkla öğrenebilirler. Erken yaşta yabancı dil öğretimi çocukta anadilini anlamasını geliştirir ve çocuğa çevresiyle daha kolay iletişim kurma olanağı sağlar. Aynı zamanda, yabancı dil öğretimi çocuğun düşünmeye yönelik kıvraklık ve esnekliği, dinleme yetisini ve hassasiyetini geliştirir. Çocuğa gelecekteki eğitim ve öğretim süreci için oldukça geniş dilsel öngörü kazandırır. Bakış açısını genişletir. Çünkü insan beyni doğuştan boş bir levha gibidir. Zamanla çevrede gördüğü ve duyduklarıyla şekillenir. “Çocuğun kim olacağını ve nasıl bir insan olacağını doğuştan getirdiği özellikler ve yetenekler değil, içinde yaşadığı çevre ve deneyimler belirleyecektir” (Diken, 2012, s.57).

Öte yandan, çocukların şaşılacak derecede bir öğrenme gücü vardır. Söz gelimi hayatın hiçbir anında erken yaşlardaki gibi taklit etme yetisi gelişmez. Bununla birlikte çocuklar öğrenmeye genel olarak isteklidir. Yabancı dile karşı da gösterdikleri ilgi ve istek yabancı dilin çocukların içinde oluşturdukları farklı bir dilin büyüme gücüdür. Yabancı dili yeni bir şarkı öğrenir gibi sevip, içselleştirebilirler. Hatta öğrendikleri sözcükleri her yabancı sözcükte kendileriyle gurur duyarlar ve herkesle bu sözcükleri paylaşmak ister. “İki dillik” adlandırılan Bilingualism, iki farklı dilde iletişimi kurabilme beceri anlamına gelmektedir. Bilingualism, çocukların doğdukları ortamda iki farklı dilin konuşulması, onların doğal bir şekilde iki dilli edinmelerini sağlar. Dolayısıyla, bebek 6 aylık iken hatta doğumundan itibaren iki farklı dile maruz bırakılabilir.

“İki dillilik” (bilingualism), iki farklı dilde iletişim kurabilme becerisi anlamına gelmektedir. Doğdukları andan itibaren iki farklı dil konuşulan ortamda büyüyen

çocuklar doğal bir şekilde iki dili öğrenebilmektedirler. Bazı durumlarda üç ya da dört farklı dil konuşulan aile ortamında büyüyen çocuklar söz konusu olabilmekte ve bunlar “çok dillilik” (multilingualism) kavramı altında olarak tanımlanmaktadır. Bazı araştırmacılar, farklı dilleri aynı anda öğrenmenin çocuğun dil gelişimini yavaşlattığını ve iletişim becerilerinin geri kaldığını ileri sürseler bile bu görüşe karşı çıkan araştırmacılar, 2 yaşındaki bir çocuğun beyinde bir yetişkine oranla daha fazla sinaptik bağlantı olduğunu göz önünde bulundurarak, özellikle ilk üç yılda beyin gelişiminin çok önemli olduğunu ve bu dönemde çocuğun dil öğrenmesinin daha kolay olduğunu ileri sürmektedirler. İki veya çok dillilik alanlarında yapılan bilimsel araştırmalar 6 yaş grubu çocukların en belirgin özelliğinin ana dil edinimi sırasında geliştirmiş oldukları temel bir dil öğrenme dinamizmi olduğudur. Bu nedenle anadilinin kazanımı üzerinden elde edilen kavram gelişimi ikinci dilin öğrenilmesinde büyük rol oynamaktadır.

Araştırmacılar, erken yaşta dil öğretiminin çocukların problem çözme becerilerine olumlu etkisi olduğunu belirterek, dil öğrenen çocukların matematik, ana dil ve sosyal bilgiler alanlarında hazırlanan standart testlerden yabancı dil dersi almayan öğrencilere oranla daha başarılı olduklarının altını çizmişlerdir. Dilbilimciler de okul öncesinde yabancı dil öğrenen çocukların problem çözme yetilerinin çok güçlü olduğunu öne sürmektedir. Dile dayalı etkileşimin başlaması kavram gelişimini de etkilediği gibi ve ona yeni boyutlar kazandırmaktadır. Yani erken yaşta verilen yabancı dil öğretimi çocukta zekâyı geliştirmekte ve ana dilinde de anlama kabiliyetini arttırmaktadır. Bu bağlamda yabancı dil öğretimine ne kadar erken yaşta başlanırsa dili öğrenmek daha kolay bir biçimde öğrenilebilmektedir.

Aslında okul öncesinde yabancı dil öğrenimin amacı yabancı dili çocuğa ana dilini öğrendiği gibi öğretmek değil, kendi dili ve kültürünün dışındaki dillerin ve kültürlerin varlığının bilincini vermektir. Ancak çocuktan çocuğa farklılık gösteren algılama düzeyi ve dili duyabilme, kullanabilme yoğunluğu, dil edinimi sürecinde çocuklarda farklılıklara yol açmaktadır. Bu sonuçlara göre girdilerin yaş grubuna uygun olması, çocuklardaki öğrenme aşamalarını göz önünde bulundurarak seçilmiş olması, mümkün olduğu kadar çocukların yaşadıkları ve bildikleri ortama uygun, anlaşılır ve kolay benimsenip kolay kullanılabilir olması ağırlıklı olarak

değerlendirilmektedir. Eğer çocuk bu erken dönemde (0-6 yaş) yabancı dil öğrenmeye başlarsa yabancı dili de anadili gibi rahatlıkla öğrenebilir.

Dil, tüm zihinsel süreçlerle ayrılmaz bir biçimde iç içe geçmiştir. Yani düşünmek, hatırlamak, kavramak, dikkatini yöneltmek, algılamak vb. tüm zihinsel faaliyetlerde dil vardır. Dil ve zihin birbirine paralel gelişir ve birbirini destekler. Bu nedenle çocuğun dil gelişimi onun tüm zihinsel gelişimine de katkı sağlamaktadır. “Bloom’a göre çok sayıda araştırmanın sonuçlarına dayanarak çocuğun birinci sınıfın okuma dersindeki başarısının en kararlı yordayıcılarından birinin, bu sınıftan önce (okul öncesinde) geliştirmiş olduğu sözcük dağarcığı olduğu sonucuna ulaşmıştır” (Küçük, 2006 s.18). Dile dayalı etkileşimin başlaması kavram gelişimini de etkilemekte ve ona yeni boyutlar kazandırmaktadır. Dilin kullanılmaya başlanmasıyla hem daha önce başlayan kavram gelişimi hızlanmakta hem de gelişen kavramların toplumsal geçerliliği olan kavramlar olma olasılığı artmaktadır. Yeni bir dil öğrenme sırasında büyük çocuklar çeviri, kelime kazanma ve grameri daha hızlı kavrarlar. Buna karşın, küçük çocukların doğuştan bir aksan geliştirme yetisine sahip olduklarını unutmamak gerekir. Ayrıca erken yaşta yabancı dil öğreniminin çocuklarda soyut düşünme yeteneğini tek dille öğrenim gören çocuklara oranla daha fazla geliştirdiği bilinmektedir. Bu yeteneğin gelişmesi, kavram geliştirme ve değerlendirme gibi üst düzey bilişsel becerilerde çocuğa üstünlük sağlamaktadır. Aktaş ve İşigüzel’e (2013) göre, “normal yaşam koşullarında her insan bir dil olarak anadilini edinir. Edinme olarak nitelendirilen bu süreç aynı yürümek gibi doğal bir süreç içerisinde gelişir. Ancak anadilden sonra ikinci ya da üçüncü bir dil öğrenmeye çalışanlar artık öğrenme sürecine girerler ve işleri anadili edinirken olduğu gibi kolay olmamaktadır ve her insan bu sürece girdiğinde maalesef başarılı olmamaktadır. Dil öğrenmede yetişkin öğrenciler zorluklarla karşılaşırken, buna karşın çocukların yabancı dili genellikle sanki oyun oynarmışçasına öğrendikleri görülmektedir” (s.60). Erken yaşta öğrenilen yabancı dil çocuğun olayları algılamada sınırlarını genişletir, farklı kültürleri tanımasına imkân verir. Farklı kültürleri tanıyan çocuk, tanıdığı yabancı kültürle kendi kültürü arasında ilişkiler kurar ve karşılaştırmalar yaparak kültürünü daha iyi tanıma uğraşı gösterir.

2.9 Erken Yaşlara Uygun Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri

2.9.1 Seçmeci Yöntem(eclectic approach)

Öğrenene kendi öğrenme becerisini farklı teknikler kullanarak belirlemesini sağlama ve öğrenme stratejisini geliştirmesine katkıda bulunmayı amaçlar. Tüm yöntemlerin yararlı yönleri alınmalı ve karma bir yöntem uygulanmalıdır. Dil öğretimi hedef dilde yapılmaktadır ve gerektiğinde anadiline de yer verilmektedir. Bu yöntemde, öğrenen konuya dâhil edilir ve aktif olarak düşünmesine fırsat verilir.

2.9.2 Sessizlik Yöntemi (the silent way)

Öğrenenin kendi düşünce ve yorum gücünü kullanarak hedef dili öğrenmesini sağlamaktadır. Öğrenciler de öğretmen de sessizdir. Öğretmenin rehberliği ve arkadaşlarının hareketlerinden anlam çıkartmaya çalışmasıdır. Oyunsu etkinliklerde kullanılabilen bu yöntemin, erken yaşta yabancı dil öğreniminde verimli olabileceği düşünülmektedir.

2.9.3 Telkin Yöntemi (suggestopedia)

Telkin yöntemi, öğrenenin dil öğrenmede kendine güvenini kazanmasına yardımcı olma ve öğrenme engellerini ortadan kaldırarak öğretme etkinliklerini gerçekleştirmesidir” (Mirici, 2001, s. 26). Bu yöntemde, sınıfın rahat bir şekilde düzenlenmesi ve iletişim kurabilecek düzende olması gerekir. Çocukların rahat hareket edebilmeleri için yerlerin halı döşemeli olması tercih edilir. Müzik olmazsa olmaz materyallerdendir. Sınıfın ışıklandırmasının rahatsız etmeyecek parlaklıkta olmasına dikkat edilmelidir. Diyalog öğretiminde, öğrenenler önce diyalogu öğrenir, sonra gözleri kapalı tekrar dinleyip öğrenmeye çalışırlar. Böylece stresli bir ortama göre, rahat olacakları bir ortamda yabancı dil öğrenimi daha verimli olmaktadır.

2.9.4 Grupla Dil Öğretimi Yöntemi

Öğrenme ile ilgili korkuları, olumsuz düşünceleri pozitif hale dönüştürmeyi hedeflemektedir. Böylece öğretmen-öğrenen yerine danışman-danışan ilişkisi görülmektedir. “Ders işlenirken sınıfta bir çember oluşturulur, öğretmen çemberin dışındadır. Öğrencilerin yabancı dilde kurduğu cümleler kaydedilir, zorlandıkları zaman öğretmen yardımcı olur” (Demirel (1999), aktaran Aktaş ve İşigüzel, 2013:50). Öğretmen ve öğrenenin iş birlikçi oldukları bir öğrenme süreci söz konusudur.

2.9.5 Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi

Bu yöntem, öğrenene kendi dilini öğrenme sürecindeki evreleri geçirterek hedef dili öğrenmesini sağlama, dinleme becerisini öncelikle geliştirme, daha sonra da konuşma, okuma ve yazma becerilerini kazandırmaya yöneliktir (Mirici, 2001, s.24). Bu yöntemde, emir kipleri ile başlayan bir yabancı dil dersi ile fiziksel tepkiye ulaşılmaya çalışılır. Konuşma öğretimi çalışmalarının sonunda diyaloglarla yapılır. Öğrenci öğretmenin emirlerine fiziksel tepki yoluyla cevap verir” (Aktaş ve İşigüzel, 2013, s.50).

2.9.6 Görsel-İşitsel Yöntem

Bu yöntemde, slayt ve powerpoint ağırlıktadır. Önce, resimleri projeksiyondan sesleriyle dinler, imge ve ses ortamı beraber sunulur ve tekrar etme ile devam eder. Böylece resimlere bakarken, sözcükleri anımsar ve tekrar eder. Daha sonra, filmlerin sessiz izlenmesi ve dinlenmesi sürecine geçilir ve bunlar üzerine tartışmalar yapılır.

2.10 Okul Öncesinde Yabancı Dil Öğretiminin Avantajları ve Dezavantajları

2.10.1 Avantajları

Doğumdan itibaren 6 yaşına kadar çocuğun beynindeki algılama mekanizması çok aktiftir ve bu mekanizmanın yardımıyla dil otomatik olarak beyne kaydedilmektedir. Çocuk duyduklarını adeta bir kasete kaydedercesine beyne kaydetmektedir.

- ✓ Bu yaş grubundaki çocuklar henüz zihnen aşırı bilgiyle yüklü olmadıklarından öğrendiklerini çok daha kolay hafızaya alabilmekte ve uzun süreli edinimi gerçekleştirebilmektedirler.
- ✓ Küçük yaşlarda dil öğrenimi başlayan çocuklar ilerleyen yıllarda bir başka dil daha öğrenmek istediklerinde aynı doğal öğrenme tekniklerini rahatlıkla uygulamaya koyarlar.
- ✓ Yapılan araştırmalarda, çocuklar ne kadar erken yaşta yabancı dil öğretimine başarlarsa bu alanda ileri yaşta (6 yaş sonrası) başlayanlara oranla çok daha başarılı ve dil hâkimiyeti gelişmiş bireyler olurlar.
- ✓ Erken yaşta dil öğretimi çocuğa dil edinme yeteneklerini geliştirme imkanı sunar.
- ✓ Erken yaşta yabancı dil öğrenen çocuk, psikolojik açıdan yaşıtlarına göre daha olgun, ilerdeki eğitim hayatında da akranlarına göre daha başarılı olmaktadır. Ayrıca yabancı dil öğrenme, çocukların zihnî gelişmesine ve toplum içinde daha sosyal olmasına büyük katkı sağlamaktadır.
- ✓ Çocuklar günlük hayatta ikinci dili aktif olarak kullanmadıkları için öğrendiklerini unutsalar bile, yabancı dile karşı merakı uyanmakta, farklı bir dil ve kültür olduğunun farkına varmaktadırlar. İki dillilikte olduğu gibi, erken yaşta ikinci dil öğretirken, ana dilin de mutlaka çok iyi edinilmesi gerektiği de unutulmamalıdır.
- ✓ Ayrıca, çocukta özgüven gelişimini sağlar. Çünkü farklı dilden konuşan bir insanı anlamak, o kişilerle konuşabilmek, o dilde şarkılar söylemek, filmler izleyebilmek çocuğun özgüveni gelişimi üzerinde çok önemli ve olumlu etki yaratır.
- ✓ Çocuğun beyin gücünü artırmada etkili olur, yabancı dil edinme sürecinde çocuk yorulmadan ve çok büyük çabalar sarf etmeden, oyunlarla, eğlenerek dil edinir.
- ✓ Diğer derslerinde ve sınavlarda daha başarılı olmalarını sağlar: Yapılan araştırmalara göre erken yaşlarda yabancı dil öğretimi almış çocuklar ileriki yaşlarda girdikleri sınavlarda oldukça başarılı olmuşlardır.

- ✓ Çocuğun matematiksel ve bilimsel kabiliyetini geliştirir. Doğru kişilerle ve metotlarla öğretildiği takdirde çocuk ana dili gibi konuşan bir kişinin gramer hâkimiyeti ve aksanına sahip olabilmektedir. .
- ✓ Çocuğun okulda tercih edilen yabancı dil derslerinde başarılı olmasına yardım edeceği gibi çocuğun başka yabancı dil öğrenmekten de zevk almasını da sağlayacaktır.

Çocukların iyi birer gözlemci oldukları unutulmamalıdır. Erken yaşlarda algılarının yüksek olmasından kaynaklı yeni bir dili öğrenirken ana dili edinme prensip ve yollarını hatırlar ve bunları Fransızca öğrenmek içinde kullanabileceklerini kısa sürede fark ederler ve uygulamaya koyarlar.

2.10.2 Dezavantajları

- ✓ Çocukların bilişsel olgunlaşmaya bağlı olarak temel düşünme becerilerinin 6-10 yaş aralığını kapsayan ilkokul yıllarında gelişmekte olduğu, bu nedenle de gelişimsel olgunlaşmanın ikinci dil kazanımını olumsuz etkileyeceği belirtilmektedir.
- ✓ Çocuklar ana dil gelişimini 5 yaşına kadar ancak tamamlayabildiklerinden, beynin iki ayrı dil sistemini o yaştan önce kontrolde zorlanacağı bir gerçektir. Ayrıca psiko-motor koordinasyon olarak 5 yaşına kadar konuşma kasları tam olarak gelişmemiştir. Bundan dolayı dillerin yapısına göre karmaşık olan seslerin (r/l gibi) kontrollerinin devam etmesi dolayısıyla henüz ana dilinde ses birimsel süreç devam etmekte olduğundan, 5 yaşından önce ikinci bir ses birim sistemini çocuğun algılamada zorlanacağı akıldan çıkarılmamalıdır.
- ✓ Dolayısıyla dillerin sırayla kazanımında kritik yaşın beş yaştan sonra olması gerektiği savunulmaktadır. Her iki dilin sırayla kazanım süreci karmaşık ve uzun bir süreci kapsamaktadır.
- ✓ Araştırmalarda ortak olan nokta 3-6 yaş arası bir çocuk kendi duygu ve düşüncelerini anadilinde ifade etmede sorun yaşıyor ise kendi anadilini kullanmakta sıkıntı yaşayan bir çocuğa ikinci dil öğrenimi vermek onun daha fazla problem yaşamasına neden olacağından; çocuk ikinci dil öğretimine

hazır olana kadar yani anadili kazanım sürecini gerçekleştirene kadar başlanmaması doğru bir tercih olacağını düşünülmektedir.

- ✓ Ayrıca, bazı araştırmacılar dillerin sırayla kazanımında yaş faktörünü, nörolojik, psiko-motor koordinasyon, kültürel tutumlar, bilişsel gelişim gibi faktörlerin etkilediğini belirterek 5 yaşından önce ikinci dil kazanımına başlanmaması gerektiğini vurgulamaktadır.

2.11 Okul Öncesinde Yabancı Dil Nasıl Öğretilmelidir?

Günümüzde çocukların yabancı dil öğrenmede daha başarılı olmaları için onların erken yaşlarda yabancı dil öğrenimine başlaması gerektiği dilbilim çevrelerce uzun süredir konuşulmaktadır. Çocukluk çağının gerektirdiği öğrenim modeli kuşkusuz oyundur. Aktaş'a (2013) göre, "oyunsuz bir öğrenme modeli çocuklar için motivasyondan ve dikkatli çekmekten uzak boş bir çabadır. Bu nedenle çocukların özellikle ilk başta konuşma becerilerinin geliştirilmesi için değişik türdeki oyunlara başvurularak yapay ders ortamlarında dil nosyonlarının pekiştirilmesi gerekir" (s.15). Nitekim çocuklara yabancı dil öğretiminin farklı teknik, araç, yöntem ve metotlarla veren şüphesiz en başta yabancı dil öğretmenidir. "Bir yabancı dil öğretiminde öğretmenin en önemli görevi, öğrenenleri en iyi şekilde motive etmek ve onlara öğrenmeyi sevdirmektir. Öğretmenler yabancı dil öğretiminde bazı metotlara başvururlar ve destek olarak çeşitli dil öğretim teknik ve araçlarından yararlanırlar. Bunların yanında öğretmenin öğretme beceri ve deneyimi de önemli bir unsurdur" (Aytekin, 2011, s.114). Okul öncesi dönemde, öğretmen, çocuklara yabancı dili doğrudan değil, oyun, şarkı, tekerlemelerle dolaylı yoldan edindirebilir. Dil öğreniminde şarkı ve hareket de başarıyı yükseltir. Çünkü ritim ve melodiyle öğrenme eğlenceli hâle gelir ve bilginin hafızada kalması kolaylaşır.

Öte yandan öğretmen, hareket, jest, mimik; uygun ipucu verme, resim ve şekillerle gösterme, şarkı söyleme, şiir okuma, karşılıklı konuşma gibi yolları kullanabilir. Böylece çocuk yabancı dille doğal bir ortamda karşı karşıya gelir, duyarak, görerek ve bizzat yaşayarak öğrenir. Yabancı dildeki sesleri duymaya alışan çocuklar bunları

zamanla benimser ve içselleştirir. Öğretilen kelime ve cümlelerin çocukların günlük hayatından seçilmesi ilgiyi artırır.

Çocuk hangi oyuncak ve nesnelere oynuyorsa, onların Fransızca isimlerini de kolayca öğrenebilir. Nitekim oyun çocuk için en iyi öğrenme yoludur. Oyunla yabancı dil bir araya getirilince öğrenme daha da kolaylaşır ve bir keyif hâline gelir. Dil öğreniminde şarkı ve hareket de başarıyı yükseltir. Ritim ve melodiyle öğrenme eğlenceli hâle gelir ve bilginin hafızada kalması kolaylaşır. Çocuk, şarkıları önce anlamını bilmeden ezberler, kelimeleri öğrendikçe anlamı da çözer. Çocukların yaşına, dil seviyesine, duygusal ve zihinsel gelişimine uygun şarkılar seçilmelidir. Örneğin; 3-4 yaş çocukları öğrendikleri şarkıları sık sık tekrarlamaktan hoşlanırlar. Kısa ve ses alanı dar şarkıları söylemekte başarılıdırlar. Oysaki 5-6 yaş çocukları ses alanı genişlemiş, daha uzun ve daha fazla şarkı öğrenmekte başarılı ve isteklidirler” (Öztürk (2003) aktaran Aytekin, 2011, s.205). Bunun yanında, yabancı dil öğretimi için kullanılan boyama veya hikâye kitaplarından faydalanılabilir. Çocuklara dil öğretirken sık tekrarların yapılması öğrenilenlerin pekiştirilmesi ve derse katılmayanların da öğrenme fırsatı bulması sağlanmalıdır. Çocuk ana sınıfında doğal bir ortamda yabancı dille karşı karşıya gelmelidir. Dönmez ve diğ.’e (1997) göre, “dil eğitimi okul öncesinde bilişim teknolojilerine paralel olarak oyun, şarkı, tekerleme gibi doğal yöntemlerle öğretilmelidir. Özellikle oyun ile yabancı dil öğretimi dinleme, taklit etme, kavram oluşumu gibi dil gelişiminin temelini oluşturan bu becerilerin gelişimine yardımcı olur” (s.46). Okul öncesi dönemde çocuklar dinleme ve konuşma becerilerinde daha başarılı olmaktadır, bu yüzden yabancı dil öğretilirken de bu ölçütler dikkate alınmalıdır.

Oyun etkinliği özellikle de boyama kitapları, ikinci dil öğrenme sürecinde etkin bir biçimde kullanılabilir. Anaokulundan başlayarak çocuk oyun ortamında tüm dilsel becerilerini en iyi biçimde geliştirir. Bu dönemde çocuğun kendi ders kitabını kendisinin hazırlamasına olanak verilip öğrenme ve öğretme sürecine etkin bir biçimde katılımı sağlanabilir. Çocukları, ikinci dile duyarlı hale getirip, sözcenin hız (ritim) ve ses düzeyinden başlayarak günlük etkinliklerinde kullanabilecekleri iletişim araçlarıyla donatmaya özen göstermek gerekir. Çocuğun ana dilinde henüz edinmemiş olduğu okuma ve yazma etkinliklerini dört yaşında kullanamayacağımıza

göre bu dönemde dil ediniminin konuşma dili üzerine oturtulması gerekir. Bu yaştaki çocuğun belirli bir uğraşa yoğunlaşma kapasitesinin de sınırlı olduğu göz önünde bulundurularak arkadaşlarıyla sıkça temasa geçmeye, kımıldamaya, konuşmaya kısacası etkileşime gereksinim duyduğu unutulmamalıdır. Bu yüzden bir öğretim biriminin öğretimi için öngörülen süre 20-25 dakikayı aşmamalıdır. Eğer daha uzun olursa bunu daha kısa birimlere bölerek düzenlemek gerekir.

Çocukların çeşitli öğrenme biçimlerini dikkate alarak öngörülen etkinliklerin çeşitli ve zengin olmasına özen göstermek gerekir. Kısacası öğrenimin, zengin bir oyun ortamında dinamik bir tarzda geçmesi zorunludur. Gerek derslikte, anaokulunda, evde çocuk bahçesinde gerekse tatilde veya bunların dışında kalan diğer anlarda çocukların günlük etkinliklerinin birçoğu oyun biçimindedir. Bu oyun evreni çocukların yetişkinleri gözlemleyerek öykünmeye çalıştıkları bir oyun evrenidir. Şu halde erken yaşta yabancı dil öğrenimini bu öykünme ve oyun etkinliklerinin bir devamı gibi tasarlamak gerekir. Böyle bir bakış açısı yabancı dil öğretiminin ilk aşamasında benimsenecek sözcük dağarcığının seçiminde de etkili olur. Bu öğrenim çocuğun günlük farklı etkinliklerini içerir: Bunlar resim çizmek, boyama yapmak, saklambaç oynamak, anne baba rolü oynamak, doktor-hasta veya satıcı alıcı rolü oynamak gibi etkinlikler olabilir. Bu tür etkinliklerin yabancı bir öğretiminde kullanımı, çocuklarda oyun halinde bir uzlaşmaya dönüşür ve iletişim ortamı yaratır. Kuşkusuz evde, ikinci dil, ana dil gibi konuşulmaz ama onlar gibi oynanır veya davranılmaya çalışılabilir. Bu yaştaki çocukların gözde etkinlikleri olan boyama veya resim çizme etkinliklerinin etkin biçimde kullanılması da gerekir. Son olarak göz önüne alınması gereken bir diğer özellik, daha ileri yaştaki insanlardan çok daha fazla kendiliğinden gerçekleşen ve doğal olan yarışma zevkidir. Yabancı dil öğrenimi sırasında dikkati dağılan çocukları kazanmak için onlara oyun, şarkı ve tekerlemeler gibi etkinlikler kullanmak gerekir. Çocuklar bu tür etkin teknikleri dinlemekten ve bu etkinliklerde yer almaktan oldukça zevk alırlar.

Oyunun ve dramının eğitimi eğlenceli ve zevkli hale getirmedeki etkisinden dolayı, küçük yaşta çocukların oyuna olan ilgisini yabancı dil dersine transfer etmesine ve yabancı dil öğrenmeyi sıkıcı bir görev olmaktan çıkarıp daha doğal bir şekilde

öğrenmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Okul öncesi çocuklar yabancı dili çeşitli aktivitelerle öğrenirler (Oyun Merkezli Öğretim). Buradaki rol modelleri öğretmenleridir. Öğretmenler öğrencilerin çeşitli öğrenme tiplerine hitap eden farklı oyunlarla ve sürekli tekrarlarla öğrencinin dikkatini çekerler ve öğrenmeye istekli hale gelmelerine yardımcı olurlar. Çocuk, bu süreçte önce faaliyeti izler, daha sonra amacı anlar ve yetişkinin konuştuğu dilden gerekli anlamı çıkarır. Bir süre sonra ana dilde olduğu gibi yabancı dili de kullanmaya başlar. Bu bir binanın temelden yukarı doğru yavaş yavaş inşa edilmesine benzetilebilir. Yetişkinin buradaki görevi binaya destek veren iskele olarak adlandırılabilir.

Dilbilimciler ve eğitimciler sözel ve sözel olmayan iletişim becerisine yönelik sanatların dil gelişimi ile ilgili eğitim programlarında yer alması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Bu çerçevede çocuk, drama çalışmalarında görev alır. Gönen ve Dalkılıç'a (1998) göre, "çocuk bu etkinlikler içerisinde yer alırken düşünme, konuşma, dinleme, anlatma ve birbiriyle iletişim kurma becerilerini kazanmaktadır. Drama etkinlikleri sırasında çocuk, sözel iletişimi başlatmasıyla çeşitli durumlarda hayali karakterlerle karşılıklı diyaloglar kurar; doğal, içinden geldiği gibi ve hayal gücüne dayanarak konuşur" (s.35). Yabancı dil öğrenimi için kullanılan etkinliklerde sıklıkla başvurulan bir yol da öğrenilenlerin öğrencilere tekrar ettirilmesidir. Erken yaşta yabancı öğrenimi sırasında küçük yaştaki çocuklar dinleyerek öğrenmekten çok, yaparak ve yaşayarak öğrenmeye daha yatkındırlar. Bu yüzden onlara öğrendiklerinin kalıcılığını sağlamak için sık sık tekrar ettirilmesinde yarar vardır. "Halliwell'in belirttiği gibi çocuklar okul öncesi dönemde bilişsel olarak yabancı bir dili öğrenebilecek donanıma sahiptirler. Ancak çocuklara doğrudan dil öğretmek yerine oyun, şarkı, tekerlemeler kullanarak dolaylı yoldan yabancı dil öğretilebilir" (İlter ve Er, 2007, s.22).

Çocuklara yabancı dil öğretilirken, yabancı dilin niçin, hangi amaçla öğretildiğinin ne kadar öğretilmesi gerektiğinin bilinmesi ve planlanması gerekir. Okul öncesi dönemde çocuklar dinleme ve konuşma becerilerinde daha başarılı olmaktadır, bu yüzden yabancı dil öğrenimi verilirken de bu ölçütler dikkate alınmalıdır. Ayrıca, ezberlemenin yerine çocuğa yaparak yaşayarak öğrenme ortamı hazırlanmalıdır.

2.11.1 Okul Öncesinde Yabancı Dil Öğretiminin Aşamaları

Araştırmacılara göre, yabancı dil öğrenme süreci, bulunulan çevre itibariyle doğal şartlar altında ya da eğitim yoluyla yapılmaktadır. Dillerin sırayla kazanımında temel alınan bir dönem söz konusudur. Bu dönem Kritik Dönem Hipotezi olarak adlandırılmaktadır. Bu yaklaşıma göre, dil bilimsel yapıların kazanılmasında sadece tek bir kritik dönemin bulunmadığı özellikle erken çocukluk döneminde, dil bilimsel bilgilerin kaynaştırılabilmesi için dil bilimsel yapılarının her birini kazanılmasında kritik olan dönemlerin farklılaşabileceği ifade edilmektedir. Çocukların söz dizimi, ses birimi ve biçim bilimi gibi kazanmalarında optimal yaş oranlarının farklılık gösterdiği vurgulanmaktadır. Çocukların ikinci dili öğretiminde kritik dönemin 3-4 yaşından başlayarak yaklaşık 7 yaşına kadar olduğu süreci kapsamaktadır. Her iki dilin sırayla kazanım süreci, karmaşık ve uzun bir süreci içine aldığı için dillerin sırayla kazanımında kritik olan yaşın ne olduğu hâlâ tartışılan bir nokta olarak devam etmektedir.

Okul öncesi dönemde iki dilin sırayla/ikinci dil öğretiminde görülen aşamaları Yazıcı, Watson 1995, McLaughlin ve diğ. şu şekilde aktarmaktadır:

Etkileşim aşaması (Interactional phase): Bu aşama çocukların ikinci dile başlama aşamasıdır ancak çocuklar bu aşamada daha çok ana dilini (home language) kullanmaktadır. Etrafında birileri olduğu zaman onlardan farklı bir dile konuşmayı ya da susmayı tercih etmektedirler. Çoğu çocuk, ikinci dille konuşan akranlarıyla ilk önce sözsüz iletişimle güvene dayalı bir ortam oluşturmayı dener. Oyunlarında basit, tek kelimelik ifadeler kullanarak iletişime geçme yolunu dener.

Durgunluk/sessizlik aşaması (Silent period): İkinci dili öğrenen çocukların birçoğu ilk zamanlarda ikinci dilin yapısını anlayana ya da kavrayana kadar birkaç ay kendilerini ortamda çekinik bırakarak sessizlik sürecine girmektedirler. Ancak çevresindeki yetişkinlerle ya da akranlarıyla konuşmamasına rağmen yardım almak için sözsüz iletişimi kullanır. Bu süreçte geçici alçak bir sesle ikinci dilin sesleriyle oynayarak çevresindekilerle iletişim kurmaya çalışır. Bu sessizliğin süresi çocukların ikinci dili öğrenme stiline ya da bireysel özelliğine göre değişmektedir.

Girişim aşaması (Interference): Bu aşamanın temel özelliği, telgraf konuşmaların ve sabit olan kısa yapıların kullanılmasıdır. Cümle yapılarında genelde kısa ve biçim birimleri tam olarak yerleştirmeden kullanımlar görülür. Çocuk en kısa yoldan ikinci dilde kendini ifade etme yoluna başvurmaktadır. Çocuklar genelde ana dilindeki sistem yapısından yararlanarak ikinci dili kullanmaya çalışır. Bu kullanımlarda normal olarak hatalı yapılar oluşturur. Ana dilinde yetersiz olan ve hata yapan çocuklar benzer hataları ikinci dile transfer etmektedirler.

Son aşamada, ikinci dilin kullanımında çocuk yaratıcı bir boyuta ulaşmaktadır. Telgraf konumlar azalır, telaffuz gelişir ve sözcük dağarcığı artar. Başlangıçta sabit yapıların telaffuzlarını kullanırken, zamanla ikinci dilin söz dizimsel yapısını anladığını kullanımlarında göstermeye başlar. Dil üzerinde yaratıcı bir kontrol sağlayarak söz dizimsel yapının kurallarını yerinde kullanmaya başlar.

2.12 Yabancı Dil Öğretiminde Çocuğu Etkileyen Faktörler

2.12.1 Devlet ve Bölge Değişkenleri

Devletin veya bölgenin genel olarak eğitim ve müfredat politikalarıyla, yönetsel ve mali yaklaşımlarıyla ilgilidir.

2.12.2 Okul Dışı Değişkenler

Toplumun sosyo-ekonomik durumu; anne-babasıyla daha uzun süre doğru bir iletişimde olan çocuk düzgün konuşur. Sosyo-ekonomik düzeyi daha yüksek olan aileler iyi konuşmaya daha çok önem verdiklerinden çocuklarına daha iyi model olurlar ve çocukların çabuk ve düzgün konuşabilmesi için çaba harcarlar. Kısaca ailenin ilgisi ve desteği çocuğun öğrenmesini etkilemektedir. Buna ek olarak, akran kültürü, öğrencinin okul dışında geçirdiği zaman ve boş faaliyetleri gibi konular okulla ilgili değişkenler içinde ele alınmaktadır.

2.12.3 Çocuk İle İlgili Değişkenler

Çocuğun cinsiyeti, yaşı, sosyal ve davranışsal özellikleri, öğretilen konulara karşı tutumu ve motivasyonu, sağlık, bilişsel özellikleri ve meta kognitif özelliklerini kapsamaktadır. Ayrıca duyuşsal etkenler de çocuğu etkileyen durumlardan biri olabilmektedir; çocuklar yabancı dili mümkün olduğunca çabuk kavrarlar, doğal merakları, öykülenme eğilimlerinden ve çekincesiz olarak yabancı dile yanaşmaya hazır olma avantajındadır. Buna ek olarak, öğrenmenin iyi olması için öğrencinin derse karşı dikkatli olması gerekmektedir ve çocukların aktif katılımı da bu değişkenler arasındadır.

Çocuğun olgunlaşma düzeyi, fizyolojik yönden her hangi bir konuyu öğrenebilecek ya da yapabilecek duruma erişmesidir. Türe özgü hazır oluş düzeyi; öğrenecek olan organizmanın istenilen davranışı göstermek için gerekli biyolojik donanıma sahip olması gerekmektedir. Genel uyarılmışlık hali ve kaygı, organizmanın verimli bir öğrenme sağlayabilmesi için tetikte bulunmalıdır. Kaygısı olan çocukta, güçlü bir istek ya da dürtünün gerçekleşmeyecek gibi görüldüğü durumlarda ortaya çıkan tedirgin edici bir duygudur. Çocuğun motivasyon (güdü) durumu organizmayı belirli tepkilerde bulunmaya ve sonuç olarak bir şeyler öğrenmeye zorlamaktadır. Ayrıca geribildirim de etkenlerden biri olup, sürecin içerisinde gösterilen bir tepkinin doğru olup olmadığı hakkında bilgi edinmeyi sağlamaktadır.

2.12.4 Teknolojik Araçlar

Teknolojik araçlar, çocukların bilişsel fonksiyonlarına bağlı olarak dikkat ve konsantrasyon sorunları yaşamasına neden olabilmektedir. Ekrandaki görseller çok hızlı olduğu için yaptığı etkinliklerde, çalışmalarda sınırlı televizyon ve tablet kullanımı olan çocuklara göre daha çabuk sıkılmakta ve ilgisizleşebilmektedir çünkü gündelik hayat hızlı hareket eden bir görselliğe sahip değildir. Yorumlama ve düşünme yetisini kullanmayı da olumsuz yönde etkilemektedir. Teknoloji pasif olmayı teşvik ettiği için çocuğun yaratıcılığını sınırlandırabileceği gibi dil gelişimlerini de sınırlandırabilmektedir. Özellikle küçük çocukların dil gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Televizyon, tablet başında uzun süre geçiren

çocukların konuşmasında gecikme görülebilmekte veya kelime dağarcığının zenginleşmesi engellenmektedir.

2.12.5 Öğrenme Ortamı Faktörü

Doğal Ortam: İkinci dil öğrenen bireylerin o dili konuşan diğer bireylerle çeşitli durumlarda (işyerinde, evde, uluslararası konferanslarda, toplantılarda, basın-yayın organlarında) ikinci dile maruz kalmaları halinde bu dili informal bir şekilde aldıkları düşünülmektedir. Bir başka deyişle, bireyler öğrendikleri dilin kurallarına dikkat etmeden doğal ortamda geçen konuşmaları izlemeleri ve o konuşmalara katılmalarıyla gerçekleşmektedir.

Eğitim Ortamı: Bu ortamda, öğrenilen dilin kurallarının bilinçli olarak öğrenilmesi söz konusudur. Bu iki ortam, doğal ortam ve eğitim ortamında öğrenilen ikinci dil arasında farklılıklar olabileceğine dikkat çekmekte ve bunları dil edinim/öğrenim yaşı ile ilişkilendirmektedirler. Dil edinme yaşını erken çocukluk, çocukluk ve yetişkinlik olarak üç başlıkta toplayan araştırmacılar, ikinci dili edinme başarısının öğrenme ortamı ve yaşı arasında yakın bir ilişki olduğunu düşünmektedirler. Doğal öğrenme ortamında küçük çocukların, büyük çocuklardan ve yetişkinlerden daha hızlı ve daha iyi öğrendiklerini, büyük çocuklarında aynı ortamda yetişkinlere göre daha iyi bir performans gösterdiğini savunmaktadırlar.

2.12.6 Kullanılan Zaman ve Enerji

Çocukların yabancı dil edinmeye daha çok zamanı ve enerjileri olmasından dolayı, yabancı dili daha çabuk edinebilmektedirler. Verimli bir ders için çocukların durumları göz önünde bulundurularak en ideal süre belirlenmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III. YÖNTEM

Bu çalışmada yabancı dil olarak Fransızca öğretiminin nasıl yapılacağını ortaya koymak, özel ve resmi okulların standartları doğrultusunda değerlendirmeler, karşılaştırmalar yapmak ve olaylar arasında olası ilişkileri ortaya çıkarmak amacıyla nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Nitel araştırma, Yıldırım ve Şimşek (2000) “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” şeklinde tanımlamaktadırlar (s.19).

Çalışma sırasında durum tespiti yapılmış olup, verilerin hazırlanması, toplanması ve değerlendirilmesi bu çerçevede ele alınmıştır. Kıncal (2010) durum analizinin nitel araştırmalarda sıkça kullanılan bir çalışma olduğunu ve en çok eğitim alanında kullanıldığını ifade etmektedir. Ayrıca durum çalışmasında duruma yönelik etkenlerin, durumun başka durumlara etkisinin, ortaya çıkan etkenlerin bütüncül olarak incelendiğini söylemektedir (s.107). Durum çalışması, bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamayı, görmeyi, açıklamaları geliştirmeyi ve değerlendirmeyi kapsamaktadır.

Araştırma, 1 özel ve 1 resmi okulda olmak üzere 12 hafta sürmüştür. Ana sınıfında yabancı dil öğrenme süreçlerini izlediğimiz bu uygulamalı çalışma, özel okulda ana sınıfına giden 11 öğrenci ve devlet okulunda bulunan 16 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilerin ana sınıfında ve yaşlarının çok küçük olması sebebiyle, sosyal ve bilişsel durumlarını da göz önünde bulundurarak öncelikle yabancı dili sevdirecek bir yaklaşım benimsenmiş ve ilk etapta sözcük öğretimi amaçlanmıştır. Sözcük öğretiminde etkinlikler yoluyla çocukların hem daha kolay kavramaları hem de doğru şekilde telaffuz etmeleri hedeflenmiştir.

Çocuklar sözcükleri öğrenirken anlamlarını öğrenerek yabancı dile karşı güdülenmeye başlamışlardır. Sözcüklerin tam olarak öğrenilmesi için öğretim

tekniklerine başvurulmuştur. Başvurulan bazı grupla öğretim teknikler bunlardır: gösterip yaptırma, soru-cevap, rol yapma, drama ve eğitsel oyunlar. Çocukların yaşlarının küçük olması dolayısıyla oyun çağında olmaları, sınıf içi aktiviteleri arasında oyuna da yer verilmesi neredeyse zorunlu kılmıştır diyebiliriz. Zira öğrenci sözcükleri oyun sayesinde daha kolaylıkla ve doğru telaffuz edecek şekilde öğrenir. Böylece yeni öğrendiği sözcükleri aktif olarak kullanabilecek duruma gelir. Uygulama sürecinde, bazı konuların çalışma sayfaları araştırmacı tarafından hazırlanmıştır, bu çalışma sayfalarından bir örneğine Ek 11’de ulaşabilirsiniz. Her konu bittiğinde (yani her konu 2 haftaya denk getirilerek) çocukların evde aileleriyle beraber bitirilen konuyu pekiştirmeleri için, daha önceden araştırmacı tarafından hazırlanan birkaç pekiştireç Ek 12’de yer verilmiştir.

3.1 Araştırma modeli

Çalışmada nitel araştırma metotları kullanılmış olup, betimsel bir çalışma yoluyla, araştırmaya ilişkin veriler, okul öncesi öğretmenleri ve okul yöneticileriyle yapılan görüşmeler ile aileler tarafından doldurulan anketler toplanarak analiz edilmiştir. Betimsel çalışma, “verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar. Eğitim alanındaki araştırmada, en yaygın betimsel yöntem tarama çalışmasıdır, çünkü araştırmacılar bireylerin, grupların ya da fiziksel ortamların özelliklerini özetlerler (Büyüköztürk, K. Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014, s.22). Araştırmacı tarafından hazırlanan değerlendirme formları, yarı yapılandırılmış görüşme formları ve anketlerde birtakım sorular sorularak kişilerin algıları, düşünceleri, duyguları ile ilgili bilgilerine başvurulmuş ve verilen cevaplar yorumlanmıştır. Burada dikkat edilmesi gereken husus; soruların anlaşılabilir şekilde oluşturulmuş olmasıdır. Zira anlaşılmayan, örtük ve kapalı ifadeler verilecek cevabı etkiler. Hazırlanan anketlerde hem çocuğa yönelik hem de velilerin görüşlerine yönelik sorular bulunmaktadır. Bu sorularda velilerden çocukla ilgili gözlemlerini ifade etmeleri istenir. Çünkü bu süreçte çocukta bilişsel ve sosyal değişimler beklenmektedir.

3.2 Deney grubu

Deneysel araştırmalarda birçok desen olmasına rağmen uygulama esnasında genellikle en az iki grubun oluşturulduğu uygulama şekli tercih edilmektedir. Bu araştırmada kontrol grupsuz deneysel desen kullanılmıştır. Deney grubunda Samsun ili, Atakum ilçesinde bulunan 1 özel ve 1 resmi okulu olmak üzere toplam 2 okuldan, 2 okulöncesi ğretmeni, 2 okul yöneticisi ve çocukları bu okullarda Fransızca eğitim alan 27 aile yer almıştır.

3.3 Veri toplama aracı

“Nitel araştırmalarda veri toplama tekniği olarak kullanılma sıklığına göre sırasıyla görüşme, gözlem ve yazılı doküman ve belgelerin analiz edilmesi yöntemleri kullanılmaktadır” (Yıldırım ve şimşek (2000) aktaran Kıncal, 2010: 70).

Özellikle erken yaşlardaki yabancı dil etkinliklerinde oyun, beklenen başarıyı ve verimi elde etmenin en önemi yollarından biridir. Bundan hareketle, çalışmada çocukların yaşlarına göre hazırlanan etkinliklere yer verilmiştir. Çocuklar okuma yazma bilmedikleri için etkinliklerin görsel zenginliğinden yararlanılmıştır. Buna göre drama, kurallı oyunlar, kuklalar, videolar, resimli kartlar, çalışma sayfaları, eğitici oyunlar hazırlanmıştır.

Uygulamada, Fransa’da ve Türkiye’de okul öncesi kurumlarında çocuklara uygulanan etkinlikler yanında araştırmacının hazırladığı etkinliklere de yer verilmiştir. Bunlar resimli kartlar, kukla oyunları, çalışma sayfaları, eğitici oyunlardır. Her konu bittiğinde araştırmacı tarafından eve gönderilmek pekiştireçler hazırlanmış ve çocukların bunları ailelerinin kontrolünde tekrar etmeleri sağlanmıştır. Ayrıca araştırmacının ve ailelerin yapılandırılmış değerlendirme formları, anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formları veri toplama araçları arasındadır. Bunları bir sonraki başlıkta detaylandırılarak açıklanacaktır.

3.4 Verilerin toplanması

Veri toplama aracı olarak uygulama müddetince edinilmiş olan kelime ve cümlelerin görsel olarak hem Türkçe-Fransızca, hem de Fransızca Türkçe karşılıklarını sorgulayan ve araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan “Araştırmacının Öğrenci Konu Değerlendirme Formu” kullanılmıştır. 12 haftalık bir süreç içerisinde ilk 3 hafta, haftada üç gün ve 20 dakika uygulama yapılmıştır. Dördüncü haftadan itibaren her hafta 2 saat olmak üzere haftada 2 gün; deney grubuna, Fransızca sözcükler ve cümlelerden oluşan ve araştırmacı tarafından hazırlanan etkinlikler ile aktif katılımlı öğrenme yaşantıları düzenlenmiştir.

Araştırma için veri toplama araçları olarak, öncelikle Fransızca öğretimi için her konu bitiminde çocuklarla birebir “Araştırmacının Öğrenci Konu Değerlendirme Formu”, yine her konu bitiminde velinin çocuğuyla beraber dolduracağı “Veli Değerlendirme Formu” kullanılmıştır.

12 haftalık süreçte 2 okulun, “Araştırmacı ve Veli Konu Değerlendirme Sonuçları” karşılaştırılmıştır. Uygulama sonunda ise 2 okulun, “Birebir Konuların Değerlendirme Sonuçları”, “Uygulama Sonu İki Anasınıfının Değerlendirme Sonuçlarının Toplamı” ve “Veli Anket Sonuçları” karşılaştırılıp incelenmiştir. Ayrıca, yarı yapılandırılmış okul öncesi öğretmeni görüşme formu ile yarı yapılandırılmış okul idarecisi görüşme formu da kullanılmıştır.

3.5 Verilerin analizi

Uygulama bölümünde bulunan araştırmada çocuklarla birebir “Araştırmacının Öğrenci Konu Değerlendirmesi” yapılmıştır. Ayrıca araştırmacı ve çalışma grubu ile yapılan yapılandırılmış görüşmeler sırasında, belirli bir sırayla önceden hazırlanmış sorulara çocukların cevapları işaretlenmiştir. Çocukların yaşlarının küçük olması ve henüz okuma yazmayı bilmemeleri sebebiyle değerlendirme formları araştırmacı tarafından işaretlenmiş ve bu formlarda “*biliyor, bilmiyor, karıştırıyor, tamamını bilmiyor*” şeklinde seçenekler kullanılmıştır.

Uygulama sürecinde okul-aile arasında işbirliğini sağlamak ve daha verimli dönüt alabilmek için “Veli Değerlendirme Formu” ailelere gönderilmiştir. Ailelerden

çocukların öğrendiği Fransızca kelimeleri Türkçe okunuşları yazılmış olan formlara bakarak kontrol etmeleri ve “*biliyor, bilmiyor, karıştırıyor, tamamını bilmiyor*” ölçütleri arasından birini işaretlemeleri ayrıca onlardan bu formlarda yer alan çocuğun *ilgi, motivasyon ve hazırbulunuşluğuna özgü kutucukları* işaretleyerek sorulara kısa cevaplar vermeleri istenmiştir.

“Uygulama Sonu Çocuklarla Birebir Konuların Değerlendirmesi” formunda yine araştırmacı, çocuklarla yapılandırılmış görüşmeler kullanılmış ve cevapları ölçütlere göre işaretlemiştir. Ayrıca, “Uygulama Sonu İki Anasının Değerlendirme Sonuçlarının Toplamı” formlar göz önüne alınarak değerlendirilmiştir.

Uygulama sonunda “Veli Anketi” ailelere gönderilmiştir. Ailelerin görüşlerini belirlemeye yönelik hazırladığımız anket, “insanların yaşam koşullarını, davranışlarını, inançlarını veya tutumlarını betimlemeye yönelik bir dizi sorudan oluşan araştırma materyali” olarak tanımlanmaktadır (Thomas (1998, aktaran Büyüköztürk, K. Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014:124). Aile ile yapılan anketler nitel araştırma yöntemlerine uygun olarak kodlanmış ve kategorize edildikten sonra betimsel analiz kullanılmıştır. Ankette, ailelere kapalı/açık ve çok seçenekli sorular sorulmuştur.

12 haftanın sonunda 2 okulun anasınıflarının, “Araştırmacı ve Veli Konu Değerlendirme Sonuçları” karşılaştırılmıştır. Uygulama sonunda ise 2 okulun, “Birebir Konuların Değerlendirme Sonuçları”, “Uygulama Sonu İki Anasının Değerlendirme Sonuçlarının Toplamı” ve “Veli Anketi Sonuçları” karşılaştırılıp incelenmiştir. Ayrıca, görüşülene kendini ifade etme imkânı sağlamak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış okul öncesi öğretmeni görüşme formu ve yarı yapılandırılmış okul idarecisi görüşme formları kullanılmıştır.

3.6 Uygulama Çalışması

Toplam da 12 hafta süren bu uygulama Özel Mustafa Seven Anasınıfında 11, Devlet Seyfi Demirsoy Anasınıfında ise 16 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulamada toplam 6 konu belirlenmiştir. Bu konular, okul öncesi eğitim-öğretim programında olup kolaydan-zora, somuttan-soyuta seçilmiştir ve çocuklara göre uyarlanmıştır. Uygulama sürecinde, bazı konuların çalışma sayfaları araştırmacı tarafından hazırlanmıştır, bu çalışma sayfalarına eklerde ulaşabilirsiniz. Her konu bittiğinde yani her 2 haftaya denk getirilerek, çocukların evde aileleriyle beraber bitirilen konuyu pekiştirmeleri için, daha önceden araştırmacı tarafından hazırlanan birkaç pekiştirece eklerde yer verilmiştir. İki haftada bir konu bittikten sonra, çocuklara araştırmacı ve veli tarafından uygulanan “Araştırmacı ve Veli Konu Değerlendirmesi Sonuçları” aşağıda verilerek değerlendirilmiştir.

3.6.1 Birinci ve İkinci Haftanın Konusu: Tanışma/ Ana-Ara Renkler

Tanışma

Bonjour (merhaba)
Au revoir (görüştürüz)
Je m'appelle... (adım...)
J'ai...ans (... yaşımdayım)

Ana Renkler

Rouge (kırmızı), jaune (sarı), bleu
(mavi)

Ara Renkler

Orange (turuncu), violet (mor), vert
(yeşil)

Tablo 1: "Tanışma" ve "ana/ara renkler" konularının okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri

Bilişsel Gelişim Kazanım ve Göstergeleri	Dil Gelişim Kazanım ve Göstergeleri	Sosyal Duygusal Gelişim Kazanım ve Göstergeleri
Kazanım 1: Nesne/durum/olaya dikkatini verir. Göstergeleri: <i>Dikkat edilmesi gereken nesneye odaklanır.</i>	Kazanım 3: Söz dizimi kurallarına göre cümle kurar. Göstergeleri: <i>Düz cümle kurar.</i>	Kazanım 1: Kendisine ait özellikleri tanıtır. Göstergeleri: <i>Adını/soyadını söyler. Yaşını söyler.</i>
Kazanım 2: Algıladıklarını hatırlar. Göstergeleri: <i>Nesneyi bir süre sonra yeniden söyler.</i>	Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri: <i>Cümle kurarken isim kullanır.</i>	
Kazanım 5: Nesne ya da varlıkları gözlemler. Göstergeleri: <i>Nesne/varlığın rengini söyler.</i>	Kazanım 6: Sözcük dağarcığını geliştirir. Göstergeleri: <i>Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır.</i>	

3.6.1.1 Birinci hafta, 1.gün, 20 dakika

İlk gün sınıfa girildiğinde çocuklarla tanıştıktan sonra konunun ne olduğu ve neler yapılacağı hakkında kısa bir açıklama yapıldı. Çocuklara yabancı bir dil olarak Fransızca öğretmek üzere sınıfta bulunduğumuzu söylediğimizde çok sevinmişlerdi. Hepsinin gözlerinde farklı bir mutluluk ifadesi belirmişti. Onların “biz hazırız” şeklindeki tepkilerinden güç alarak hiç vakit kaybetmeden Fransızca “bonjour, au revoir” kelimeleri öğretilmeye başlandı. Bunun kolaylıkla öğrenilmesi için drama tekniğinden yararlanıldı. “Bonjour, au revoir”ın ne anlama geldikleri ve hangi durumlarda kullanıldıkları açıklandı.

Çocukların birbirlerini tanımaları ve isimlerini öğrenmeleri için top kullanıldı. Herbiri topu birbirlerine atarak isimlerini söylediler. Daha sonra birbirlerinin elini sıkarak “bonjour” demeyi ve el sallayıp “au revoir” demeyi öğrendiler. İkinci etapta yaparak, yaşayarak öğrenmeyi gerçekleştirmek adına drama etkinliği uygulandı. Çocuklardan müzik başladığında dans etmeleri, müzik durduğunda ise arkadaşının elini sıkıp “bonjour” el sallayarak “au revoir” demeleri istendi. Sonra Fransızcada ad söylemek için kullanılan: “je m’appelle...”, kalıbını telaffuz ettikten sonra onlardan

bunu tekrar etmeleri ve sırayla adlarını Fransızca söylemeleri istendi. Sonrasında ise bir öğrenciyi yanımıza alıp, ona “je m’appelle...” (benim adım ...) ve “j’ai...ans” (...yaşındayım) cümlelerini öğrettikten sonra ismi ve yaşı soruldu, böylece öğrenci kendini sınıfa Fransızca tanıttı. Hepsinin cümleleri söylemeleri için, her birine topu atıp öğrendikleri bu cümleleri tekrar etmeleri ve böylece kendilerini tanıtmaları istendi.

Fransızcada “Ben beş yaşındayım”, “j’ai cinq ans” cümlesini somutlaştırmak için “beş” parmağı kullanarak hep birlikte tekrar etmeleri istendi. Sonra sırasıyla yaşlarını Fransızca söylediler. Son olarak, özellikle okul öncesi eğitim-öğretimde kullanılan kuklalar kullanıldı. Her iki ele eldiven kuklalar geçirilerek iki kukla arasında diyalog yaptırıldı. Bir kukla diğer kuklaya o gün öğrenilen kelime ve cümleleri söylemesini istedi. Diğer kukla da o gün öğrendiği Fransızca kelime ve kalıpları tekrar ederek ders pekiştirildi. Bu arada kuklaların, çocukların yeni kelimeleri öğrenmelerine ve öğrendiği bu kelimelerin hangi durumlarda kullanıldığına ilişkin düşünce geliştirmelerine imkân sağlayan en etkin materyaller arasında olduğunun da unutulmaması gerekir. Etkinlikler biterken çocuklarla “au revoir” denildi, birinci gün etkinlikleri bu şekilde tamamlandı.

3.6.1.2 Birinci hafta, 2.gün, 20 dakika

İkinci günde, çocuklarla “bonjour” denildi ve selamlaşıldı. İlk gün öğrenilen tanışma tekrar edildi. Sonra tekrar adlarını ve yaşlarını Fransızca söylediler. Sonrasında renkler konusuna geçildi “bleu” (mavi), “rouge” (kırmızı), “jaune” (sarı) ana renklerini öğretmek amacıyla etkinlikler gerçekleştirdi. İlk etkinlikte, bu üç renkte olan kartlar gösterildi ve çocuklar önce Türkçesini sonra Fransızcasını söylediler. Sonra çocuklara renkli kartlar gösterildi ve isimleri söylendi. Daha sonra, her çocuktan bir kart seçmesi ve bu kartın Fransızca olan rengini söylemesi istendi. Sonra gösterilen kartın rengi soruldu ve Fransızca cevap vermesi istendi ve bu şekilde devam ederek bütün sınıfla pekiştirilmesi sağlandı. Çocuklara “bugün bleu giymiş kimler var?” sorusu sorulduğunda mavi renkte giyenler giysilerini gösterdiler, genelde ana renkler kullanıldı ve sırayla herkese soruldu. Daha sonra, sınıfa kırmızı, sarı ve mavi renkte dikdörtgen şeklinde olan kâğıtlar yapıştırıldı. Çocuğun odaklanma yoluyla öğrenmesini sağlamak için, üç renkli kartlar verildi ve Fransızca söylenen renge özgü elindeki kartı yerde olan kâğıtla eşleştirmesi istendi. Renkleri

Fransızca söylerken, öğrenci de doğru kartı bulup yerde olan benzeriyle eşleştirdi. Böylece renkleri eşleştirerek isimlerini öğrenmiş oldu. Bütün çocuklar bu etkinliğe katıldıktan sonra, son etkinliğe geçildi. Burada, tahtaya yapıştırılan üç renkli kartonlarla elde bulunan kartların eşleştirilmesi yapıldı ve çocuklardan eşleştirdikleri renkleri Fransızca olarak söylemeleri istendi.

Şekil 1: Ana renkler “kartları eşleştirme” uygulama etkinliği

3.6.1.3 Birinci hafta, 3. gün, 20 dakika

Önceki dersler sonunda sınıfa girerken ve çıkarken artık çocukların hepsinin “bonjour ve au revoir” demeyi öğrendiklerini görülmüştür. Bugün ki etkinliklerde, her çocuğun boynuna fon kartonundan bir renk asıldı. Bu kartonlarda kırmızı, sarı ve mavi renkler vardı. “*Bleu* olanlar ayağa kalksın, *rouge* olanlar ayağa kalksın, *jaune* olanlar ayağa kalksın” gibi yönergeler verilerek her birinin ayağa kalkması sağlandı ve bu aktivite hızlandırılarak devam etti. Böylece çocuklar bu eğlenceli etkinlik sayesinde öğrendiler. Bir başka etkinlikte ise, sınıfa koli bandı yapıştırıldı ve “*jaune, rouge, bleu*” renklerinde olan topları, söylenen renge göre koli bandına yapıştırmaları sonra bu sıraya göre devam etmeleri, örüntü oluşturmaları ve aynı zamanda Fransızca renkleri söylemeleri istendi. Bu etkinliklerden sonra çocuklar “*bleu, jaune, rouge*” renklerinin Fransızcasını öğrendiler.

Şekil 2: Ana renkler “balonlardan örüntü” uygulama etkinliği

Sınıfta bulunan bir abaküs ile çocuklardan sırayla gelip abaküste bulunan bir topu ayırarak rengini Fransızca söylemeleri istendi. Örneğin, önce bir tane top ayrıldı ve “rouge” denildi, altında bulunan sarı topu ayırırken “jaune” ve altında bulunan mavi renkteki top çekildiğinde “bleu” telaffuz edildi. Bu örnekten hareketle çocuklardan sırayla aynı şeyi yapmaları istendi.

Şekil 3: Ana renkler "abaküs" uygulama etkinliği

3.6.1.4 İkinci hafta, gün, 20 dakika

Ara renkler konusuna geçmeden önce, tanışma ve ana renklerin tekrarı yapıldı. Ana renklerin adlarını söylendi, renkler gösterildi ve sonrasında çocuklardan geçen hafta yapıldığı gibi “*jaune* giyenler ayağa kalksın” gibi diğer ana renkleri de sırayla soruldu. Sonra ara renkler olan “*vert, orange, violet*” renklerin kartları gösterildi ve hep birlikte tekrar edildi. Ara renklerden oluşan bu kartlardan bir tanesi gösterildi, hangi rengin olduğu soruldu ve hatırlamaları sağlandı. Sonra üzerlerinde ara renklerden olan var mı diye soruldu. Ara renkleri öğretmek için orange/ turuncu, vert/yeşil ve violet/mor gibi renlerden oluşan legolar kullanıldı, her bir çocuğa

söylenilen renkten olan legoyu kutudan almaları istendi. Daha sonra bu üç renkten olan fon kartonları yere yapıştırıldı. Ellerinde bu renklerde olan legoları, söylenilen renge uygun düşen yerdeki fon kartonuna atmaları istendi. Böylece söylenilen renklerin isimlerini pekiştirerek eşleştirmeleri sağlandı. Bir önceki hafta öğrenilen jaune/sarı, rouge/kırmızı ve bleu/mavi ana renkleri göstermeleri istendiğinde doğru renkleri göstermeleri bu renkleri öğrenmiş olduklarına işaret ediyordu.

3.6.1.5 İkinci hafta, 5. gün, 20 dakika

Öncelikle Fransızca olan sarı/kırmızı/mavi/yeşil/turuncu/mor renklerinin bulunduğu video izletti. Zaman zaman video durduruldu ve çocuklardan hangi renkleri gördüklerini Fransızca söylemeleri istendi. Legolarla renkler yeniden tekrarlandı ve seçilen legonun renkleri tek tek soruldu. Daha sonra, “ana ve ara renkleri boyuyoruz” adlı etkinliğe geçildi. Burada, bu renklerden olan meyveler ve sebzeler vardı. Çocukları yönlendirerek, “Fransızca da çileğin rengi nedir?” veya “jaune renginde hangi meyveyi görüyorsunuz?” gibi sorular soruldu ve bunları sırayla boyamaları istendi. Bir sonraki etkinlikte, bir A4 kâğıdına öğrenilen altı renkten içi boş olacak şekilde daireler yapılmıştı. Her çocuğa bu kâğıtlardan verildi ve söylenilen her rengi kâğıtlarından göstermeleri söylendi. Örneğin violet/mor söylenildiğinde hepsi mor olan daireyi gösterdiler, elimizde olan boya kutusunu her birine uzatarak violet renginden olan boyayı seçmesi ve dairenin içini boyaması istendi. Her renk için, söylenilen renkten olan daireyi göstermelerini, kutudan bu rengi alıp daireyi boyamaları sağlandı. Böylece ana ve ara renkleri birlikte öğrenilmeye çalışıldı.

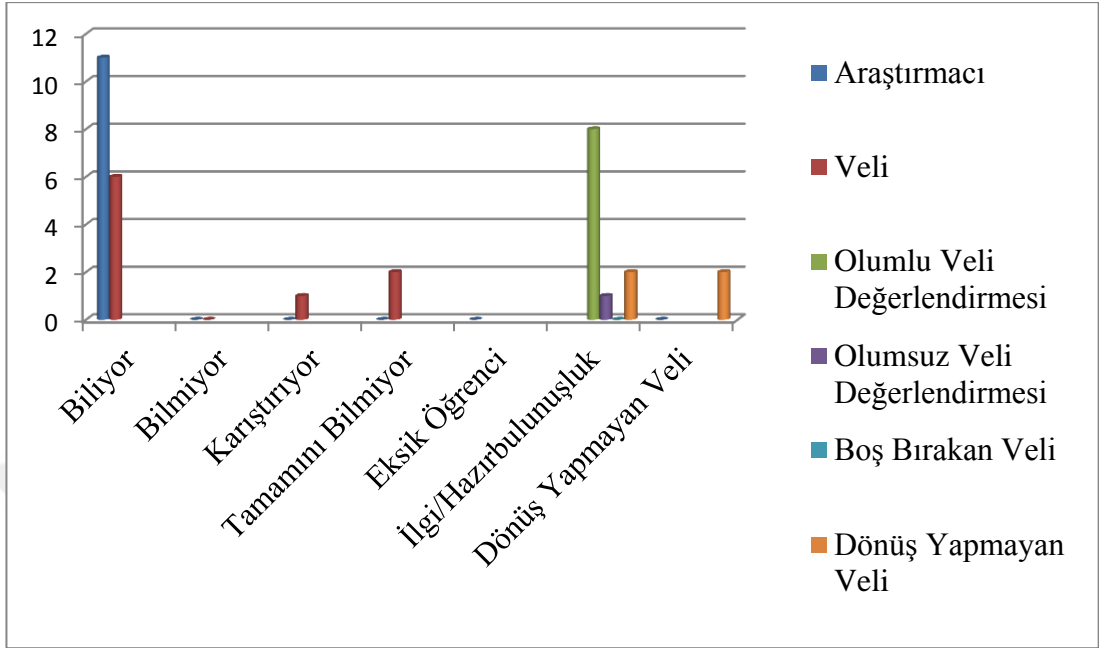
Şekil 4: Ana ve ara renkler "A4'te daireleri boyama" uygulama etkinliği

3.6.1.6 Altıncı hafta, 6. gün, 20 dakika

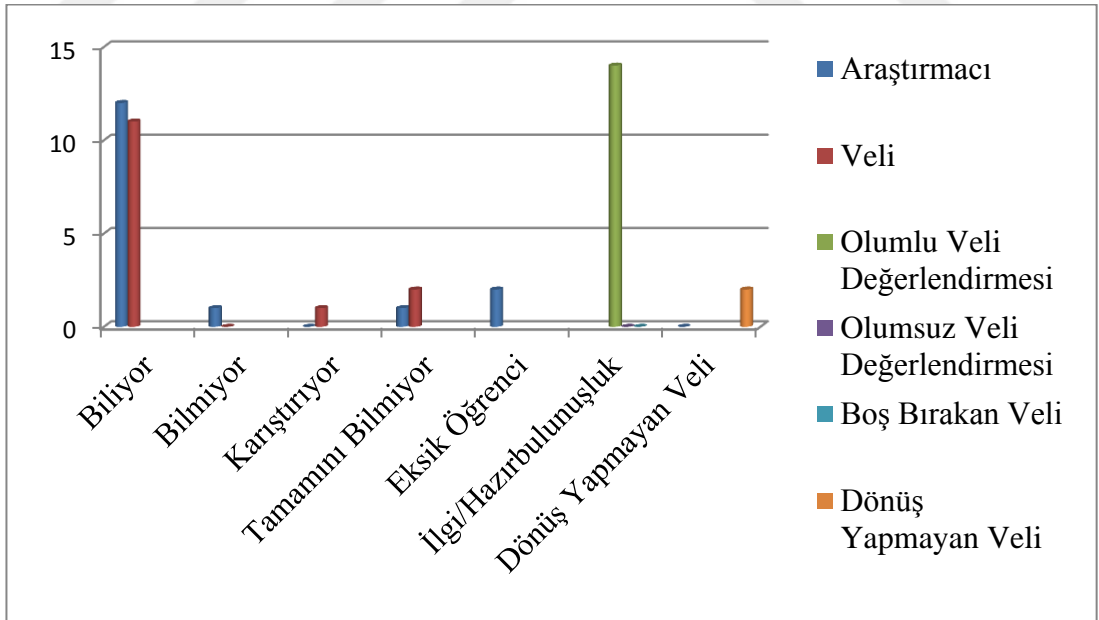
Bugün renkler ile ilgili son uygulama yapıldı. Öncelikle renkli Legolardan bugüne kadar öğrenilen; *bleu, jaune, rouge, vert, violet, orange* renkleri gösterilip tekrar edildi. Sonra her çocuktan bir lego seçmesi ve onun rengini söylemesi istendi. Böylece renkleri Fransızca söylemeleri sağlandı. Daha sonra sanat etkinliğine geçildi ve öğrenilen altı renkten oluşan bir tırtıl yapıldı. Her rengin altına Fransızca/Türkçe telaffuzu yazıldı. Böylece, pekiştireç olması düşüncesiyle, çocuklara bu etkinliği evlerine götürüp odalarındaki duvara asmaları ve aileleriyle beraber tekrar yapmaları söylendi.

3.6.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Tanışma

Şekil 5: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfları "tanışma" konusunun değerlendirme sonuçları

Şekil 6: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfları "tanışma" konusunun değerlendirme sonuçları

İlk konumuz olan “**Tanışma**”, 2 hafta sonunda ki değerlendirmeler aşağıda belirtilmiştir:

Özel Mustafa Seven anasınıfının: araştırmacı değerlendirmesinde, 11 öğrenciden 11’i konuyu bildiği, konuyu bilmeyen, karıştıran ve tamamıyla bilmeyen öğrencinin bulunmadığı gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy anasınıfında ise, 16 öğrenciden 2 öğrencinin eksik olduğu, sınıfta olan 14 öğrenciden 12’sinin konuyu bildiği, 1 öğrencinin konuyu bilmediği ve 1’inin tamamıyla konuyu bilmediği gözlenmiştir.

Veli değerlendirme sonuçlarında:

Özel Mustafa Seven anasınıfında, 11 öğrencinin velisinden 9’u dönüş yapmış, bunlardan 6’sı çocuğunun konuyu bildiğini, 2’si çocuğun konuyu tamamıyla bilmediği ve 1 çocuğun konuyu karıştırdığı ortaya çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy anasınıfında ise, 16 öğrenci velisinden 14’ünün dönüş yaptığı, bunlardan 12’si çocuğun konuyu bildiği, 1’inin karıştırdığı ve 2’sinin konuyu tamamıyla bilmediği gözlenmiştir.

İlgi/hazırbulunmuşluk kısmında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının veli değerlendirmesinde 8 öğrenciden olumlu ve 1 öğrenciden olumsuz dönüş alınmıştır. Bu şemada 2 dönüş yapmayan çocuğu çıkardığımızda, araştırmacının değerlendirmesinde veli değerlendirmesine kıyasla 3 fazla öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Ayrıca, araştırmacı ve veli ortak değerlendirmesine göz attığımızda konuyu bilmeyen çocuğun olmadığı görülmüştür. Değerlendirmelerde birbirine benzerlikler de göze çarpmaktadır. Araştırmacı tarafından yapılan değerlendirmede 2 öğrencinin konuyu karıştırdığı belirlenirken, veli değerlendirmesinde ise 1 çocuğun karıştırdığı ve 2 çocuğun konuyu tamamıyla bilmediği saptanmıştır. Buna rağmen velilerden olumlu dönüş oranı yüksek düzeydedir.

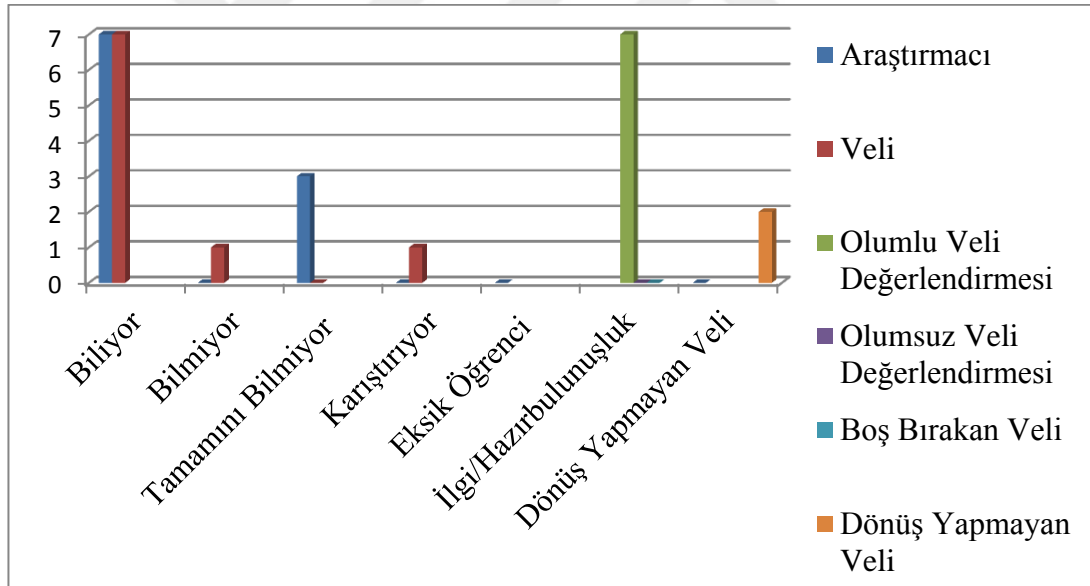
Seyfi Demirsoy Anasınıfının veli değerlendirmesinde, 14 öğrenciden olumlu dönüş alınmıştır, dönüş yapmayan 2 öğrenciden sonuç elde edilememiştir. Burada, araştırmacı değerlendirmesinde 12’sinin konuyu bildiği görülmektedir fakat veli değerlendirmesinde bu sayı yükselip 14 öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Ayrıca, araştırmacı değerlendirmesinde 1 öğrencinin konuyu bilmediği görüldüğünde, aile değerlendirmesinde ise öğrencilerden konuyu bilmediği

görülmemiştir. Aile değerlendirmesinde de öğrencinin konuyu tamamen bilmediği görülmüştür.

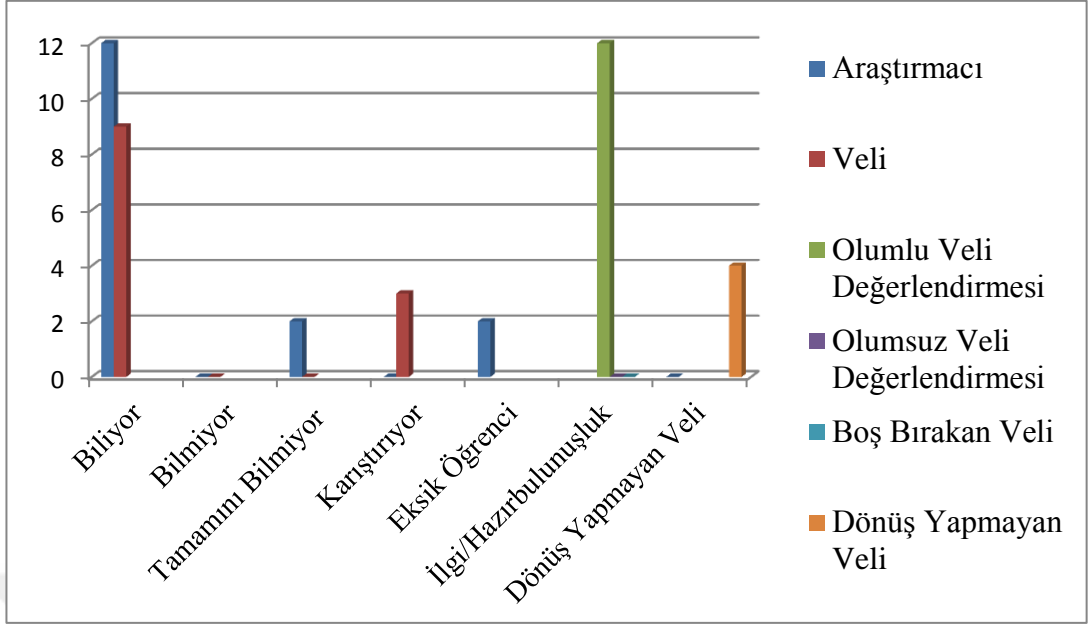
Araştırmacı değerlendirmesinde 1 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği görülürken, aile değerlendirmesinde 2 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği görülmektedir. Buna rağmen burada da velilerden oldukça yüksek ölçüde olumlu dönüş gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, “Tanışma” konusunda, Özel Mustafa Seven ile Seyfi Demirsoy anasınıfının öğrencilerinin araştırmacı değerlendirmesinde başarılı oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca veli değerlendirmelerinde ki olumlu dönüşlerin de benzerlik gösterdiği görülmüştür.

3.6.3 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Ana ve Ara renkleri

Şekil 7: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "ana-ara renkleri" konusunun değerlendirme sonuçları

Şekil 8: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı "ana-ara renkler" konusunun değerlendirme sonuçları

İlk konumuz olan “**Ana ve Ara Renkler**” konusunda, 2 hafta sonunda yapılan değerlendirmelerde:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının, araştırmacı değerlendirmesinde: 11 öğrenciden 8’i konuyu bildiği, geri kalan 3 öğrencinin konuları hatırladığı ancak birbirine karıştırdığı görülmüştür.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının, araştırmacı değerlendirmesinde: 16 öğrenciden 12’sinin konuyu bildiği, 2 öğrencinin konuyu tamamiyle bilmediği ve okula gelmeyen 2 eksik öğrencinin olduğu görülmektedir.

Buna karşılık veli değerlendirme sonuçlarında;

Özel Mustafa Seven Anasınıfının, 11 öğrenci velisinden 9’u dönüş yapmış, bunlardan 7’si çocuğun konuyu bildiğini, 1’isinin konuyu bilmediğini ve diğerinin de konuyu karıştırdığını söylemiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının, 16 veliden 12’sinin dönüş yaptığı ve 4 velinin dönüş yapmadığı görülmüştür. Dönüş yapanların 9’u, çocuğun konuyu bildiği, 3’ü konuyu karıştırdığı şeklinde açıklama yapmıştır.

İlgi/hazırbulunuşluk kısmında;

Özel Mustafa Seven Anasınıfının, veli değerlendirmesinde 8 öğrenciden olumlu ve 1 öğrenciden olumsuz dönüş alınmıştır. Bu şemaya baktığımızda, 2 dönüş yapmayan çocuğu çıkardığımızda, araştırmacının değerlendirmesinde veli değerlendirmesine

kıyasla 1 fazla öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Diğer yandan araştırmacı ve veli ortak değerlendirmesine göz attığımızda: İki değerlendirmede de konuyu bilmeyen çocuğun olmadığı görülmüştür. Değerlendirmelere birbirine yakınlık açısından baktığımızda; araştırmacı değerlendirmesinde 3 öğrencinin konuyu karıştırdığı, veli değerlendirmesinde ise 1 çocuğun karıştırdığı ve 1 çocuğun konuyu tamamen bilmediği saptanmıştır. Buna rağmen velilerden olumlu dönüş yapma oranı oldukça yüksek düzeyde çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının, veli değerlendirmesinde dönüş yapan 12 veliden 12'sinden olumlu dönüş alınmıştır. Araştırmacı değerlendirmesinde, 12 öğrencinin konuyu bildiği görülürken veli değerlendirmesinde bu sayı azalıp 9'unun konuyu bildiği görülmüştür. Ayrıca, şemaya baktığımızda ortak bir değerlendirmeye varacağımız bir nokta da, veli ve araştırmacı değerlendirmelerinde hiçbir öğrencinin konuyu bilmediği ifade edilmemiştir. Fakat araştırmacı değerlendirmesinde 2 öğrencinin konuyu tamamen bilmediği görülürken veli değerlendirmesinde bu sonuç görülmemektedir. Buna ek olarak, veli değerlendirmesinde 3 öğrencinin konuyu karıştırdığı görülürken, araştırmacı değerlendirmesinde böyle bir sonuç bulunmamaktadır. Buna rağmen, olumlu dönüş yapan velilerin oldukça yüksek bir oranda olduğu gözlenmiştir.

Sonuç olarak, Seyfi Demirsoy ile Özel Mustafa Seven Anasınıfların öğrencilerinin bu konuda hemen hemen aynı başarıda oldukları ve veli değerlendirmelerin ikisinde de aynı oranda olumlu dönüş alındığı görülmüştür.

3.7.1 Üçüncü ve Dördüncü Haftanın Konusu: Geometrik Şekiller

Geometrik Şekiller

rond (daire)

rectangle (dikdörtgen)

triangle (üçgen)

carré (kare)

Tablo 1: “Geometrik şekiller” konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri

Bilişsel Gelişim Kazanım ve Göstergeleri	Dil Gelişim Kazanım ve Göstergeleri
Kazanım 12: Geometrik şekilleri tanıır. Göstergeleri: Gösterilen geometrik şeklin ismini söyler.	Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri: Cümle kurarken isim kullanır.
Kazanım 14: Nesnelere örüntü oluşturur. Göstergeleri: Nesnelere özgün bir örüntü oluşturur.	Kazanım 6: Sözcük dağarcığını geliştirir. Göstergeleri: Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır.

3.7.1.1 Üçüncü hafta, 7. gün, 20 dakika

Yeni konuya geçmeden önce öğrenilen ana ve ara renklerin tekrarı yapıldı. Çocuklardan gösterilen renklerin Fransızcaalarını söylemeleri istendi. Okul öncesi dönemde matematik eğitiminin önde gelen konularından bir tanesi geometrik şekillerdir. Geometrik şekiller, çevremizdeki nesnelere karşılaştırmada ve tanımada önemli rol oynamaktadır. Çocuklar, okul öncesi dönemde nesnelere etkileşim sonucunda şekillerle ilgili pek çok fikir geliştirmekte ve bu şekilleri isimleri ile tanıyabilmektedirler. Böylece, bu hafta ki konumuz olan geometrik şekillerde, öncelikle basitten başlanılarak daha sonra daire ve üçgen şekillere geçildi. Rond (daire) ve triangle (üçgen) şekilleri tanıtıldı ve hep birlikte yüksek sesle söyleyerek tekrar etmeleri sağlandı. Ritim katarak şekillerle birkaç kez tekrar yapıldı. Sonra, “bu nedir?” isimli etkinliğe geçildi, çocuklardan gözlerini kapatmaları istenildi. Daha önceden gazeteye açtığımız küçük deliğe sırasıyla geometrik şekilleri (rond, triangle) koyarak, çocuklardan gözlerini açmalarını, gördükleri geometrik şekli yüksek sesle söylemeleri istendi ve ilk bilen saklama hakkını kazandı. Böylece gazetenin

deliğinden bakarak *rond/triangle* şekilleri öğretildi. Son olarak, farklı renklerden oluşan geometrik şekillerden her biri çocuklara soruldu ve onlardan şeklin adını Fransızca söylemeleri istendi. Bu işlem bütün çocuklara yaptırıldıktan sonra “au revoir” diyerek vedalaşıldı.

3.7.1.2 Üçüncü hafta, 8.gün, 20 dakika

Renklerle ilgili genel bir tekrar yapıldı. Sonrasında bu hafta konumuz olan geometrik şekillerden *rond/triangle* şekilleri öğrenilmeye çalışıldı. İlk etkinlikte, sırasıyla çocuklara üçgen ve daire şeklinde olan legoyu ellerine almaları ve isimlerini söylerken ellerindeki legoyu göstermeleri söylendi. Öncelikle, çocuklara önceden fon kartonundan hazırlanan üçgen ve dairelerden oluşan şekiller karışık bir şekilde dağıtıldı. Sonra onlara sırasıyla ellerindeki şeklin Fransızcası soruldu. “Şekline göre ayağa kalk” adlı etkinliğimizde; çocuklara sırayla “rond” dediğimizde elinde “rond” yani daire olanlar daire şeklini kaldıracak, sonra “triangle” yani üçgen dediğimizde elinde “triangle” olanlar da üçgen şeklini kaldıracaklardı.

Daha sonra, her masaya gidilerek çocuklardan elinde olan şekillerden örüntü oluşturmaları ve aynı zamanda şeklin adını Fransızca söylemeleri istendi. Mesela bir öğrenci “triangle” diyerek masaya üçgenini koyduktan sonra, diğer çocuk “rond” diyerek dairesini üçgenin yanına yerleştirdi. Masadaki herkes bu şekilde etkinliğe katıldıktan sonra diğer masalara geçerek aynı oyuna devam edildi.

Şekil 9: Geometrik şekiller "rond/triangle" uygulama etkinliği

En sonunda, tüm çocuklardan ayağa kalkarak bir sıra oluşturup örüntü oluşturmaları istendi. Çocuklara “bir *rond*” gelsin denildiğinde, ilk ayağa kalkan geldi. Sonra “*triangle*” denildiğinde üçgen olan geldi böylece sırayla tüm çocuklar ayağa kalkıp sıralı bir örüntü oluşturdular.

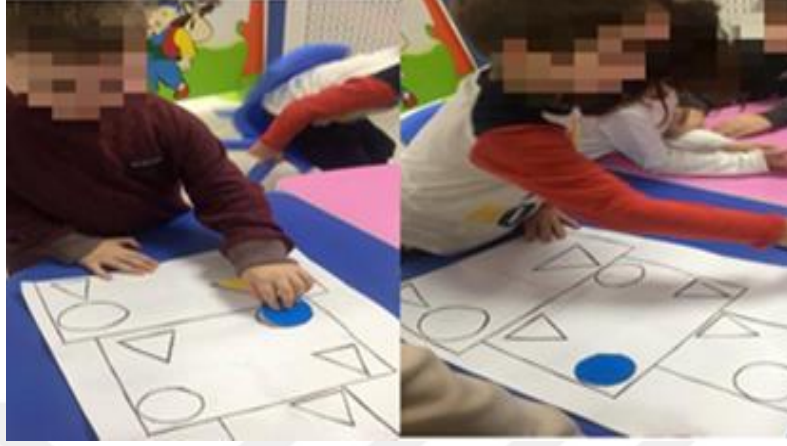
Şekil 10: Geometrik şekiller "*rond/triangle* örüntü" uygulama etkinliği

Etkinliğimizi bitirmek üzereyken, çocuklara topluca “*rond* şekline benzeyen neler var el kaldırarak söyleyelim” denildiğinde; çocuklardan “balon”, “bowling”, “saat” diyenler oldu. Sonra bunu “*triangle*” için sorduğumuzda, müzik merkezinde bulunan bir aleti ve bir ev çatısını gösterdiler. Gitmeden tahtaya *triangle* ve *rond* şekillerinin kartları yapıştırıldı ve çocuklardan ayağa kalkıp söylenilen şekli göstermeleri istendi. (Mesela “*triangle* hangisi göster” şeklinde). Günün sonunda çocukların bu iki şeklin Fransızcalarını öğrendikleri anlaşıldı.

3.7.1.3 Üçüncü hafta, 9. gün, 20 dakika

Bu hafta geometrik şekillerden yine *rond*/daire ve *triangle*/üçgen ile etkinliklere devam edildi. İlk olarak, *triangle* ve *rond* olan şekilleri elimize aldık, sağ elimizdekine *triangle* sol elimizdekine *rond* denildi ve bir tekrar yapıldı. Sonra yere renkli bantla büyük bir daire, sınıfın başka bir tarafına ise büyük bir üçgen yapıldı. Çocuklara müzik açıldığında hepiniz dans edeceksiniz, müzik durduğunda hangi şekil söylenirse onun içine basacaksınız denildi. Müzik başlatıldı ve çocuklar dans ederken müzik durduruldu. O sırada “*triangle*” dediğimizde hepsinin bir ayağını üçgenin içine koydukları görüldü. Bu şekilde oyun hızlandırıldı keyifli hale getirildi. Oyunda şaşırtmaca olması için iki şekil art arda söylendi ve bu şekilleri öğrenmeleri

sağlandı. Son olarak ise, büyük bir fon kâğıdına bir pasta çizildi ve üzerine sadece *triangle* ve *rond* şekilleri yapıldı. Her bir öğrenciyi yanımıza çağırarak, söylenen şeklin üzerine daha önceden kestiğimiz şekilleri koymaları sağlandı.

Şekil 11: Geometrik şekiller "rong-triangle pastası" uygulama etkinliği

Tüm çocuklar geometrik şekilleri yerleştirdikten sonra, pastayı tamamlamış oldular. Sınıftan çıktığımızda birbirimize “au revoir” diyorduk yani “görüürüz” kelimesini herkes spontane söyler hale gelmişlerdi.

3.7.1.4 Dördüncü hafta, 10. gün, 30 dakika

Öncelikle dört şekil gösterildi, hem geçen hafta öğrenilenler pekiştirildi hem de yeni öğrenilecek şekiller üzerine çalışıldı. Bu dört şekilden yere fazla fazla yapıştırıldı. Geçen hafta *rond* ve *triangle* şekilleri öğrenilmişti, bu hafta geometrik şekiller konusunun son haftası olarak, *carré* ve *rectangle* şekilleriyle devam edildi.

Şekil 12: Geometrik şekiller "söylenilene göre şekle bas" uygulama etkinliği

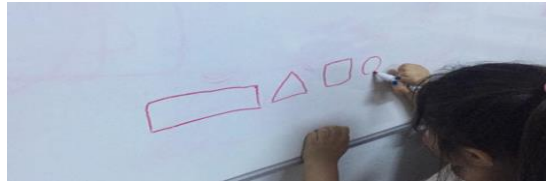
Çocuklara oyun anlatıldı, müzik açıldığında dans etmeleri, durdurulduğunda söylenen şeklin üzerine basmaları söylendi. Bu şekilde biraz eğlence katarak hem

dans etmeleri hem de bu dört geometrik şekli öğrenmeleri sağlandı. Daha sonra yerlerine oturmalarını söyleyerek her birine bir geometrik şekil verildi. Söylenilen geometrik şekil hangilerindeyse ayağa kalkmaları istendi. Örneğin, “rectangle” dediğimizde, elinde *rectangle* olanlar ayağa kalkarak ellerinde olan şekli gösterdiler. Bu şekilde diğer şekillerle oyuna devam edildi. Çocukları yanımıza çağırarak, *rond/trinagle/carré/rectangle* şeklinde kesilen şekilleri sorduk, her bir çocuktan söylenilen şekli eline alıp göstermelerini istedik. Örneğin, bir çocuğa “carré” dediğimizde masada bulunan bu şekli eline alıp gösterdi. Böylece herbirini yanımıza alarak geometrik şekillerin pekiştirilmesine çalıştık.

Şekil 13: Geometrik şekiller "söylenilen şekli göster" uygulama etkinliği

Sınıfın kalan diğer kısmı, tahtaya çağırıldı ve sırayla söylenilen şekilleri çizmeleri istendi. Sonra bu sıraya göre devam ederek örüntü oluşturmaları ve aynı zamanda Fransızca şekilleri söylemeleri istendi.

Şekil 14: Geometrik şekiller "örüntü oluşturma" uygulama etkinliği

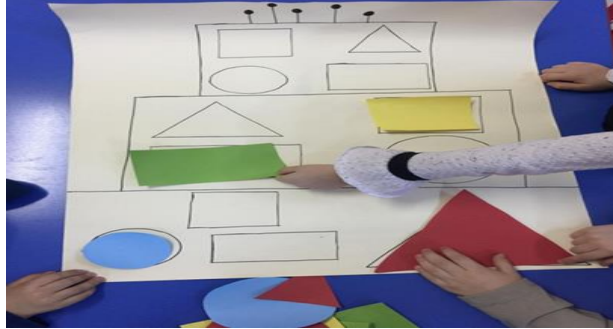
Kalan bir kısmı için ise tahtaya yapıştırılan geometrik şekillerden oluşan kartları, söylenilen geometrik şekle uyan kartlardan göstermeleri söylendi. Böylece bütün sınıfın katılımı sağlandı.

Şekil 15: Geometrik şekiller "kartlar" uygulama etkinliği

3.7.1.5 Dördüncü hafta, 11. gün, 1 saat

Öncelikle çocuklarla geometrik şekiller tekrar edildi. İlk etkinlikte, çocuklara ayağa kalkmaları istendi ve söylenen Fransızca geometrik şeklini hep birlikte oluşturmaları istendi. Örneğin *triangle/üçgen* denildiğinde çocuklar bedenlerinin kol/bacak/el yardımıyla hep beraber bir üçgen şekli oluşturdular. Böylece söylenen geometrik şekilleri oluşturmaları ve hatırlamaları sağlandı. Sonrasında geçen hafta yapılan şekiller pastasına bu hafta öğrenilen *carré* ve *rectangle* şekilleri ekleyerek, şekiller pastası tamamlandı. Yine her çocuğu yanımıza alarak bu dört geometrik şekilden (*carré/rond/triangle/ractangle*) ismi söylenen şekli yerleştirmesi istendi. Böylece bütün geometrik şekillerden oluşan pasta tamamlanmış oldu.

Şekil 16: Geometrik şekiller "pasta" uygulama etkinliği

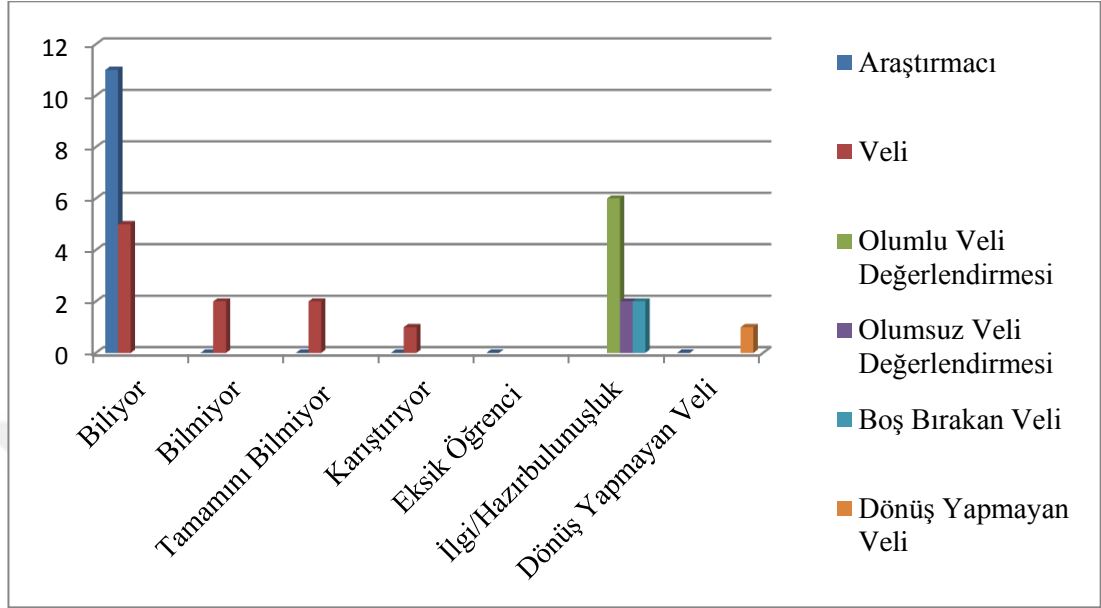
Son olarak, eve göndermek üzere geometrik şekiller pekiştireci yapıldı. Çocuklardan öğrendikleri dört şekli (*triangle/carré/rectangle/rond*) önceden öğrenilen ana veya ara renklerle boyamaları istendi. Örneğin; “*rectangle* şeklini bulalım hangisi, gösterin” diye soruldu, “*rectangle* şeklini *vert* rengine boyayalım” denildi, öğrenilen renkleri şekiller ile birleştirerek iki konunun da pekiştirilmesi sağlanmış oldu. Daha

sonra diğer Şekiller, renkler söylendi ve etkinlik tamamlandı. Her konu bittiğinde eve pekiştiren amaçlı gönderilen pekiştiren yapıldı. Çocuklardan, söylenilen renkleri bir A4 kğına sırayla yapıştırmaları istendi. Sonra her geometrik Şeklin altına Fransızca adları ve Fransızcasının Türkçe telaffuzları yapıştırıldı ve eve gönderildi. Çocuklardan daha önce renkler için yapılan bu pekiştiren odalarının duvarına yapıştırmaları, ebeveynlerden de pekiştirmeleri istendi. Böylece sadece sınıfta değil evde de pekiştirilmesini sağlayarak, yabancı dilin öğrenimini daha etkin ve kolay kılmaya çalıştık.

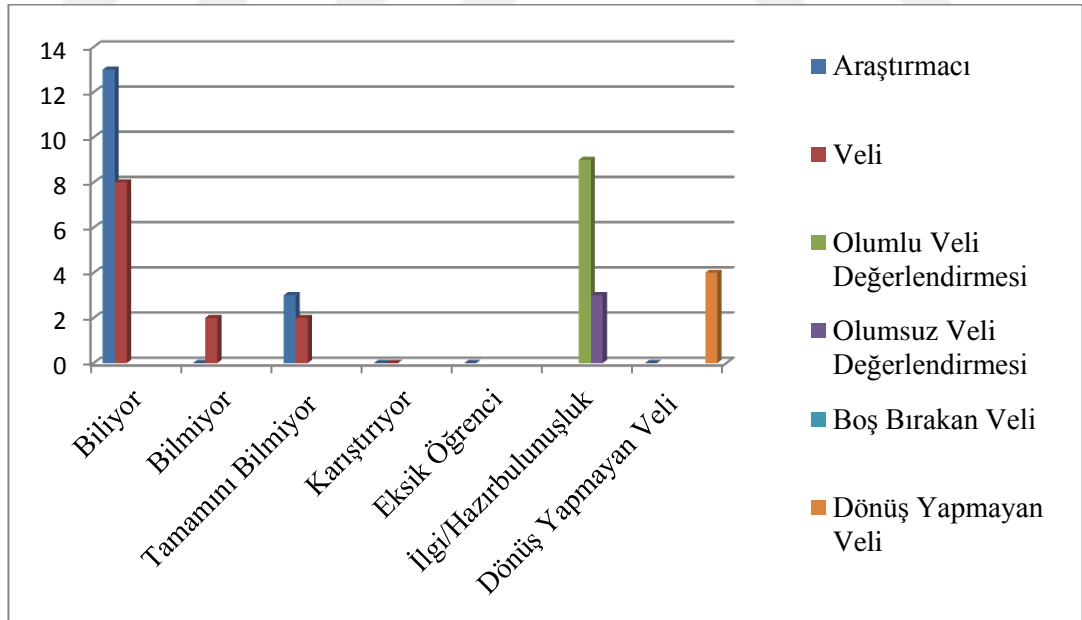

Şekil 17: Geometrik Şekiller "pekiştiren" uygulama etkinliği

3.7.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Geometrik Şekiller

Şekil 18: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "geometrik şekiller" konusunun değerlendirme sonuçları

Şekil 19: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı "geometrik şekiller" değerlendirme sonuçları

İkinci konumuz olan “**Geometrik Şekiller**”, her konu gibi 2 hafta sürmüş ve 4. haftanın sonundaki değerlendirmelerde:

Özel Mustafa Seven Anasınıfın, 11 öğrenciden 11 konuyu bildiği, konuyu bilmeyen, tamamıyla bilmeyen veya karıştıran olmadığı gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfında, 16 öğrenciden 13’ünün konuyu bildiği ve 3 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği gözlenmiştir.

Veli değerlendirme sonuçlarında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının, 11 veliden 10’u dönüş yapmıştır. Dönüş yapanlardan 5 çocuğun konuyu bildiği, 2’sinin konuyu bilmediği, 2’sinin tamamını bilmediği ve 1’inin konuyu karıştırdığı ortaya çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının, 16 veliden 12’sinin dönüş yaptığı görülmüştür. Dönüş yapanların; 8’inin konuyu bildiği, 2’sinin konuyu bilmediği ve 2 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediğine işaret ettiği görülmüştür.

İlgi/hazırbulunuşluk kısmında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının veli değerlendirmesinde; 6 öğrenciden olumlu, 2 öğrenciden olumsuz ve 2 öğrenci velisinin de bu kısmı boş bıraktığı görülmüştür. Bu şemaya baktığımızda, dönüş yapmayan 1 çocuğu çıkardığımızda, araştırmacının değerlendirmesinde veli değerlendirmesine kıyasla ve açık bir farkla 6 fazla öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Ayrıca, veli değerlendirmesinde; 2 çocuğun konuyu bilmediği yine 2 çocuğun konuyu tamamen bilmediği ve 1 öğrencinin konuyu karıştırdığı buna karşı araştırmacı değerlendirmesinde hiçbir öğrencinin konuyu bilmediği, karıştığı ve tamamını bilmediği öğrencinin bulunmadığı görülmüştür. Buna ek olarak, velilerden 6 olumlu, 2 olumsuz ve 2 boş dönüş yapılmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının veli değerlendirmesinde; 16 veliden 12 veli dönüş yapmıştır. Dönüş yapanların, 12 öğrenciden 9’u olumlu dönüş yaparken, 3 öğrenciden olumsuz dönüş olduğu görülmüştür. Araştırmacı değerlendirmesinde, 13 öğrenci konuyu biliyorken, veli değerlendirmesinde 8 öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Araştırmacı değerlendirmesinde konuyu bilmeyen olmadığı görülürken, veli değerlendirmesinde 2 öğrencinin konuyu bilmediği görülmüştür.

Ayrıca, araştırmacı değerlendirmesinde 3 öğrenci konunun tamamını bilmediği ve veli değerlendirmesinde bu sayının 2 olduğu görülüp benzer bir sonuç elde

edilmiştir. Bunun dışında ne araştırmacı ne de aile değerlendirmesinde konuyu karıştıran öğrenci bulunmadığı gözlenmiştir. Ayrıca, diğer konulara göre dönüş yapan veli sayısı azaldığı gibi olumlu dönüş yapanların sayısı da azalmıştır. Azalmasına rağmen, olumlu dönüş yapan velilerin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak, iki okulu kıyasladığımızda, araştırmacı değerlendirmesinde bu konuda Özel Mustafa Seven Anasınıfının, Seyfi Demirsoy Anasınıfından daha başarılı oldukları görölmüştür. Fakat olumlu veli dönüşlerinin daha çok Seyfi Demirsoy anasınıfından geldiği görölmüştür.

3.8.1 Beşinci ve Altıncı Haftanın Konusu: 1-5 Arası Rakamlar

1 ve 5 arası rakamlar

un (bir), deux (iki),
trois (üç), quatre (dört), cinq (beş).

Tablo 3: "1 ve 5 arası rakamlar" Konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri

Bilişsel Gelişim Kazanım ve Göstergeleri

Kazanım 4: Nesneleri sayar.
Göstergeleri: Belirtilen sayı kadar nesneyi gösterir. Saydığı nesnelere kaç tane olduğunu söyler.

Dil Gelişim Kazanım ve Göstergeleri

Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır.
Göstergeleri: Cümle kurarken isim kullanır.

Kazanım 6: Sözcük dağarcığını geliştirir.
Göstergeleri: Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır.

3.8.1.1 Beşinci hafta, 12. gün, 1 saat

Öncelikle yeni konuya geçmeden, ana/ara renkler ve geometrik şekillerin oyuncaklar yoluyla genel tekrar yapıldı. Çocuklardan sırayla söylediğimiz renkleri ve geometrik şekilleri sınıfta bulunan oyuncaklardan göstermeleri istendi.

Bu hafta yeni konu, 1'den 5'e kadar Fransızca saymayı öğretmek, ancak zor olmaması açısından bu hafta 1'den 3'e kadar saymaya çalışıldı. Çünkü sayı kavramı öğretilmesine öncelikle beş ve beşten küçük sayı grupları ile başlanmalıdır. Bunun için sayıları gösteren bir video izletildi. Videoyu izlerken ara ara video durduruldu 1'den 3'e kadar rakamlar tekrar edildi. Videoyu izlemeyi bıraktıktan sonra, elimize kuklayı alıp çocukların dikkatini çekmeye ve kuklayla beraber 3'e kadar Fransızca beraber saymaya çalıştık. Sonra, tahtada asılı olan bu rakamların kartlarından saymaya devam edildi. Gönüllü olan çocuklardan 1'den 3'e kadar kartları göstererek saymaları istendi ve böylece ön bir çalışma yapıldı. Bir sonraki etkinlikte, her çocuğa boncuklar verildi, önce boncukları toplayarak 3'e kadar saydık. Sonra çocuklara bu boncuklardan her eline aldığında 3'e kadar Fransızca saymaları söylendi. Son etkinlikte ise, çocuklardan oyuncak dükkânında olduklarını ve oyuncak alacaklarını

düşlemeleri istendi. Bu nedenle her öğrencinin oyuncak merkezine gelerek, 3 oyuncak almaları ama alırken 1'den 3'e kadar Fransızca saymaları söylendi. Ardından çocuklardan tahtaya gelerek 1'den 3'e kadar karışık bir şekilde söylediğimiz rakamları yazmaları ve yazarken Fransızca söylemeleri istendi.

3.8.1.2 Beşinci hafta, 13. gün, 1 saat

Yeni konuya geçmeden önce renklerin ve geometrik şekillerin tekrarı yapıldı. Sonral'den 3'e kadar sayma hatırlatıldı. Bu hafta ise sayı konusuna 4 ve 5'i ekleyerek devam edildi. Parmaklara 1'den 5'e kadar sayılar yapıştırılarak saymaya geçildi. Çocuklara karışık bir şekilde rakamlar verildi, onlardan söylenen rakama göre elindekileri göstermeleri istendi. Örneğin, "trois" denildiğinde elinde 3 rakamı olan kartını kaldırdı. Bütün rakamları yaptıktan sonra diğer etkinliğe geçildi. Yere 1'den 5'e kadar rakamlar yapıştırıldı, çocuklardan sırayla gelerek rakamların üzerine basarken Fransızca söylemeleri istendi. Örneğin; çocuk sırayla rakamların üzerine basarken Fransızca "un, deux, trois, quatre, cinq" diye sayma işlemini tamamladı. Sonra her öğrencinin bir parmağına bir sayı yapıştırıldı. Çocuklara bir sayı söylendi ve parmağında o sayıyı bulunduran öğrencinin ayağına kalması istendi. Örneğin; "deux" denildiğinde parmağında bu sayı olanlar ayağına kalktı. Bu şekilde sırayla ve sırası karışık bir şekilde sayılar söylendi. Sonrasında "remplir son panier" adlı etkinliğe geçildi, burada çocuklardan üç grup oluşturuldu ve masalarına oyuncak toplamaları istendi. Her gruba oyuncaklarını 5'e kadar saymaları söylendi. Örneğin bir kutu Lego alan bir grup oldu, Legolardan 5'e kadar sayan çocuklar oldu.

Şekil 20: "1-5 Arası rakamlar oyuncakları say" uygulama etkinliği

Kalan çocuklara sırayla gelip, bir rakam seçmeleri ve seçtikleri rakamı Fransızca söylemeleri ve uygun olan Legoyu da seçtiği rakam kadar üzerine koymaları söylendi. Böylece hem Fransızca saymaları hem de rakama göre Legoları eşleştirmeleri sağlandı.

Şekil 21: 1-5 Arası rakamlar "Legoları rakamla eşleştir" uygulama etkinliği

Daha sonra, her masada bulunan çocuklara birer rakam verildi ve onlardan sırayla 1'den 5'e kadar rakamları dizmeleri ve dizerken Fransızcasını söylemeleri istendi. Gönüllü olan çocuklardan sayıdan Fransızca 1'den 5'e kadar saymalarını istendi.

Şekil 22: 1-5 Arası rakamlar "rakamları diz" uygulama etkinliği

3.8.1.3 Altıncı hafta, 14. gün, 1 saat

Yeni konuya geçmeden önce ana/ara renkler ve geometrik şekillerin tekrarı yapıldı. Konu 1'den 5'e kadar sayılar olduğu için ilk önce sayılarla ilgili bir video izletildi ve geçen hafta öğrenilen rakamlar hatırlanmaya çalışıldı.

Şekil 23: 1-5 arası rakamlar "rakamlar videosu" uygulama etkinliği

İlk etkinlikte, elimize bir top aldık, saymaya başladık, bir öğrenciden sayının devamını söylemesini istedik ve o öğrenci sayıyı söyledikten sonra topu bir diğer arkadaşına gönderdi. O arkadaş da Fransızca saymaya devam etti. Beş'e kadar saymayı bitirene kadar topu birbirimize attık. Bir sonraki etkinlikte “*la course aux chiffres*”; sınıf 5 gruba ayrıldı ve her gruba bir rakam verildi. Böylece her grubun bir rakamı ve ortada birçok oyuncak bulunuyordu. Her oyuncuğun üzerine 1'den 5'e kadar olan rakamlardan bir rakam yapıştırıldı. Başla denildiğinde her grup ortada bulunan kendi rakamında olan oyuncuğu alıp rakamı söylemesi gerekiyordu, eğer doğru söylerse onu kendi kutusuna götürecekti. Eğer rakamı yanlış söylerse oyuncuğu

bırakıp bir sonraki arkadaşına sırasını verecekti. Bu yarışmayı kutusunu en hızlı dolduran ve bitiren kazanacaktı. Böylece çocuklara, hızlı düşünme ve davranma öğretiliyordu. Son olarak ise, her öğrenciye bir sayı verildi, sorulan sayılara göre ellerindeki sayıları göstermeleri istendi.

3.8.1.4 Altıncı hafta, 15. gün, 30 dakika

Burada öncelikle, 1'den 5'e kadar rakamların bulunduğu kartlar gösterildi. Bunlar önce Fransızca sayılarak sırayla dizildi. Sonra bunları karıştırıp her çocuktan sayıları sırayla dizmesi ve dizdiklerini de Fransızca söylemesi istendi.

Şekil 24: 1-5 Arası rakamlar "karışık rakamları diz ve say" uygulama etkinliği

Bu etkinlikte, çocuklara sırayla söylenen Fransızca rakamı göstermeleri ve onu daha önceden öğrenilen renklerden biriyle boyamaları söylendi. Örneğin; “Trois rakamını *violet* rengine boyayalım” gibi.

Şekil 25: 1-5 Arası rakamlar "söylenen rakamları boya" uygulama etkinliği

Son etkinliğimizde, rakamlar yere yapıştırıldı, önce çocuklardan sırayla rakamların üzerine sıçrayarak saymaları daha sonra karışık bir şekilde söylenen rakamların üzerine basmaları istendi.

Şekil 26: 1-5 Arası rakamlar "sıçrayarak say" uygulama etkinliği

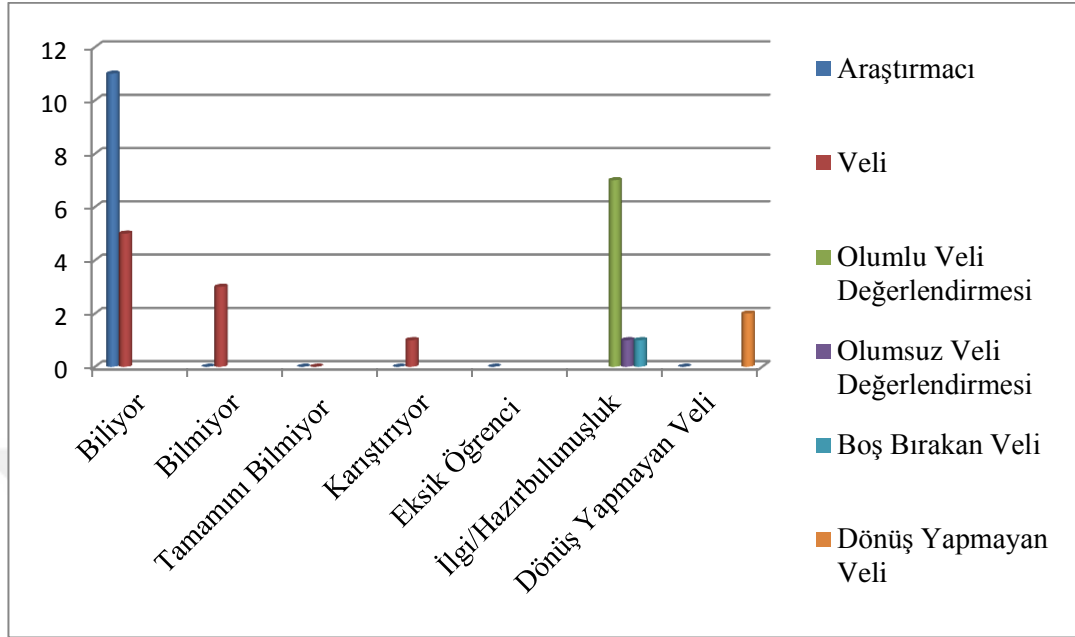
3.8.1.5 Altıncı hafta, 16. gün, 30 dakika

Çocuklarla rakamlar beraber tekrar edildi ve eve göndermek üzere bir sayı pekiştirici yapıldı. Öncelikle çocuklardan parmağını kullanarak rakamların üzerinde gezdirerek saymaları istendi. Sonra pekiştirici tamamlamak üzere rakamların üzerini parmak boyasıyla boyamaları ve boyarken de tekrar etmeleri söylendi. Son olarak ise her birini yanımıza alarak onlardan 1'den 5'e kadar Fransızca saymalarını, sorulan rakamları göstermelerini ve söylenen rakamları tahtaya yazmalarını istedik. Böylece konuyu bitirirken rakamları Fransızca saymayı öğrendiklerinden emin olmak istedik. Bunları evde de tekrar etmeleri için eve bazı pekiştiriciler gönderdik.

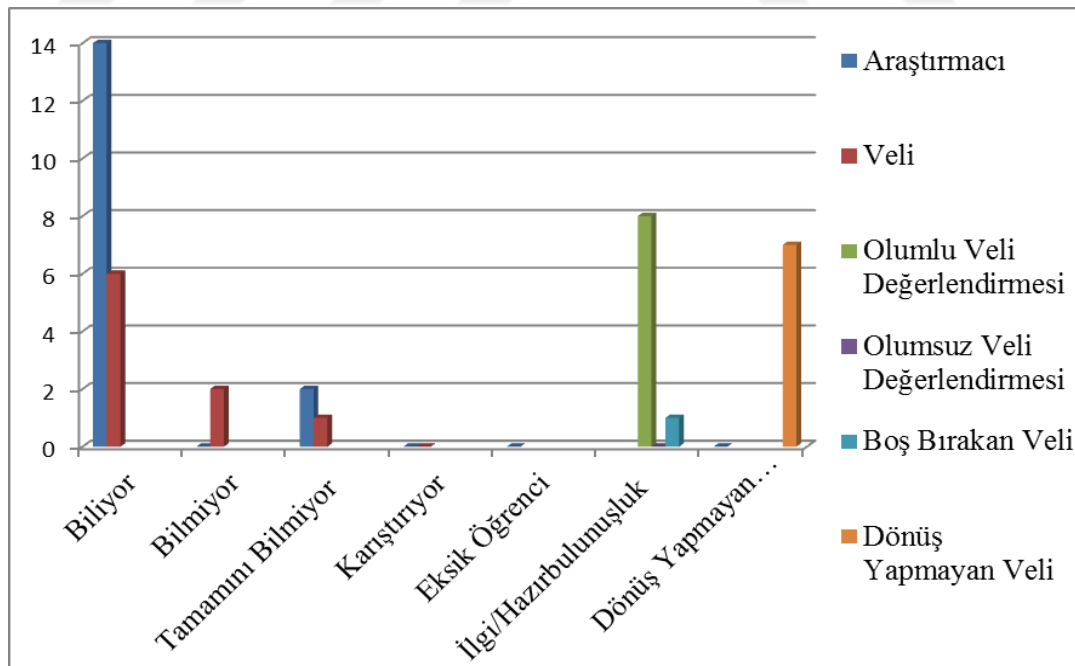

Şekil 27: 1-5 Arası rakamlar "pekiştirici" uygulama etkinliği

3.8.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: 1 ve 5 Arası Rakamlar

Şekil 28: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı "1-5 arası rakamlar" konusunun değerlendirme sonuçları

Şekil 29: Seyfi Demirsoy okulu "e şubesi" anasınıfı "1-5 arası rakamlar" konusunun değerlendirme sonuçları

Üçüncü konumuz olan “**1-5 Arası Rakamlar**”la ilgili olarak, 2 hafta sonunda yani 6. haftanın değerlendirmelerinde:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının, araştırmacı değerlendirmesinde: 11 öğrenciden 11’i konuyu bildiği, konuyu bilmeyen, karıştıran veya tamamıyla bilmeyen öğrencinin olmadığı gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının, araştırmacı değerlendirmesinde: 16 öğrenciden 14’ünün konuyu bildiği ve 2 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği görülmüştür.

Buna karşılık veli değerlendirme sonuçlarında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının: 11 öğrencinin velisinden 9’u dönüş yaptığı ve 2’sinin dönüş yapmadığı görülmüştür. Dönüş yapanlardan 5 çocuğun konuyu bildiği, 3 çocuğun konuyu bilmediği, 1 çocuğun konuyu karıştırdığı ortaya çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının: 16 öğrencinin velilerinden 9’u dönüş yaptığı ve 7 velinin dönüş yapmadığı görülmüştür. Dönüş yapanlardan, 6’sının konuyu bildiğine, 2’sinin konuyu bilmediğine ve 1 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediğine işaret ettiği anlaşılmıştır.

İlgi/hazırbulunuşluk kısmında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının veli değerlendirmesinde 7 öğrenciden olumlu, 1 öğrenciden olumsuz dönüş alınırken, 1 öğrencinin velisinden bu kısmı doldurmadığı görülmüştür. Bu şemaya baktığımızda, 2 dönüş yapmayan çocukları çıkardığımızda, araştırmacının değerlendirmesinde veli değerlendirmesine kıyasla ve açık farkla 6 fazla öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Ayrıca, araştırmacının değerlendirmesinde konuyu bilmeyen, karıştıran veya tamamını bilmeyen öğrenci bulunmazken, veli değerlendirmesinde 3 öğrencinin konuyu bilmediği, 1 öğrencinin konuyu karıştırdığı görülmüştür.

Bu konuda değerlendirmelerin yakın olmadığı anlaşılmıştır. Buna rağmen 9 veliden 7’si olumlu dönüş yaparak, olumlu dönüşlerin çoğunlukta olma oranını koruduğu gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının veli değerlendirmesinde 16 veliden 8’inin olumlu dönüş yaptığı, 1 velinin bu kısmı boş bıraktığı ve 7 velinin dönüş yapmadığı gözlenmiştir. Araştırmacı değerlendirmesinde, 14 öğrencinin konuyu bildiği görülürken, veli değerlendirmesinde 6 öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Veli değerlendirmesinde, 2 öğrencinin konuyu bilmediği belirtilirken, araştırmacının

değerlendirmesinde konuyu bilmeyen öğrenci bulunmadığı görülmüştür. Araştırmacı değerlendirmesinde, konuyu tamamıyla bilmeyen 2 öğrenciye rastlanırken, aile değerlendirmesinde sadece 1 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği görülmüştür. Araştırmacı ve veli değerlendirme sonuçlarında konuyu karıştıran öğrencilerin bulunmadığı görülmektedir. Dönüş yapan veli sayısı tam olmasa da, olumlu dönüş yapan velilerin fazla olduğu gözlenmektedir.

Sonuç olarak, iki okulda da öğrencilerin başarısı ve ailelerin dönüşlerinin büyük oranda olumlu olduğu saptanmıştır.

3.9.1 Yedinci ve Sekizinci Haftanın Konusu: Duygular

Duygular

Joyeux (mutlu), triste (mutsuz)

Surpris (şaşkın), énervé (kızgın)

Tablo 2: "Geometrik şekiller" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri

Sosyal-Duygusal Kazanım ve Göstergeleri	Dil Gelişim Kazanım ve Göstergeleri
<p>Kazanım 4: Bir olay ya da durumla ilgili olarak başkalarının duygularını açıklar. Göstergeleri: <i>Başkalarının duygularını söyler. Başkalarının duygularının nedenlerini söyler.</i></p>	<p>Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri: <i>Cümle kurarken isim kullanır.</i></p> <p>Kazanım 6: Sözcük dağarcığını geliştirir. Göstergeleri: <i>Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır.</i></p>

3.9.1.1 Yedinci hafta, 17. gün, 1 saat

Bugün yeni konuya geçmeden önce daha önceki haftalarda öğrenilen: ad söylemeyi, yaşlarını, ana/ara renkleri, geometrik şekilleri ve 1-5 arası rakamları hatırlamak üzere bir tekrar yapıldı. Yeni konuya başlamak üzere, daha önceden hazırlanan "joyeux/mutlu; triste/üzgün" ifadeyi yüzümüze yansıtarak göstermeye çalıştık. Fransızcaya geçmeden önce, hangi durumlarda kendimizi mutlu hissederiz hangi durumlarda üzüntülü oluruz bunlarla ilgili konuşmalara yer verildi. Önce

çocuklardan mutlu ve üzüntülü halleri nasıl yansıttıklarını göstermeleri istendi. Sonra yavaş yavaş Fransızca olarak duyguların ifadesine geçildi. Duyguları tanıma ve anlamlandırmanın sosyal beceriler üzerinde etkisi tartışılmazdı elbette. Bu iki duygu bir fon kâğıdına yapıştırıldı ve çocuklardan sırayla yanımıza gelerek aynı duyguları eşleştirmeleri istendi. Sonra onların Fransızca karşılığı söylendi aynı şekilde onlardan da bunların Fransızca olarak tekrarı beklenildi.

Şekil 30: Duygular "joyeux/triste eşleştirme" uygulama etkinliği

Sonra duygular pandomim etkinliğine geçildi; burada her çocuk sınıfın önüne geçerek *joyeux* veya *triste* duygusunu mimik ve hareketleriyle gösterdi. Sınıf ise çocuğun hangi duyguyu canlandırıldığını tahmin ederek Fransızca olarak "*joyeux*" veya "*triste*" cevabını verdi. Böylece çocuklarda, kendini sözsüz ifade edebilme becerisi yanında özgüvenlerinin gelişmesine de katkı sağlandı.

Şekil 31: Duygular "joyeux/triste pandomim" uygulama etkinliği

Bir sonraki etkinlik olan "duygular yarışması"nda, sınıf, ikişerli olmak üzere karşı karşıya oturtuldu ve çocuklardan söylenilen duyguyu yansıtmaları istendi. Şaşırtmak için duygular bazen hızlı bazen de yavaş söylendi. Duyguları şaşıran çocuklar elendi,

sona kalan iki öğrencinin finalinde ise doğal olarak bir öğrenci kazandı. Bu etkinlikle çok eğlendiler, hem eğlendiler hem öğrendiler. Çocuklardan masalarına oturmaları istendi ve Türkçe söylenen durumlarda *joyeux* mü yoksa *triste* mi olunur hep birlikte cevap vermeleri istendi; örneğin, “arkadaşınız size sormadan oyuncağınızı alırsa nasıl olurdu?” hepsi “*triste*” dediler, “okul çıkışında anneniz veya babanızla beraber parka giderseniz nasıl olurdu?” hepsi “*joyeux*” şeklinde cevap verdiler. Bir sonraki etkinlikte, çocukların her birine iki soru soruldu bu duyguları Fransızca anladıklarından emin olmak için, örneğin; bir öğrenciye “hangi durumda *joyeux* olursun” diye sorduğumda o da “arkadaşlarım benimle oynamak için izin istediklerinde”, “Peki hangi durumda *triste* olursun?”, öğrenci “arkadaşlarım benimle kavga ettiklerinde” diye cevap verdi. Son olarak, çocuklara karışık bir şekilde önceden hazırladığımız bu iki duyguyu gösteren kartlar verildi. Duyguları Fransızca olarak söylemeleri istendi. Hepsi elindeki kartta ifade edilen duyguyu Fransızca söyledikten sonra etkinlikler bitirildi.

3.9.1.2 Yedinci hafta, 18. gün, 1 saat

Bugüne kadar öğrenilenlerin genel tekrarını yaptıktan sonra, dün öğrenilen *joyeux* ve *triste* duygularına *surprise*/*şaşkınlık*, *sürpriz*, *beklenmedik şey* anlamına gelen yeni bir duygu çeşidi ekledik. İlk etkinliğimiz, “Jacques a dit d’être...*joyeux/triste/surprise*”; burada çocuklardan cümlede geçen duyguyu mimikleriyle göstermeleri istendi. Çocuklar bu duyguyu öğrendikten sonra diğer duyguların söylenişleri de tekrar edildi.

Dün yapılan “duyguları eşleştir” etkinliği “*surprise*” duygusu eklenerek yeniden yapıldı; bu etkinlikte çocuklardan duyguları eşleştirip Fransızca olarak söylemeleri beklendi. Herkesin öğrendiği düşünülerek çalışmaya son verildi. Böylece, bir yandan çocuklara yabancı dil öğretirken diğer yandan da matematik etkinliği olan eşleştirme yoluyla bilişsel gelişimlerine katkı verildi.

Şekil 32: Duygular "joyeux/triste/surpris eşleştirme" uygulama etkinliği

Bir sonraki etkinlikte “sessiz duygu” oyunu oynandı. Bu oyunda, çocukların kulağına bu duygulardan bir tanesini fısıldanır ve bunu sınıfın önünde mimikleriyle canlandırması ve doğru duyguyu Fransızca söylemeleri istenir. Bir gün önceki etkinlikte çocuk kendi istediği duygu halini canlandırabiliyordu. Bugün ise bir farklılık yaparak kulaklarına fısıldadığımız duyguyu canlandırmalarını istedik. Bu etkinlik onların çok hoşuna gitti. Daha sonra ki etkinlikte sosyal duygusal gelişimlerini destekleyerek, “duyguların dramatisasyonu” adlı etkinliğe geçildi, burada seçilen üç çocuğa duygular dağıtıldı ve bunları maske şeklinde yüzlerine tutmaları istendi. Türkçe anlatılan hikâyeye ve söylenilen Fransızca duygulara göre canlandırmaları söylendi. Hikâye tamamen doğaçlama anlattığımız bir hikâyeydi, burada amaç çocukların ellerinde olan duyguları fark etmeleri ve bunları Fransızca bilmeleriydi. Hikâyeye sırasında aralarında “neden *triste/joyeux/surprise* olduğunu anlatır mısın” sorusunu sormalarına fırsat verildi. Son etkinlikte ise, “duygu heykelleri” adlı etkinliğe geçildi; bu etkinlikte çocuklardan ikişerli olmalarını ve sınıfın önüne geçip aralarında seçtikleri bir durum sırasında öğrendikleri bir duyguyu yansıtmaları istendi. Onların bu duygu halini sınıftaki diğer öğrencilerden Fransızca olarak tahmin etmeye çalışmaları söylenildi. Örneğin bir grupta, bir çocuk, arkadaşı kendisine sormadan oyuncağını aldığı için üzgündü, buna göre sınıftan “*triste*” cevabı bekleniyordu, sınıfta bu doğru cevabı vermişti.

Bunun dışında sınıftan üç çocuk daha seçildi ve her birinden kendi istedikleri duyguyu yansıtmaları istenildi. Bu çocuklar taşıdıkları duygu rolüyle sınıfın önüne geçtiler. Diğerleri onlardan seçtikleri duygunun Fransızcasını ve neden o duyguyu seçtiklerini ve hangi durumda bu duyguyu yaşadıklarını anlatmalarını istedik.

3.9.1.3 Sekizinci hafta, 19. gün, 1 saat

Geçen hafta öğrenilen duygular tekrar edildi. Duygularla ilgili konumuza yeni bir duygu “*énervé/kızgın*” duygusu ilave edildi. Öğrenilen duygu sayısı dört olmuştu. Her çocuğa sorulan duygu halini ortada bulunan kartlara bakarak bulmaları söylendi. Sonra sınıftaki çocuklardan söylenen duyguları mimikleriyle canlandırmaları istendi. “Duygular kukla” adlı oyununa geçildi, bu oyun dört duygudan ve bir kukladan oluşan oyun çeşididir. Kukla her bir duyguya “*bonjour*” diyerek sırayla adlarını sorarak neden bu duyguda olduklarını sorar, sonra kukla, çocuklardan elinde bulundurduğu kuklasıyla duygusunu sesli ifade etmesini ister.

Geçen hafta uyguladığımız “duyguları eşleştir” etkinliğine “*énervé*” duygusunu da ekleyerek devam edildi. Çocuklardan sırasıyla duyguları Fransızca söyleyerek eşleştirmeleri istendi.

Şekil 33: Duygular "duyguları eşleştirme" uygulama etkinliği

Daha sonra çocukları sırayla tahtaya alarak, “bugün kendini nasıl hissediyorsun?” sorusu soruldu. Çocuk hissettiği duyguyu tahtaya çizdikten sonra onu Fransızca olarak söyledi. Böylelikle hem nasıl ve neden böyle hissettiklerini öğrenmiş, hem de Fransızca duyguları pekiştirmelerini sağlamış olduk. Sonra ayna oyununa geçildi; burada çocuklardan ikişerli ve yüz yüze oturmaları istendi. Karşılarında olan arkadaşları hangi duyguları canlandırırsa aynılarını yapmaları gerekiyordu. Herkes yaptıktan sonra son olarak gruplara canlandıkları duygunun Fransızcası soruldu. Yanlış cevaplar düzeltildi. Geçen hafta yaptığımız “duygular yarışmasını” yeniden

sahneledik. Çocuklardan yere ikişerli olarak yüz yüze bakacak şekilde oturmalarını ve söylediğimiz duyguları yapmalarını istedik. Şaşırın veya yanlış yapan çocuklar oyundan elenecekti. Çoğunun başarılı olduğunu gördüğümüzde oyuna biraz hız katarak zorlaştırdık ve en sonunda bir öğrencinin kazanmasını sağladık. Oyun bitiminde yerlerine geçmeleri söyledik. Daha sonra sırayla sınıfın önüne gelerek “duygular pandomimi” yapmalarını istedik.

Elden ele duygular adlı etkinlikte, çocuklara duyguları ifade eden kartlar dağıtıldı ve onlardan ellerinde bulunan duyguyu Fransızca söylemeleri istendi.

Şekil 34: Duygular "duygular elden ele" uygulama etkinliği

Bu dört duyguyu ve geçen haftalardan öğrenilen renkleri ve geometrik şekilleri tekrar ederek etkinliğe son verdik.

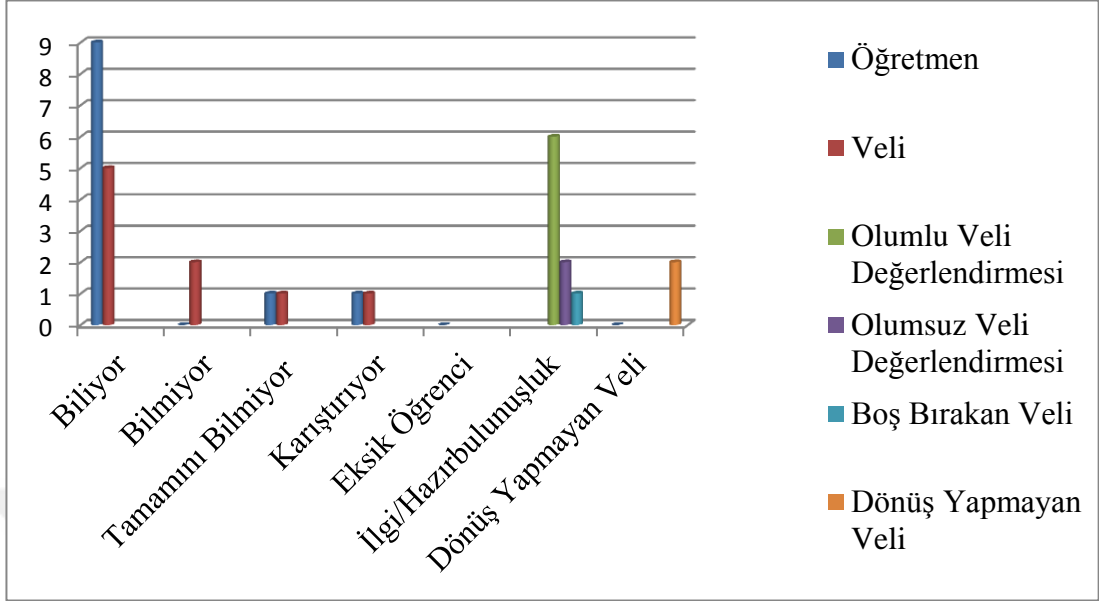
3.9.1.4 Sekizinci hafta, 20. gün, 1 saat

“Duygular” adlı konunun son dersinde, duygu kartlarıyla genel bir tekrar yapıldı. “Eşli duygular” olan bu etkinlikte, çocuklardan ikişerli olmalarını, müzik açıldığında dans etmelerini ve durduğunda; “joyeux” diye seslendiğimizde eşleriyle sarılmalarını, “triste” dediğimizde sırtlarını dönmelerini, “énervé” dediğimizde kızgın yüz ifadesiyle birbirlerine bakmalarını ve “surprise” dediğimizde şaşırmış ifadesini yapmalarını istedik. Çok eğlenceli ve başarılı bir etkinlik oldu. Daha sonra eve göndermek üzere bir pekiştireç hazırlandı; her çocuğa büyük beyaz bir kâğıt ve dört daire verildi. Çocuklardan bu daireleri çiçek şeklinde yapıştırmalarını istedik. Demonstrasyon tekniğiyle söylediğimiz duyguları tahtaya çizerek onlardan da buna benzer duyguları çizmelerini istedik. Duyguları çizdikten sonra istedikleri gibi

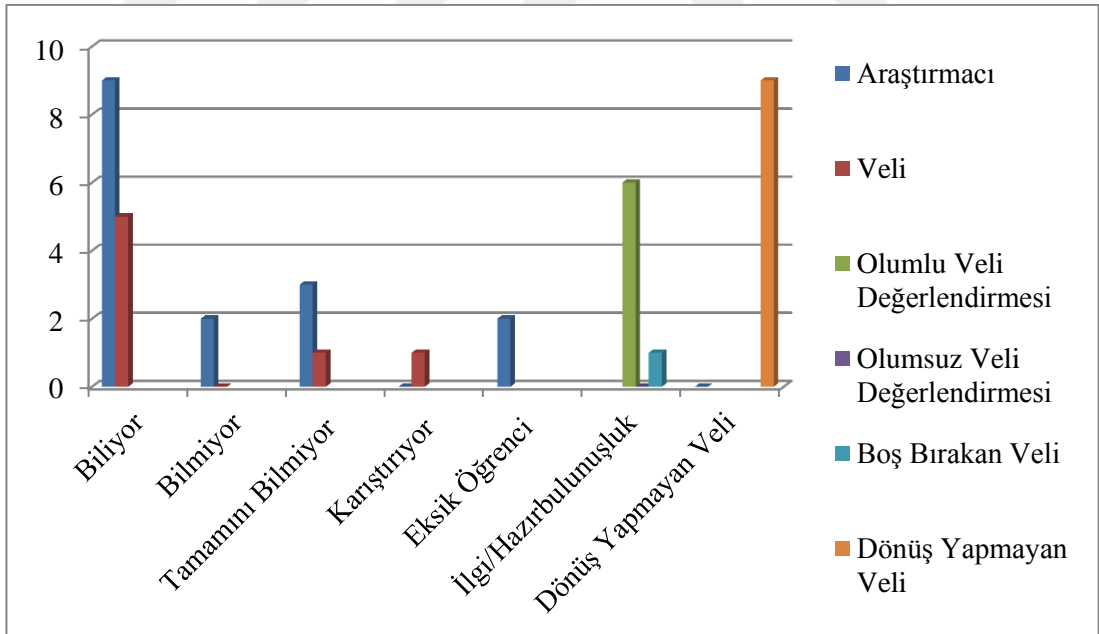
süslemeleri için kendilerine zaman verildi. Son olarak, çocukların her biriyle görüşüp konuyla ilgili değerlendirme yapılarak haftalık değerlendirme formlarının doldurulmasına geçildi.

3.9.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Duygular

Şekil 35: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıflı "duygular" değerlendirme sonuçları

Şekil 36: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıflı "duygular" konusunun değerlendirme sonuçları

Dördüncü konumuz olan “**Duygular**” la ilgili olarak, 2 hafta sonunda yani 8.Haftanın değerlendirmelerinde:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının: araştırmacı değerlendirmesinde 11 öğrenciden 9’u konuyu bildiği, 1 öğrencinin konuyu karıştırdığı ve 1 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının: araştırmacı değerlendirmesinde 16 öğrenciden 9’unun konuyu bildiği, 2 öğrencinin konuyu bilmediği, 3 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği ve 2 öğrencinin o gün okulda olmadığı görölmüştür.

Buna karşılık veli değerlendirme sonuçlarında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının: 11 öğrencinin velisinden 9’u dönüş yaptığı ve 2’sinin dönüş yapmadığı görölmüştür. Dönüş yapanların 5 çocuğunun konuyu bildiğini, 2 çocuğun konuyu bilmediği, 1 çocuğun konuyu karıştırdığı, ortaya çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının 16 öğrencisinin velilerinden 7’sinin dönüş yaptığı ve 11 velinin dönüş yapmadığı görölmüştür. Dönüş yapanların 5’i çocuğun konuyu bildiğini, 2’si konuyu bilmediğini söylemiştir.

İlgi/hazırbulunuşluk kısmında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının veli değerlendirmesinde 6 öğrenciden olumlu, 2 öğrenciden olumsuz dönüş alınırken, 1 öğrenci velisinin bu kısmı doldurmadığı görölmüştür. Bu şemaya baktığımızda, 2 dönüş yapmayan çocukları çıkardığımızda, araştırmacı değerlendirmesinde veli değerlendirmesine kıyasla ve açık farkla 6 fazla öğrencinin konuyu bildiği görölmüştür. Ayrıca, araştırmacı değerlendirmesinde konuyu bilmeyen, karıştıran veya tamamıyla bilmeyen öğrenci bulunmazken, veli değerlendirmesinde 3 öğrencinin konuyu bilmediği, 1 öğrencinin konuyu karıştırdığı görölmüştür.

Bu konuda değerlendirmelerin yakın olmadığı anlaşılmıştır. Buna rağmen 9 veliden 7’si olumlu dönüş yaparak, olumlu dönüşler yüksek oranda seyretmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfın veli değerlendirmesinde 16 veliden 9’u dönüş yapmamış, dönüş yapanların 6’sı olumlu dönüş yapmış ve 1 veli bu kısmı boş bırakmıştır. Araştırmacının değerlendirmesinde, 9 öğrencinin konuyu bildiği görölürken, veli değerlendirmesinde 5 öğrencinin konuyu bildiği görölmüştür. Veli değerlendirmesinde, konuyu bilmeyen öğrenci bulunmazken, araştırmacının

değerlendirmesinde konuyu bilmeyen öğrencinin 2 olduğu gözlenmiştir. Araştırmacının değerlendirmesinde, konuyu tamamıyla bilmeyen 3 öğrenci olduğu fakat aile değerlendirmesinde sadece 1 öğrenci konuyu tamamıyla bilmediği görülmüştür. Ayrıca, araştırmacı değerlendirmesinde konuyu karıştıran öğrenci bulunmazken, veli değerlendirmesinde 1 öğrencinin konuyu karıştırdığı görülmüştür. Bu konuda değerlendirmelerin yakın olmadığı anlaşılmıştır. Dönüş yapan veli sayısı tam olmasa da, olumlu dönüş yapan veli sayısının yine de fazla olduğu gözlenmektedir.

Sonuç olarak, Özel Mustafa Seven anasınınının öğrencilerin bu konuda daha başarılı oldukları ve devlet okulunda velilerin yetersiz dönüşü olmasına rağmen, iki okulda da ailelerin dönüşlerinin büyük bir bölümünün olumlu görüşte olduğu saptanmıştır.

3.10.1 Dokuzuncu ve Onuncu Haftanın Konusu: Taşıtlar

Taşıtlar

Automobile (otomobil), moto (motor)

Bus (otobüs), helicopter (helikopter)

Tablo 3: "Duygular" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri

Bilişsel Gelişim Kazanım ve Göstergeleri	Dil Gelişim Kazanım ve Göstergeleri
Kazanım 1: Nesne/durum/olaya dikkatini verir. Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum/olaya odaklanır.	Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri: Cümle kurarken isim kullanır.
Kazanım 5: Nesne ya da varlıkları gözlemler. Göstergeleri: Nesne/varlığın adını söyler.	Kazanım 6: Sözcük dağarcığını geliştirir. Göstergeleri: Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır.

3.10.1.1 Dokuzuncu hafta, 21. gün, 1 saat

Yeni konu “transports” yani “taşıtlar”; *moto/motor*, *automobile/otomobil*, *bus/otobüs*, *hélicoptère/helikopter*.

İlk etkinlikte, her bir çocuğa daha önceden hazırlanan bir çalışma sayfası dağıtıldı. Bu sayfada 4 satır yer alıyordu ve her satırda öğrenecekleri bu dört taşıt vardı. Her satırda en çok hangi taşıt varsa ilk önce Fransızca söylemeleri daha sonra bunu daire içine almaları söylendi. Her satırda bunu yaparak çalışma sayfası bitirildi.

Şekil 37: Taşıtlar "taşıtlar çalışma sayfası" uygulama etkinliği

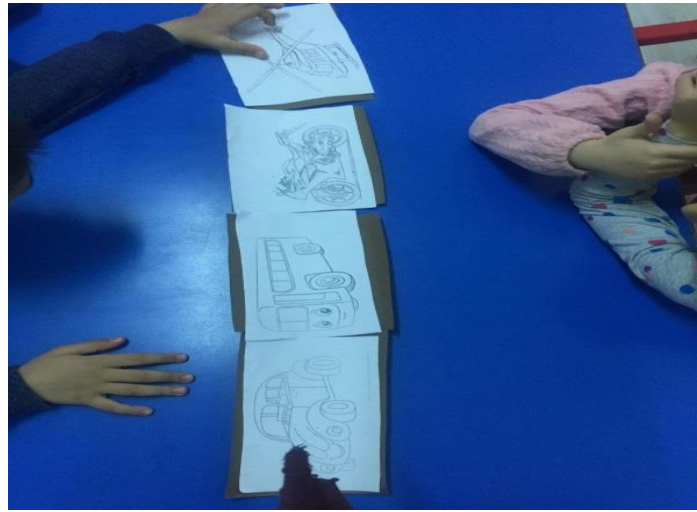
Sonra, taşıtların her biri için uydurduğumuz bir bilmece soruldu, mesela “iki tekerlekli ve çok hızlı gider” diye söylediğimizde çocuklar “*moto*” diyerek cevap verdiler. Örneğin, “uzun, çok kalabalık ve duraklardan yolcu alır” dediğimizde çocuklar “*bus*” diye cevap verdiler. Bir sonraki etkinlikte, her çocuktan sınıfın önüne geçerek öğrenilen herhangi bir taşıtı canlandırması istendi ve çocuklardan hangi taşıt olabileceği hakkında tahmin edip bunu Fransızca söylemeleri istendi. Son etkinlikte ise, çocukların her birinin masasına Legolar bırakıldı ve bu Legolardan öğrenilen taşıtlardan bir tanesini yapmaları istendi. Her birine bir taşıt yaptırarak, hem dikkat göz koordinasyonları hem de ince kas gelişimleri işlendi.

Şekil 38: Taşıtlar "Legolardan taşıt yapma" uygulama etkinliği

3.10.1.2 Dokuzuncu hafta, 22. gün, 1 saat

Öncelikle elde bulunan taşıt kartlarıyla işe başlandı ve bu taşıtların isimleri tekrarlandı. Daha sonra çocuklardan sırayla gelerek bu kartları istedikleri sırada dizmeleri ama dizerken de taşıtların adlarını Fransızca söylemeleri istenildi.

Şekil 39: Taşıtlar "taşıtları diz ve adlarını söyle" uygulama etkinliği

Daha sonra ikişerli olarak hazırlanan kartlar karıştırılarak masanın üzerine ters bir şekilde dizildi. Çocuklardan kartları doğru açmaları ve her açtığı taşıtın eş kartını

bulmaları ve bulduklarında da onun adını Fransızca olarak söylemeleri istendi. Böylece çocuklar taşıtları eşleştirirken bunların Fransızcalarını da öğrenmiş olurlar.

Şekil 40: Taşıtlar "taşıtların eşini bul" uygulama etkinliği

Sonra her birine bir kart verildi ve onlardan bu karttaki taşıtı arkadaşlarına göstermeden betimlemesi ve bundan hareketle bir tahminde bulunmaları istendi. Sonra taşıttın Fransızcası öğrenildi. Son etkinlikte, çocuklara bir A4 kâğıdı verildi. Bu kâğıda söylenen her Fransızca taşıtı çizmeleri istendi. Böylece çocuklara taşıtları çizdirerek Fransızca adlarının kalıcı olması sağlandı. Taşıtları çizdikten sonra, onları istedikleri gibi boyamaları ve süslemeleri için zaman verildi.

Şekil 41: Taşıtlar "taşıtları boyama" uygulama etkinliği

Son olarak, bir genel tekrar yapıldı; renklerin, geometrik şekillerin, 1-5'e kadar olan sayıların ve duyguların bir bir tekrarı yapıldı.

3.10.1.3 Onuncu hafta, 23. gün, 1 saat

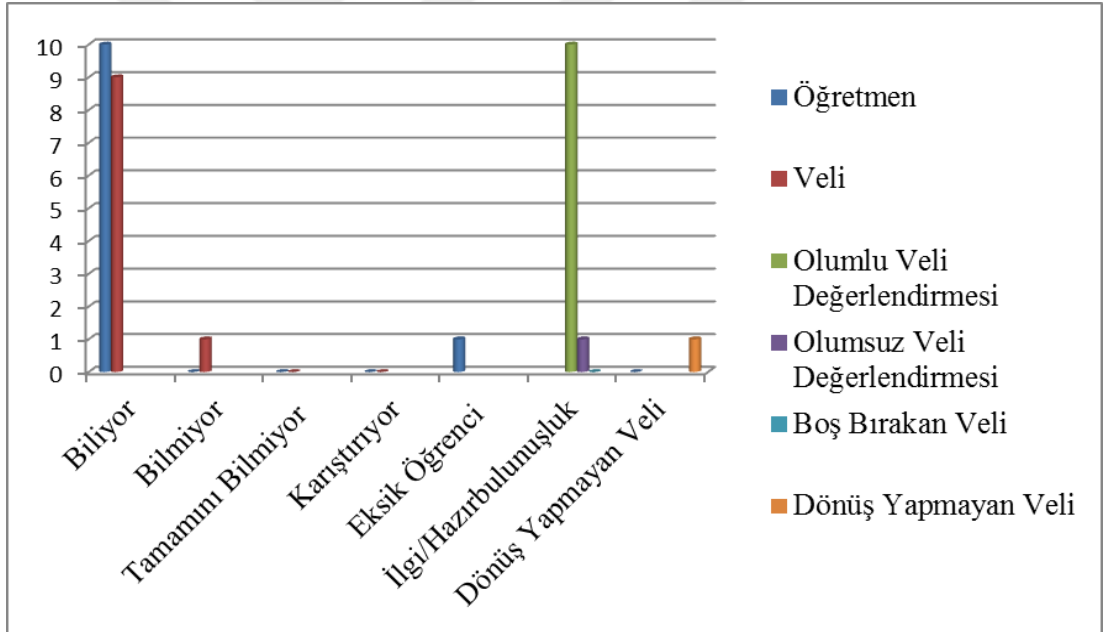
Bugün, taşıtlar konusunun son dersi idi. Öncelikle taşıtlarla ilgili bir genel tekrar yapıldı. O gün okula taşıtlarla gelen çocuklara hangi taşıtlarla geldikleri soruldu ve onlardan Fransızca cevap vermeleri istendi. Çocukların dikkatlerini çekmek üzere öğrenilen taşıtların sırayla sesleri dinletildi ve hangi taşıtların sesi olabileceği ile ilgili tahmin etmelerine fırsat verildi ve Fransızca cevap vermeleri gerektiği söylendi. İlk etkinliğimizde, çocuklara karışık bir şekilde taşıtların kartları dağıtıldı ve Fransızca söylenen taşıtların kartları olan çocuklardan kartı göstermeleri istendi; örneğin “*bus*” dediğimizde bu taşıtların kartını elinde bulunduran çocuklar kartlarını kaldırdılar. Daha sonra oyuna diğer taşıtları da katarak devam edildi.

Son olarak, eve göndermek üzere taşıtlarla ilgili bir pekiştirme yapıldı. Kâğıtta bu dört taşıtların (*bus, moto, automobile, hélicoptère*) resimleri vardı, bunları söylediğimizde taşıtlara göre sırayla boyamaları istendi. Boyama işlemi bittikten sonra, çocuklardan kâğıdı çevirmeleri ve arkasına bu dört taşıtlardan hangisinin kendilerinde olmasını arzu ettiklerini ve bu arzu ettikleri taşıtların şeklini çizmeleri istendi. Böylece her bir çocuğa sırayla hangi taşıtları çizdiği de soruldu. Daha sonra, bu taşıtların ona göre nasıl olması gerektiğine veya değiştirmek istediği özelliklerinin olup olmadığına dair sorular yöneltildi.

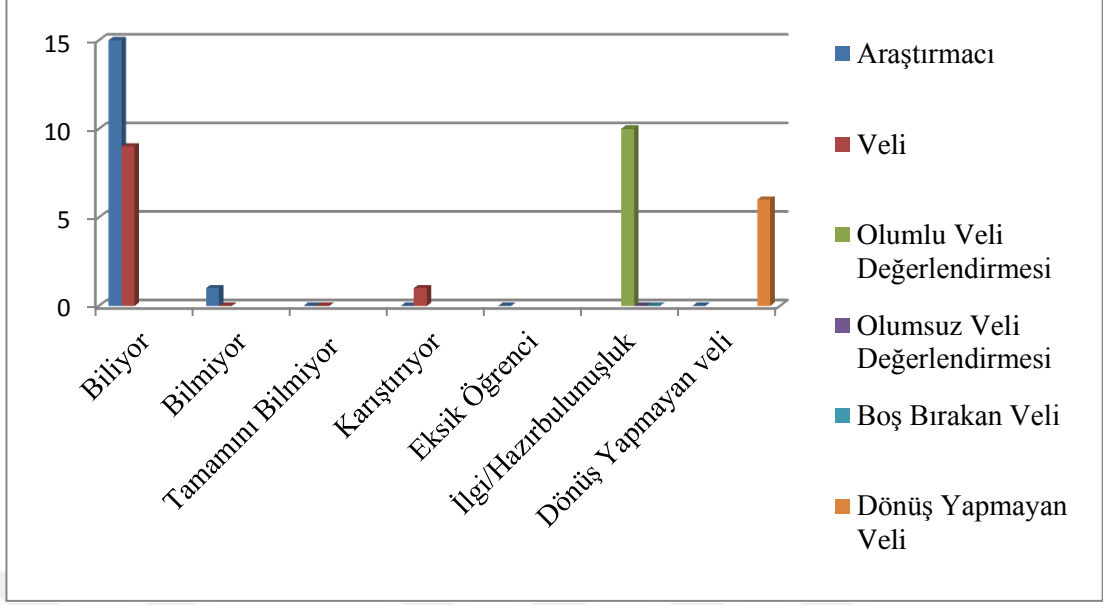

Şekil 42: Taşıtlar "pekiştireç" uygulama etkinliği

3.10.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Taşıtlar

Şekil 43: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfları "taşítlar" konusunun değerlendirme sonuçları

Şekil 44: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfları "taşítlar" konusunun değerlendirme sonuçları

Beşinci konumuz olan "**Taşítlar**" la ilişkin, 2 hafta sonunda yani 10. Haftanın değerlendirmeleri:

Özel Mustafa Seven Anasınıflarının araştırmacı değerlendirmesinde 11 öğrenciden 11'nin konuyu bildiği, konuyu bilmeyen, karıştıran veya tamamıyla bilmeyen öğrencinin olmadığı gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıflarına özgü araştırmacı değerlendirmesinde 16 öğrenciden, 15'inin konuyu bildiği ve 1 öğrencinin konuyu bilmediği görülmüştür. Ayrıca bu konuyu karıştıran veya tamamıyla bilmeyen öğrencinin bulunmadığı görülmüştür.

Buna karşılık veli değerlendirme sonuçlarında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfları: 11 öğrenci velisinden 10'unun dönüş yaptığı ve 1 velinin dönüş yapmadığı görülmüştür. Dönüş yapanların 9'unda çocuğın konuyu bildiği ve 1'iside çocuğın konuyu bilmediği gözlenmiştir. Velilerden konuyu karıştıran veya tamamıyla konuyu bilmeyen çocuğın bulunmadığı yönünde dönüş alınmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfları: 16 öğrenci velisinden 10'unun dönüş yaptığı ve 6 velinin dönüş yapmadığı görülmüştür. Dönüş yapanların 9'u çocuğın konuyu bildiğini ve 1'nin konuyu tamamıyla bilmediğini söylemiştir. Ayrıca, veliler, konuyu bilmeyen veya karıştıran çocukların olmadığı yönünde görüş beyan etmişlerdir.

İlgi/hazırbulunmuşluk kısmında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının veli değerlendirmesinde 10 öğrenciden 9'undan olumlu dönüş alınırken, 1 öğrenciden olumsuz dönüş alındığı görülmüştür. Bu şemaya baktığımızda, dönüş yapmayan 1 çocuğu çıkardığımızda, araştırmacının değerlendirmesinde veli değerlendirmesine kıyasla 1 fazla öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Ayrıca, araştırmacı değerlendirmesinde konuyu bilmeyen veya karıştıran veya tamamıyla bilmeyen öğrenci bulunmazken, veli değerlendirmesinde 1 öğrencinin konuyu bilmediği görülmüştür.

Bu konuda değerlendirmelerin yakın olduğu anlaşılmıştır. Böylece 10 veliden 9'u olumlu dönüş yapmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının veli değerlendirmesinde 16 veliden 6'sının dönüş yapmadığı gözlenmiştir. Araştırmacının değerlendirmesinde, 15 öğrencinin konuyu bildiği görülürken, veli değerlendirmesi dönüşlerinde 10 öğrenciden 9 öğrencinin konuyu bildiği görülmüştür. Veli ve araştırmacı değerlendirmesinde şöyle ortak bir sonuç elde edilmiştir; 1 veli ve araştırmacı sadece 1 öğrencinin konuyu bilmediğini belirtmiştir.

Bu konuda değerlendirmelerin yakın olduğu görüldüğü gibi, dönüş yapan veli sayısı tam olmasa da, olumlu dönüş yapan velilerin yüksek olduğu gözlenmektedir.

Sonuç olarak, iki okulda da araştırmacının ve ailelerin değerlendirmeleri başarılı anlamda çok yakın olduğu ve ailelerin dönüşlerinin çoğunlukla olumlu olduğu saptanmıştır.

3.11.1 On, On Bir ve On İkinci Haftanın Konusu: Evcil Hayvanlar

Evcil hayvanlar

Lapin (tavşan), chien (köpek)

Hamster (hamster), chat (kedi)

Tablo 4: "Evcil hayvanlar" konusunun okul öncesi çocuklarda kazanım ve göstergeleri

Bilişsel Gelişim Kazanım ve Göstergeleri	Dil Gelişim Kazanım ve Göstergeleri
<p>Kazanım 1: Nesne/durum/olaya dikkatini verir. Göstergeleri: <i>Dikkat edilmesi gereken nesne/durum/olaya odaklanır.</i></p> <p>Kazanım 3: Algıladıklarını hatırlar. Göstergeleri: <i>Nesne/durum/olayı bir süre sonra yeniden söyler.</i></p> <p>Kazanım 5: Nesne ya da varlıkları gözlemler. Göstergeleri: <i>Nesne/varlığın adını söyler.</i></p>	<p>Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri: <i>Cümle kurarken isim kullanır.</i></p> <p>Kazanım 6: Sözcük dağarcığını geliştirir. Göstergeleri: <i>Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır.</i></p>

3.11.1.1. Onuncu hafta, 24. gün, 1 saat

Bugün yeni bir konuya geçildi. Konu “evcil hayvanlar”dı ve *chat/kedi* ve *lapin/tavşan*’ı konu ediyordu. Öncelikle bu iki evcil hayvanın kartları çocuklara gösterildi ve Türkçe/Fransızca isimleri söylendi. Kartlarla birlikte bu iki hayvanın adları hep birlikte telaffuz edildi ve bu işlem birkaç kez tekrar edildi. Sonra çocuklardan evinde bu iki hayvandan hangisini beslemek istedikleri soruldu ve buna Fransızca cevap vermeleri istendi. Daha sonra, bu hayvanlarla ilgili tamamen doğaçlama şeklinde bilmece soruldu; “tüyleri yumuşaktır, sütü çok sever ve miam miam eder” bilmecesinde çocuklar “*chat*” diyerek cevap verdiler. Mesela “akşamları gözleri kırmızı olur ve havucu çok sever” dediğimizde çocuklar “*lapin*” diyerek cevap verdiler. Sonra birkaç öğrenciden arkadaşlarına bu evcil hayvanlarla ilgili bilmece sormaları istendi.

Şekil 45: Evcil hayvanlar "karttaki hayvanı betimle ve adını Fransızca söyle" uygulama etkinliği

Bir sonraki “evcil hayvanlar” adlı drama çalışmasında, her çocuğu sırayla bu iki evcil hayvanın yer aldığı kartlarından hangisini seçtiğini soruldu. Sonrasında ondan seçtiği evcil hayvanı sınıfın önünde taklit etmesi, canlandırması istendi. Diğerleri ise canlandırılan bu hayvanı tahmin etmeye çalıştılar. Tahmin edenler adını Fransızca olarak söylediler. Son olarak, çocuklara bir A4 kağıdı verildi ve onlardan öncelikle “lapin” ve sonra “chat” çizimleri istendi. Çizdikten sonra istedikleri gibi boyamalarına ve süslemelerine fırsat verildi.

Şekil 46: Evcil hayvanlar "söylenilen evcil hayvanları çiz" uygulama etkinliği

Genel bir tekrar yapıldı (ana/ara renkler, geometrik şekiller, rakamlar, duygular) çocuklardan sırayla söylediğimiz Türkçe kelimelerin Fransızcasını söylemeleri

istendi, örneğin bir öğrenciye; Fransızca da “üçgen” nasıl denir? Diye sorduğumuzda “triangle” olarak doğru cevap verdi.

3.11.1.2 On birinci hafta, 25. gün, 1 saat

Bugün de dersimize evcil hayvanlardan olan *chat/keci* ve *lapin/tavşan* ile devam edildi. “Bil bakalım hangi hayvan”adlı etkinliğimizde, çocuklara bilgisayardan bu evcil hayvanların resimleri gösterildi ve onlara bu hayvanların Fransızcası soruldu. Sonra “bu ses hangi hayvanın sesi” adlı etkinlikte, bu evcil hayvanların sesleri dinletildi ve Fransızca cevap vermeleri istendi. Daha sonra, “canlılar ne yapar” adlı etkinlikte, çocuklara karışık bir şekilde Fransızca “*lapin* ve *chat*” kartları dağıtıldı, kartlarında olan hayvana göre söylenen yönergeler doğrultusunda hareket etmeleri istendi. Örneğin, “chat miam miam eder”, “*lapin* havuç yer” şeklinde yönergeler vererek kartlarında olan evcil hayvanın Fransızcasını öğrenmeleri sağlandı.

“Sese göre ortaya yaklaş” adlı etkinlikte, bu evcil hayvanlara özgü ses tonu yavaş yavaş yükseltilerek ellerinde bulunan karttaki hayvana göre ortaya yaklaşmaları istendi. Bu oyunu hızlandırarak çocukların oyun duygusu harekete geçirildi. Çocuklar hem eğlendiler hem de öğrendiler.

Şekil 47: Evcil hayvanlar "sese göre ortaya yaklaş" uygulama etkinliği

Son olarak, bir öğrenciden gözlerini kapatması önüne konan iki hayvan oyuncağına dokunarak onun hangi evcil hayvan olduğunu tahmin etmesi ve adını Fransızca olarak söylemesi istendi.

Şekil 48: Evcil hayvanlar "oyuncağa dokun ve Fransızca adını söyle" uygulama etkinliği

3.11.1.3 On birinci hafta, 26. gün, 1 saat

Bugün evcil hayvanlar konusuna iki evcil hayvanı daha eklendi bunlar; *chien/köpek* ve *hamster/hamster* oldu. Konuyu öğretmek üzere bu dört evcil hayvanla ilgili etkinlikler gerçekleştirildi. Öncelikle çocuklara bu evcil hayvanlar hakkında Fransızca bir video izlettirildi. Bu videoda evcil hayvanların adları Fransızca söyleniyordu. Bu şekilde çocukların görsel ve işitsel duyuları harekete geçirmeye çalışıldı.

Şekil 49: Evcil hayvanlar "video" uygulama etkinliği

Sonra kukla oyununa geçildi. Kuklalar tanıtıldı ve adlarını Fransızca söylemeden önce çocuklardan Fransızcalarını tahmin etmeleri istendi. Sonra doğaçlama şeklinde, kuklalar, yani evcil hayvanlar birbirleriyle tanışırken adlarını Fransızca söylediler. Sonra, daha önceden hazırladığımız bu dört evcil hayvanın çalışma sayfasına geçerek, çocuklardan önce evcil hayvanları bulmaları ve bunların Fransızca adlarını söylemeleri istendi. Ayrıca evcil olmayan hayvanların üzerine çarpı koymaları da

söylendi. Çalışma sayfası, sırayla adını Fransızca söylediğimiz evcil hayvanı boyama etkinliğiyle bitirildi.

Şekil 50: Evcil hayvanlar "çalışma sayfası" uygulama etkinliği

Çocuklara karışık bir şekilde evcil hayvanların kartları dağıtıldı ve onlardan söylenen evcil hayvana göre kartları kaldırmaları söylendi. Böylece herkesin evcil hayvanları tanınması ve bunu Fransızca telaffuz etmesi sağlandı. Daha sonra çocuklardan ellerinde olan karttaki evcil hayvanın adını Fransızca olarak sırayla söylemeleri istendi. Bir sonra ki etkinlikte önceden hazırlanan evcil hayvanların bulunduğu hafıza kartları karışık bir şekilde masaya kapalı bir şekilde dizildi. Çocuklardan önce bir kart seçmesi ve bu kartı açması, hangi evcil hayvansa ismini Fransızca söylemesi, ikinci etapta ise, Fransızca olarak adı söylenen hayvanı kartlar arasından bulması istendi. Son olarak bütün evcil hayvanların kartları eşleştirildi ve isimleri Fransızca söylendikten sonra etkinlik sonlandırıldı. Bu oyun, sadece dili değil, çocukların konsantrasyon, odaklanma, muhakeme yeteneklerinin ve dolayısıyla hafızalarının gelişmesine katkı sağlayacak önemli etkinliklerden biriydi.

Şekil 51: Evcil hayvanlar "kartta bulunan hayvanın eş kartını bul" uygulama etkinliği
Son olarak, “evcil hayvanlar kutlaması” adlı etkinlikte, değişik türlerde müzikler açıldı ve önceden çocuklara verilen karttaki hayvana göre hareket etmeleri söylendi. Sonra müziği durdurduğumuzda donmaları istendi, bir çocuğa dokunarak hangi evcil hayvanı olduğu soruldu ve cevabı Fransızca olarak alındı. Her çocuğa dokunacak şekilde etkinliğe devam edildi.

3.11.1.4 On ikinci hafta, 27. gün, 1 Saat

Bu derste evcil hayvanlar konusunun genel bir tekrarı yapıldı. Hayvanların adları gösterilerek her bir hayvanın adı tekrar edildi. Bu hatırlatmadan sonra, bu kez çocuklardan gösterdiğimiz resimdeki hayvanların adlarını Fransızca söylemeleri istendi. Geçen hafta evcil hayvanlarla ilgili izlettiğimiz video tekrar izlendi ve adlarını hatırlamaları sağlandı. Sonra yine geçen yapıldığı gibi öğrenilen evcil hayvanların sesleri dinletirildi ve Fransızca adları tekrar edildi. Eve göndermek üzere çocuklara evcil hayvanlar pekiştireci yapıldı. Daha önceden hazırladığımız bir A4 kâğıdına bu dört evcil hayvanın boyama resimleri yerleştirildi ve altlarına evde tekrar edilmek üzere evcil hayvanların Fransızca telaffuzu ve anlamları yazıldı. Çocuklara parmak boyası verildi ve onlardan istedikleri hayvandan başlayarak parmaklarıyla boyamaları istenildi. Yaşlarından dolayı çocuklar parmak boyasını seviyorlar. Bu nedenle bu yaş grubu için çok ideal bir etkinliktir. Biz de bu etkinlikten yararlanarak hem eğlenmelerine hem de öğrenmelerine imkân sağladık.

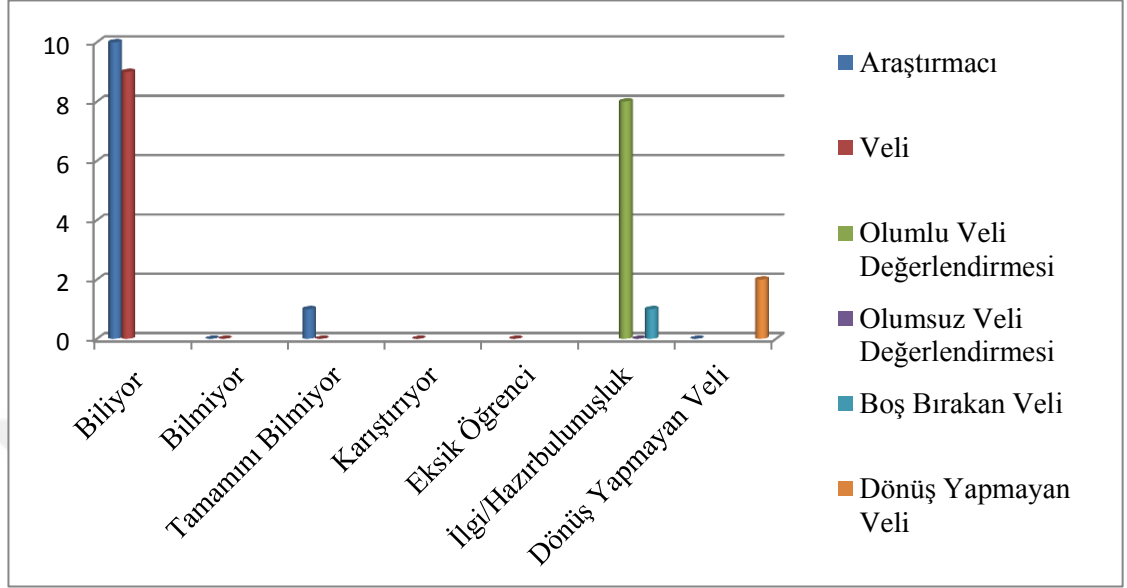

Şekil 52: Evcil hayvanlar "pekiştireç" uygulama etkinliği

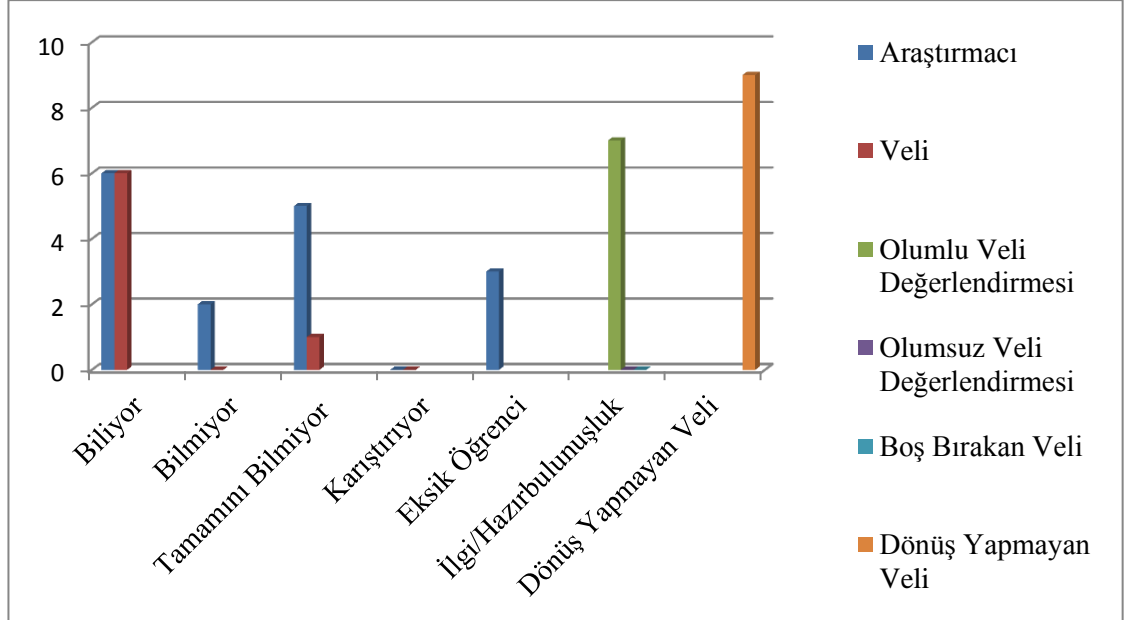
Etkinliğin bitmesine yakın çocuklarla genel bir tekrar yapıldı, bugüne kadar öğrenilenlerin Türkçesini söyledik ve sırayla bunların Fransızcasını sorduk. Örneğin; “Fransızcada kırmızı rengi ne idi? Üçgen nasıl diyorduk? Dört rakamı ne idi?” gibi sorular soruldu toplu cevap vermeleri ve hatırlamaları sağlandı. Sonra roller değiştirildi, her çocuğa bugüne kadar öğrenilen konulardan bir tanesi seçildi ve Fransızca nasıl söylenildiği soruldu. Örneğin; X öğrenciye “dört rakamının Fransızcası nedir?” diye sorulduğunda “*quatre*”, Y öğrenciye “sarı renginin Fransızcası” sorulduğunda “*jaune*” şeklinde doğru cevaplar alındı.

Uygulamanın son günü olduğu için, çocuklardan bu yabancı dil etkinliklerini sevip sevmedikleri soruldu. Hepsi sevdiklerini söylediler. Böylelikle 12 Hafta süren uygulama son bulmuştu.

3.11.2 Araştırmacı ve veli konu değerlendirme sonuçları: Evcil Hayvanlar

Şekil 53: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfları "evcil hayvanlar" konusunun değerlendirme sonuçları

Şekil 54: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfları "evcil hayvanlar" konusunun değerlendirme sonuçları

Son konumuz olan “**Evcil Hayvanlar**”, 2 hafta sonunda, uygulamanın son haftası yani 12.haftasında ki değerlendirmeleri:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının araştırmacı değerlendirmesinde; 11 öğrenciden 10’u konuyu bildiğini ve 1 öğrencinin konuyu tamamen bilmediği gözlenmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının araştırmacı değerlendirmesinde; 16 öğrenciden 3 öğrencinin eksik olduğu göz önünde bulundurularak, 13 öğrenciden, 6’sının konuyu bildiği, 2 öğrencinin konuyu bilmediği, 5 öğrencinin de konuyu tamamıyla bilmediği gözlenmiştir.

Buna karşılık veli değerlendirme sonuçlarında Özel Mustafa Seven Anasınıfının; 11 öğrencinin velisinden 9’u dönüş yapmış ve bunların tamamıyla konuyu bildiği görölmüştür.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının 16 öğrencinin velisinden 7’si dönüş yapmış ve 9’u dönüş yapmamıştır. Dönüş yapan velilerden, 6’ı çocuğunun konuyu bildiği ve 1’i konuyu tamamıyla bilmediği görölmüştür.

İlgi/hazırbulunuşluk kısmında:

Özel Mustafa Seven Anasınıfının veli değerlendirmesinde 8 öğrenci velisinin olumlu dönüş yaptığı ve 1 öğrenci velisinin bu kısmı boş bıraktığı görölmüştür. Bu şemaya baktığımızda, 2 dönüş yapmayan çocuğu da göz önüne alarak, araştırmacının değerlendirmesinde veli değerlendirmesine kıyasla 1 fazla öğrencinin konuyu bildiği görölmüştür.

Değerlendirmelerin birbirine benzer noktası ise; araştırmacı değerlendirmesinde 10 öğrenciye işaret edilirken veli değerlendirmesinde bunun 9 öğrenci olduğu bilgisi verilmesidir.

Diğer konulara göre, bu konunun her iki değerlendirmesinde yakın sonuçlar ve olumlu dönüşler dikkat çekmiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının veli değerlendirmesinde; 16 veliden 9’unun dönüş yapmadığı, dönüş yapanlarında olumlu dönüş yaptığı gözlenmiştir. Araştırmacının değerlendirmesinde; 6 öğrencinin konuyu bildiği görölrken, veli değerlendirmesi dönüşlerinde de 6 öğrencinin konuyu bildiği belirtilmiştir. Böylece veli ve araştırmacı değerlendirmesinde ortak bir sonuç görölmüştür. Ayrıca, araştırmacı değerlendirmesinde 2 öğrencinin konuyu bilmediği görölrken, veli değerlendirmesinde konuyu bilmeyen öğrencinin bulunmadığı görölmüştür.

Araştırmacı değerlendirmesinde 5 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği görölürken, veli değerlendirmesinde sadece 1 öğrencinin bulunduğu görölmüştür. Bu konuda değerlendirmelerin yakın olduğu göröldüğü gibi, dönüş yapan veli sayısının fazla olmasa da, olumlu dönüş yapan velilerin tam olduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak, araştırmacının değerlendirmesinde Seyfi Demirsoy anasınıfına kıyasla özel Mustafa Seven anasınıfında ki öğrencilerin daha iyi bir başarı gösterdikleri veli değerlendirmelerinde de olumlu sonuçların çoğunlukla özel Mustafa Seven de bulunduğu saptanmıştır.

3.12.1 Uygulama Sonu Çocuklarla Birebir Konuların Değerlendirmesi

3.12.1.1 On ikinci hafta, 28. gün, 1 saat

Bugün uygulamanın son günü olduğu için, çocukları sırayla tek tek alarak on iki hafta boyunca öğrenilen konuların tekrarı yapıldı. Böylece öğrenilenlerin kalıcı olup olmadıkları test edilmiş oldu. Ayrıca çocuklara en çok sevdikleri ve en zorlandıkları konu soruldu. Ayrıca Fransızcaı sevip sevmediklerine dair görüşleri alındı. Bu uygulamaların sonuçları aşağıda bulunan dördüncü bölüm bulgular kısmında değerlendirilmiştir.

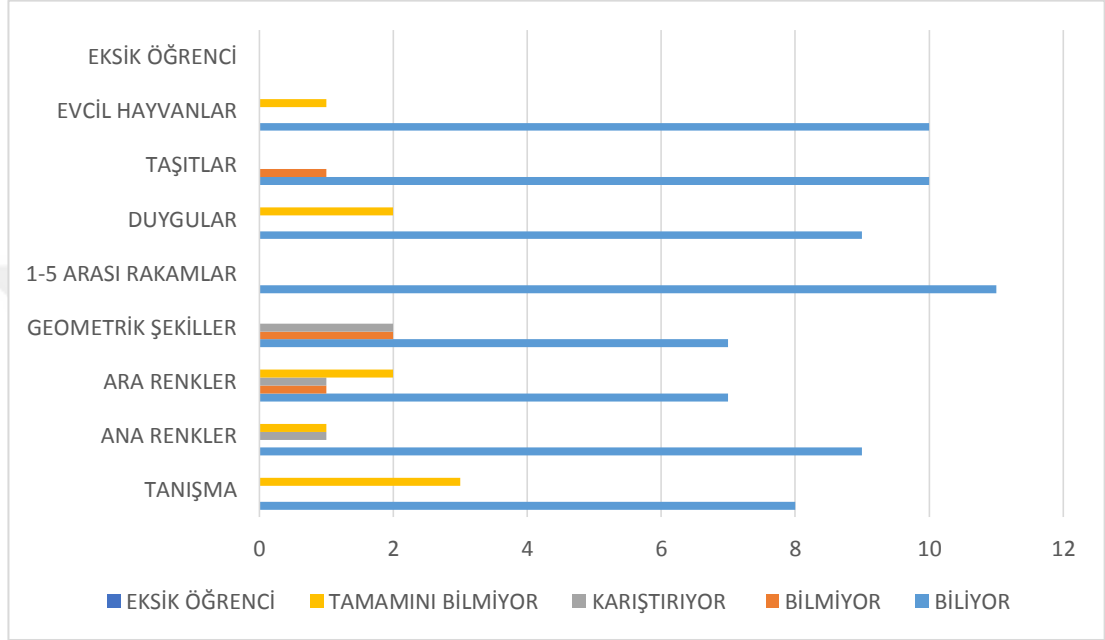

şekil 55: Birebir değerlendirme uygulama fotoğrafı

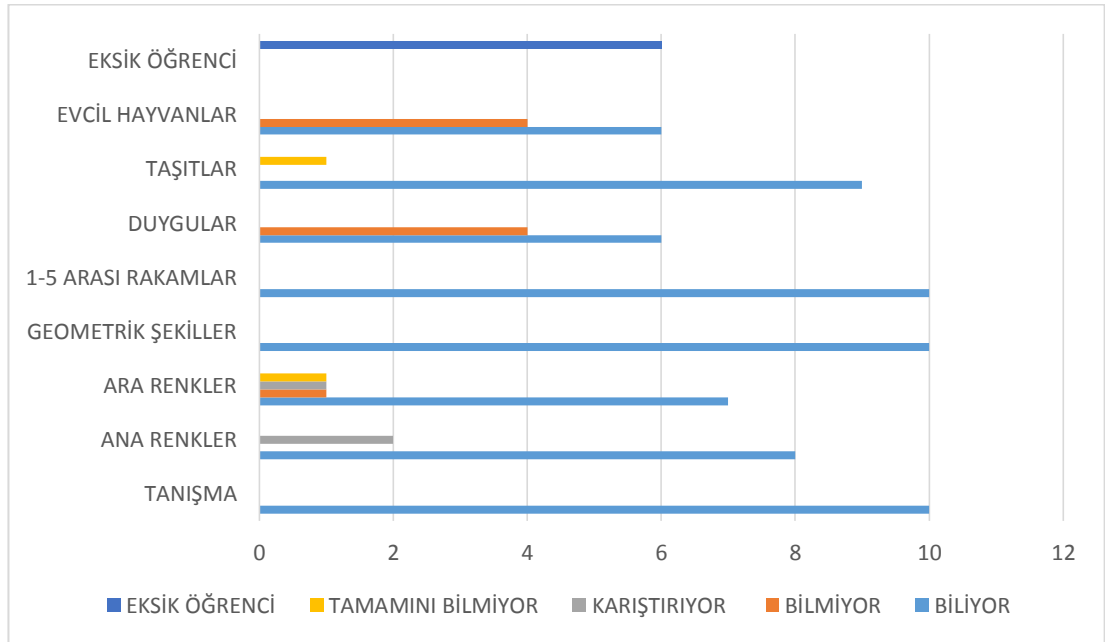
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV. BULGULAR

4.1 Uygulama Sonu Öğrencileri Birebir Değerlendirme Sonuçları

Şekil 56: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları

Şekil 57: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları

Uygulama Sonu, birebir değerlendirmede Mustafa Seven Anasınıfında eksik öğrenci olmadığı, ama Seyfi Demirsoy Anasınıfında 16 öğrenciden 6 öğrencinin eksik olduğu göz önünde bulundurularak aşağıda değerlendirmeler yapılmıştır.

12. Haftanın son dersinde, uygulama sürecinde öğrenilen tüm konuların, çocuklar ile birebir değerlendirme yapılarak, sonuçları aşağıda yorumlanmıştır:

- **Tanışma** konusunu, Özel Mustafa Seven “Uzay Yıldızları” anasınıfında 8 öğrencinin bildiği, 3’ünün tamamını bilmiyorken Seyfi Demirsoy “E şubesi” Anasınıfında tamamının yani 10 öğrencinin konuyu bildiği görölmüştür.

- **Ana renkler:** Uzay yıldızları sınıfında, 9 öğrencinin konuyu bildiği, 1 öğrencinin karıştırdığı ve 1’inin tamamını bilmediği ancak E şubesi sınıfında, 8 öğrenci ana renkleri bilirken sadece 2 öğrencinin konuyu karıştırdığı görölmüştür.

- **Ara renkler:** Uzay yıldızları sınıfında, 7 öğrencinin konuyu bildiği, 1’inin bilmediği, 1’inin karıştırdığı ve 2’sinin tamamını bilmediği görölmüştür. E şubesi anasınıfında, Uzay yıldızları sınıfında olduğu gibi 7 öğrencinin konuyu bildiği, yine Uzay yıldızları sınıfında olduğu gibi, E şubesi anasınıfında da 1 öğrencinin konuyu bilmediği ve 1 öğrencinin de konuyu karıştırdığı görölmüştür. Ayrıca, E şubesi anasınıfında, 1 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği tespit edilmiştir.

- **Geometrik şekilleri:** Uzay yıldızları sınıfında, 7 öğrencinin konuyu bildiği, 2 öğrencinin bilmediği ve 2 öğrencinin karıştırdığı görölmüştür. Fakat E şubesi anasınıfında, sınıfın tamamı yani 10 öğrencinin konuyu bildiği görölmüştür.

- **1-5 Arası Rakamlar:** Uzay yıldızları (11 öğrenci) ve E şubesi (10 öğrenci) anasınıfının tümünde bu konunun bilindiği görölmüştür.

- **Duygular:** Uzay yıldızları sınıfında, 9 öğrencinin konuyu bildiği ve 2 öğrencinin tamamen bilmediği, E şubesi anasınıfında ise 6 öğrencinin konuyu bildiği ve 4 öğrencinin konuyu bilmediği fark edilmiştir.

- **Taşıtlar:** Uzay yıldızları sınıfında, konuyu 10 öğrencinin bildiği ve 1 öğrencinin bilmediği, E şubesi anasınıfında ise 9 öğrencinin konuyu bildiği ve 1 öğrencinin konuyu tamamıyla bilmediği anlaşılmıştır.

- **Evcil Hayvanlar:** Uzay yıldızları sınıfında, konuyu 10 öğrencinin bildiği ve 1 öğrencinin tamamıyla bilmediği, E şubesi anasınıfında ise, 6 öğrencinin konuyu bildiği ve 4 öğrencinin konuyu bilmediği görölmüştür.

Bu sonuçlar doğrultusunda, en çok bilinen konular sırayla:

• **Özel Mustafa Seven Anasınıfında:**

1-5 arası rakamların (sınıfın tamamı 11/11), sonra taşıtlar ve evcil hayvanların olduğu (11 öğrenciden 10'u), duygular ve ana renkler (11 öğrenciden 9'u), tanışma (11 öğrenciden 8'si) ve en son ara renklerle, geometrik şekillerin (11 öğrenciden 7'si) sırayla en çok öğrenilen konular olarak sonuçlanmıştır.

• **Seyfi Demirsoy Anasınıfında:**

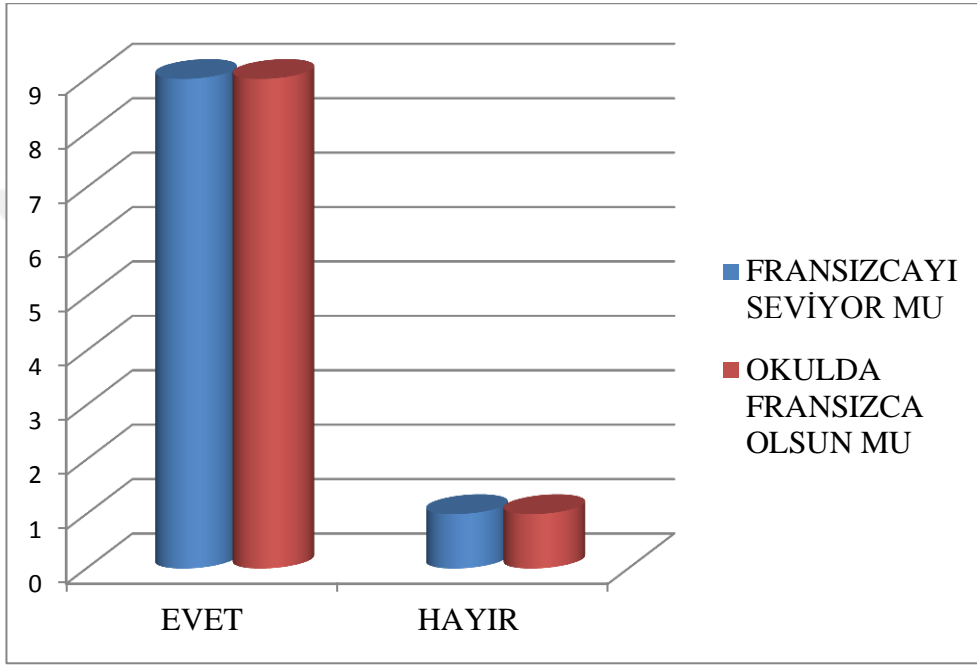
En çok bilinen konuları sırayla saydığımızda; ilk sırada tanışma, geometrik şekiller ve 1-5 arası rakamlar (sınıfın tamamı 10/10 biliyor) gelmektedir. İkinci sırada, taşıtlar (10 öğrenciden 9'u biliyor), üçüncü sırada ana renkler (10 öğrenciden 8'i biliyor), dördüncü sırada ara renkleri (10 öğrenciden 7'si biliyor), son sırada ise duygular ile evcil hayvanlar (10 öğrenciden 6'si biliyor) yer almaktadır.

- ❖ İki sınıfın sonuçlarını kıyasladığımızda: Seyfi Demirsoy anasınıfında, özel Mustafa Seven anasınıfına kıyasla, daha çok konu bilindiği ki bunlar arasında: tanışma, geometrik şekiller, 1-5 arası rakamlar olduğu görülmüştür. Özel Mustafa seven anasınıfında ise, sadece 1-5 arası rakamlar sınıfın tümünce bilinmektedir.
- ❖ Burada, ortak bir sonuç elde edilmiştir: Özel Mustafa Seven anasınıfında ve Seyfi Demirsoy anasınıfında “taşıtlar” konusunun en iyi öğrenilen ikinci konu olmasıdır.
- ❖ Yine, Seyfi Demirsoy'da ve Özel Mustafa Seven'de olduğu gibi, “ana renkler” üçüncü sırada yer almıştır.
- ❖ Dördüncü sırada iki anasınıfında da “ara renklerin” olduğu görülmüştür.
- ❖ Son sırada, Özel Mustafa Seven'de sadece “geometrik şekiller” bilinmiyorken, Seyfi Demirsoy'da bilindiği görülmüştür. Seyfi Demirsoy anasınıfında son sırada “duygular ve evcil hayvanlar” olduğu ancak Özel Mustafa Seven'de “evcil hayvanların” ikinci sırada olduğu ve “duygular” konusunun üçüncü sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

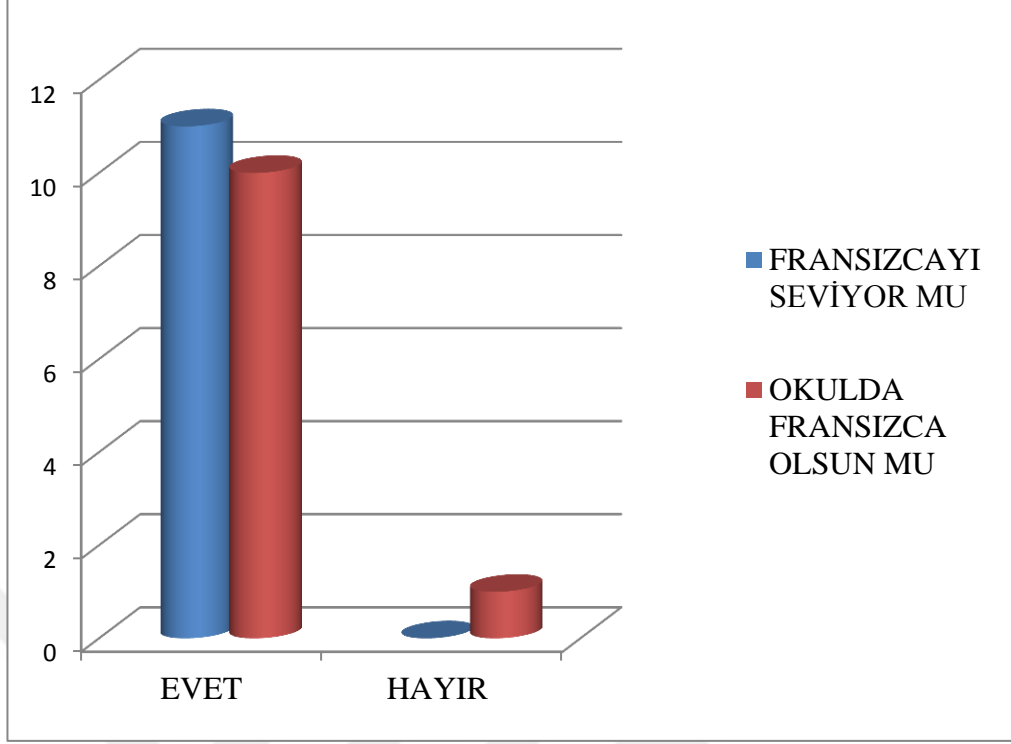
- Sonuç olarak, E şubesinde bilinmeyen konuların Uzay yıldızları sınıfında bilindiği ve bunun tam tersi olarak E şubesi anasınıfında bilinen bazı

konuların da Uzay yıldızlarında bilinmediği şeklinde bir durum ortaya çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy anasınıfında uygulama sürecinde eksik öğrenci olmasına ve bu öğrencilerin arasında başarılı öğrencilerin de olmasına rağmen, bütün bu sonuçlara baktığımızda, Seyfi Demirsoy “E şubesi” anasının daha başarılı olduğu saptanmıştır.

Şekil 58: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfi uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları

Şekil 59: Seyfi DEMİR SOY okulu "e şubesi" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları

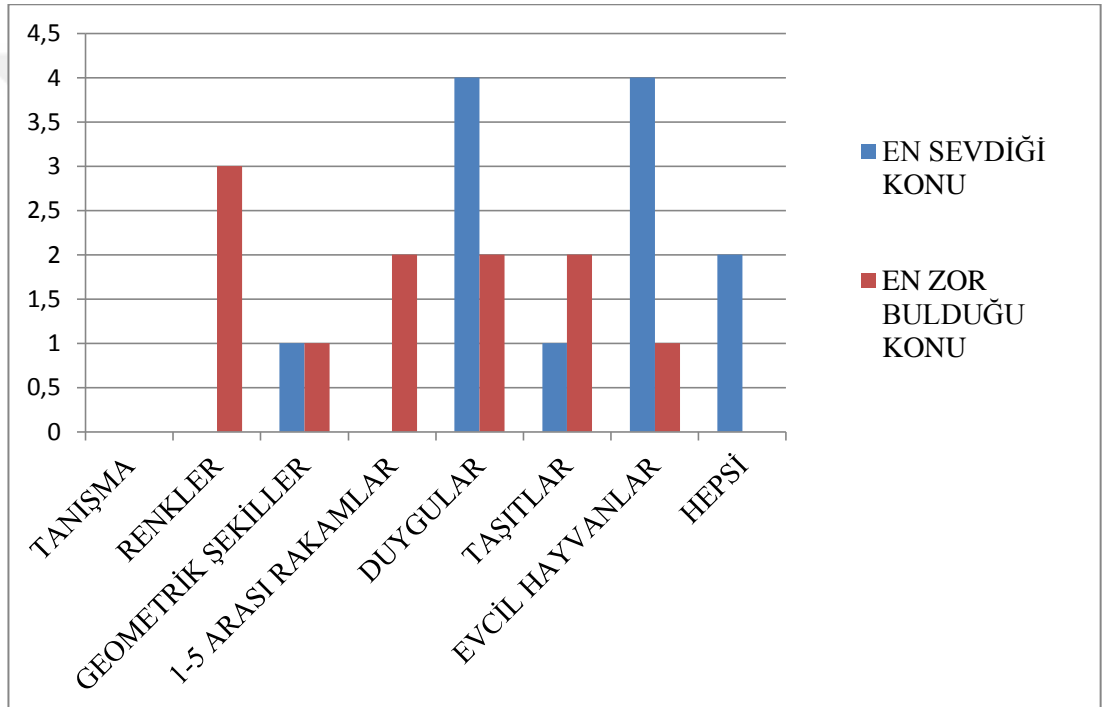
Özel Mustafa Seven “Uzay Yıldızları” anasınıfında, okulda zaten bir yabancı dil görmelerine rağmen, uygulama sonunda çocuklara Fransızca’yı sevip sevmedikleri sorulduğunda; sınıfın tamamı yani 11 öğrenci sevdiği, okulda ikinci bir yabancı dilin yani Fransızcanın olmasını arzu ettikleri ve yalnızca 1 öğrencinin Fransızcanın olmasını istemediği görülmüştür.

Seyfi Demirsoy “E Şubesi” anasınıfında, okulda hiçbir yabancı dil öğretimi almadıklarını göz önünde bulundurursak, 10 öğrenciden 9’unun okulda Fransızcanın olmasını istediği yalnızca 1 öğrencinin istemediği görülmüştür.

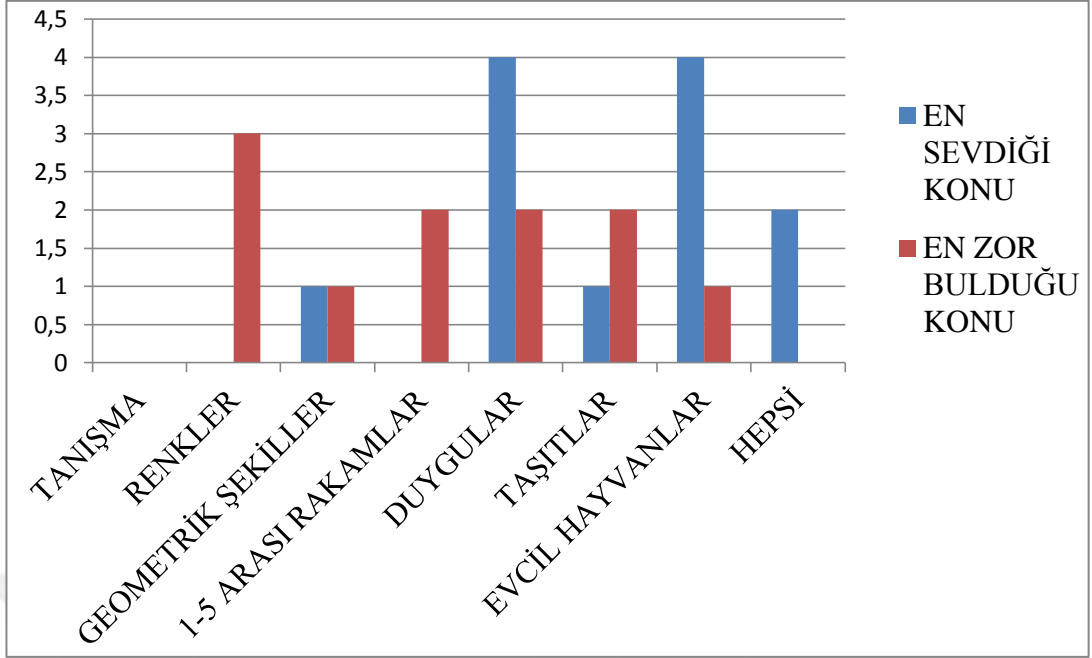
Özel anasınıfında (Uzay Yıldızları), çocukların tam gün eğitim-öğretim görmesi, uzun sürede okulda kalmaları ve farklı branş derslerine girdiklerinden dolayı, ikinci bir yabancı dil istemeyen 1 öğrencinin olmasının sebepler arasında olacağı düşünülmektedir. Ayrıca resmi okulun anasınıfında da olduğu gibi, çocuklar zamanlarını oyunla serbestçe geçirmek isterler, bu derste başarılı olmalarına rağmen,

resmi okulda 1 öğrencinin Fransızca öğrenimin olmasını istememesi bu sebepten olabilir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfında 16 öğrenciden 6 öğrencinin eksik olması ve bunların arasında Fransızca'yı sevdiğini uygulama sırasında belirtmelerine karşın, uygulama sonunda birbir değerlendirmede okulda olmamaları eksik dönüş olmasına neden olmuştur. Gelen sonuçlar Fransızcanın sevildiğini göstermektedir. Ayrıca alınan sonuçlara bakıldığında büyük oranda okullarda öğretilmesi gerektiği yönüne bir görüş belirtmektedir.

Şekil 60: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı uygulama sonu öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları

Şekil 61: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı öğrencileri birebir değerlendirme sonuçları

Uygulama sonu çocukları birebir değerlendirme aşamasında

- En sevdikleri konu sorulduğunda:

Özel Mustafa Seven Anasınıfında; sırayla en sevilen konular, evcil hayvanlar (4 öğrenci) duygular konusu (4 öğrenci), 2 öğrencinin bütün konuları sevdiği, geometrik şekiller konusunu 1 öğrencinin sevdiği, taşıtlar konusunu 1 öğrenci sevdiği, tanışma ve renkler konuları için yanıt olmadığı, bu sonuçlar doğrultusunda en sevilen konuların duygular ile evcil hayvanlar olduğu görülmüştür.

Seyfi Demirsoy Anasınıfında; sırayla en sevilen konular, evcil hayvanlar (5 öğrenci), rakamlar (2 öğrenci), taşıtlar (2 öğrenci) ve 1 öğrencinin ana/ara renkleri sevdiği, burada da en sevilen konunun evcil hayvanlar olduğu görülmüştür.

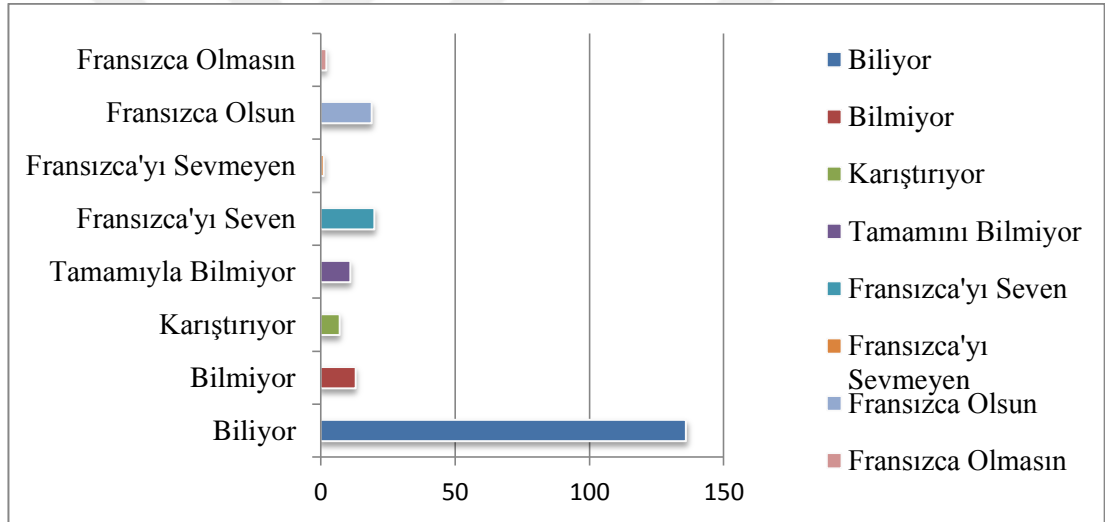
Böylece, iki anasının bu konuyu öğrencilerin tamamı bilmesede, en sevdikleri konu olarak “evcil hayvanlar”ın olmasını onların masumiyetine, sevgi dolu olmalarına, başka canlılarla sevgilerini paylaşmayı sevmelerine, evcil hayvanların tatlılığına ve savunmasız olmalarına bağlayabiliriz.

- En zor buldukları konu sorulduğunda:

Özel Mustafa Seven Anasınıfında: 3 öğrencinin renkler konusunu, 1 öğrencinin geometrik şekilleri, 2 öğrencinin 1-5 arası rakamları, 2 öğrencinin duygular konusunu, 2 öğrencinin taşıtlar ve 1 öğrencinin evcil hayvanlar konusunu zor bulduğu, tanışma konusu için yanıt olmadığı görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda renkler konusunun en zor konu olduğu da ortaya çıkmıştır.

Seyfi Demirsoy Anasınıfında: 3 öğrencinin duygular konusunu, 2 öğrencinin şekilleri, 2 öğrencinin evcil hayvanları, 2 öğrencinin renkleri ve 1 öğrencinin taşıtlar konusunu zor bulduğu söylenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda en zor bulunan konunun duygular konusu olduğu görülmüştür.

4.2 Uygulama Sonu İki Anasınıfının Değerlendirme Sonuçlarının Toplamı

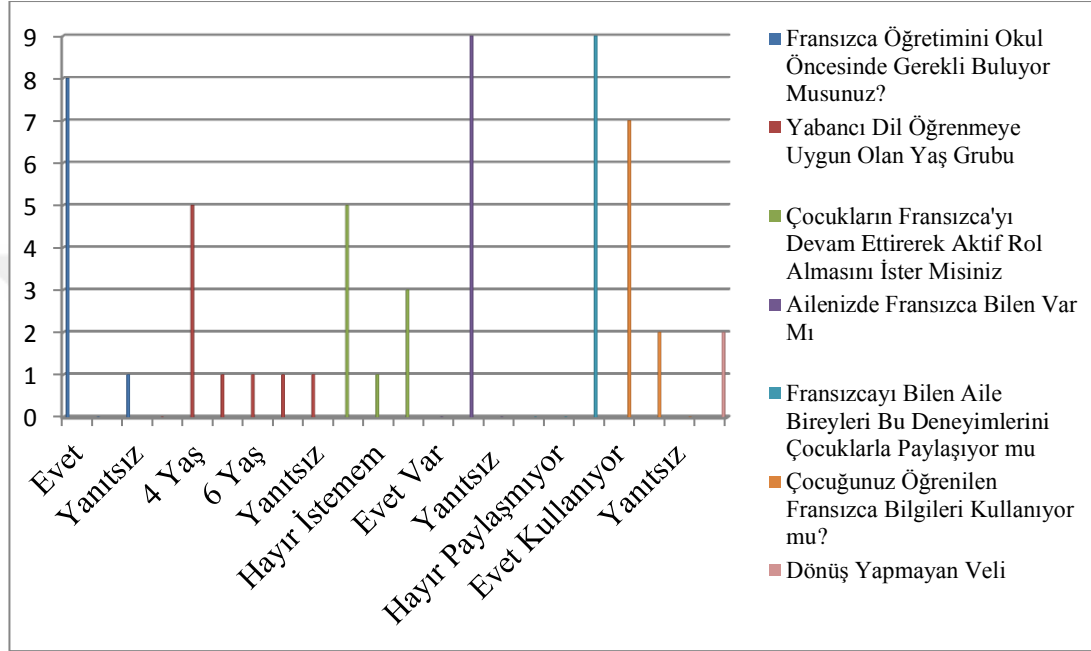
Şekil 62: Uygulama sonu iki anasınıfının değerlendirme sonuçlarının toplamı

Seyfi Demirsoy anasınıfı ile Özel Mustafa Seven anasınıfının toplam sonuçlarına baktığımızda:

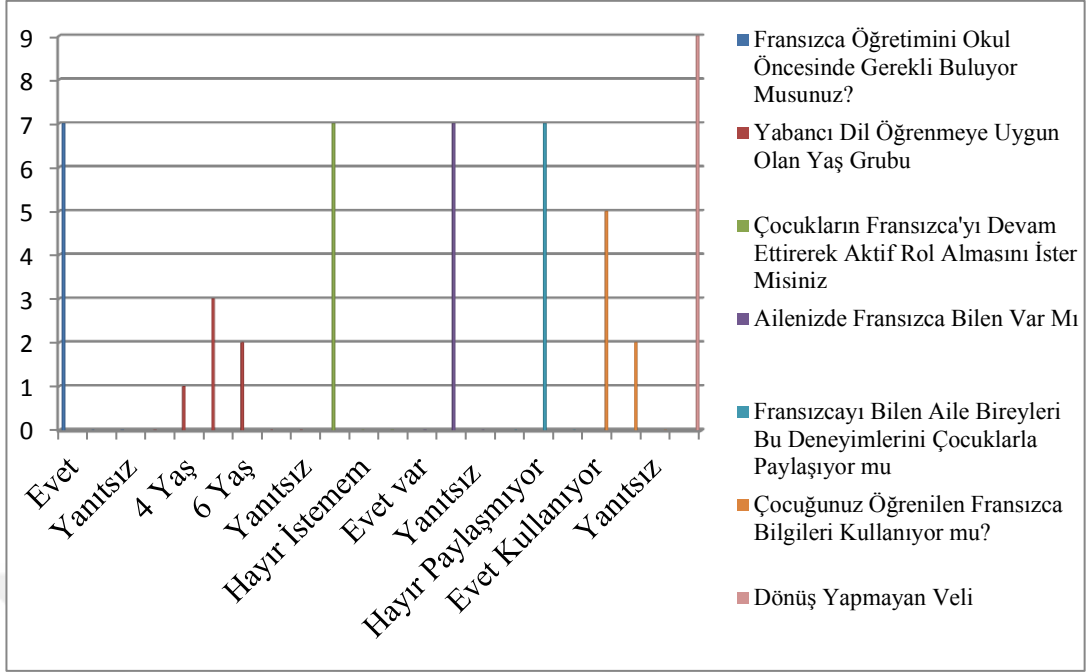
- ✓ Çocuklar ile konuların toplamıyla beraber 136 defa konunun bilindiği, 12 defa bilinmediği, 7 defa karıştırıldığını ve 11 defa konuyu tamamıyla bilinmediği görülmüştür.
- ✓ Ayrıca, iki sınıfın toplamının 21 olduğu göz önüne alınırsa, 20 çocuğun Fransızca'yı sevdiği ve yalnızca 1 çocuğun sevmediği görülmüştür.
- ✓ 21 çocuktan 19'u okulda Fransızcanın olmasını istediği ve sadece 2 çocuğun istemediği görülmüştür.

Böylece, özel ve resmi anasınıflarında Fransızca yabancı dil öğreniminin kısa sürede verimli sonuçlar verdiği, çocukların Fransızca'yı sevdiği ve büyük bir çoğunlukla Fransızca öğretiminin devam etmesini arzu ettikleri ortaya çıkmıştır.

4.3 Veli Anket Sonuçları

Şekil 63: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları

Şekil 64: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

İki okulun aile anketi sonuçlarının ilk kısmı aşağıda belirtilmiştir:

Özel Mustafa Seven Anaokulu “Uzay Yıldızları” Sınıfına ait: 11 veliden 9 veli dönüş yapmış bunlardan 8 veli Fransızca öğretimini okul öncesinde gerekli görmüş sadece 1 veli yanıtızsız kalmıştır.

Seyfi Demirsoy “E Şubesi” Anasınıfında: 16 veliden 7 velinin dönüş yaptığı, dönüş yapan velilerin tamamının yani 7 velinin Fransızca öğretimini okul öncesinde gerekli bulduğu, gereksiz bulmayana rastlanmadığı görülmüştür.

Özel Mustafa Seven Anaokulu “Uzay Yıldızları” Sınıfı velilerine yönelik olarak yöneltilen “Yabancı dili öğrenme için uygun yaş grubunun 0-3 yaş arası” seçeneği yanıtızsız kalırken, en fazla 4 yaş için 5 velinin yanıtladığı, 1 velinin 5 yaş dediği, 1 velinin 6 yaş, 1 velinin 7 yaş ve üstü yanıtı verdiği görülmüştür. Bu konuda 1 velinin yanıtızsız kaldığı tespit edilmiştir.

Seyfi Demirsoy “E Şubesi” Anasınıfına yönelik olarak: 1 velinin 4 yaş, 2 velinin 6 yaş, 3 velinin ise 5 yaş grubunun yabancı dil öğrenmeye uygun olan yaş grubu olduğu cevabı dikkat çekmiştir.

Özel Mustafa Seven Anaokulu “Uzay Yıldızları” Sınıfında: Çocuklarını Fransızca ’ya devam ettirerek aktif rol almasına 2 veli olumlu yanıt vermiş, 1 veli olumsuz ve 3 veli de yanıt vermemiştir.

Seyfi Demirsoy “E Şubesi” Anasınıfında: Dönüş yapan velilerin tümü yani 7’si çocuklarının Fransızca’yı devam ettirerek aktif rol almalarını istediklerini ifade etmişlerdir.

Özel Mustafa Seven Anaokulu “Uzay Yıldızları” Sınıfına ait velilerin ailelerinde Fransızca’yı bilen hiç olmadığı için bu soruyu yanıtızsız bıraktığı görülmüştür.

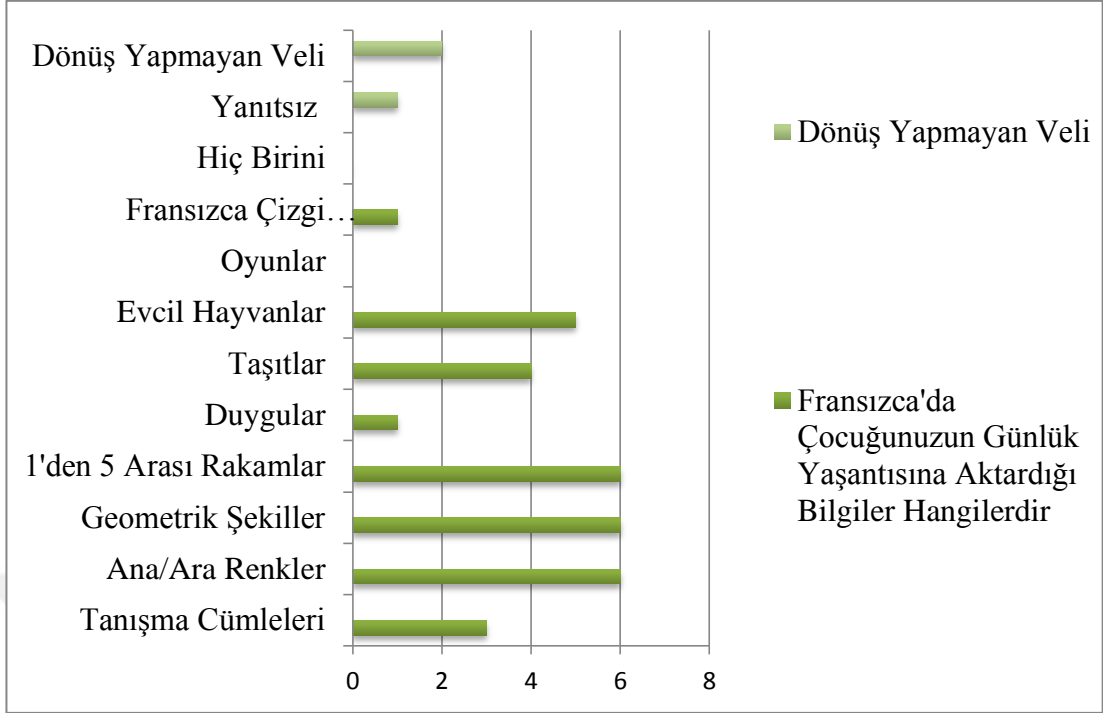
Seyfi Demirsoy “E Şubesi” Anasınıfındaki velilerin ailelerinde Fransızca bilen olmadığı için çocukların bu dile özgü bir bilgisi olmadığı kanaatine varılmıştır.

Özel Mustafa Seven Anaokulu “Uzay Yıldızları” sınıfının 7 velisinin çocukları sınıfta öğrendikleri Fransızca bilgileri evde kullandığını söylerken 2 veli çocuklarının bunları kullanmadığına işaret etmiştir.

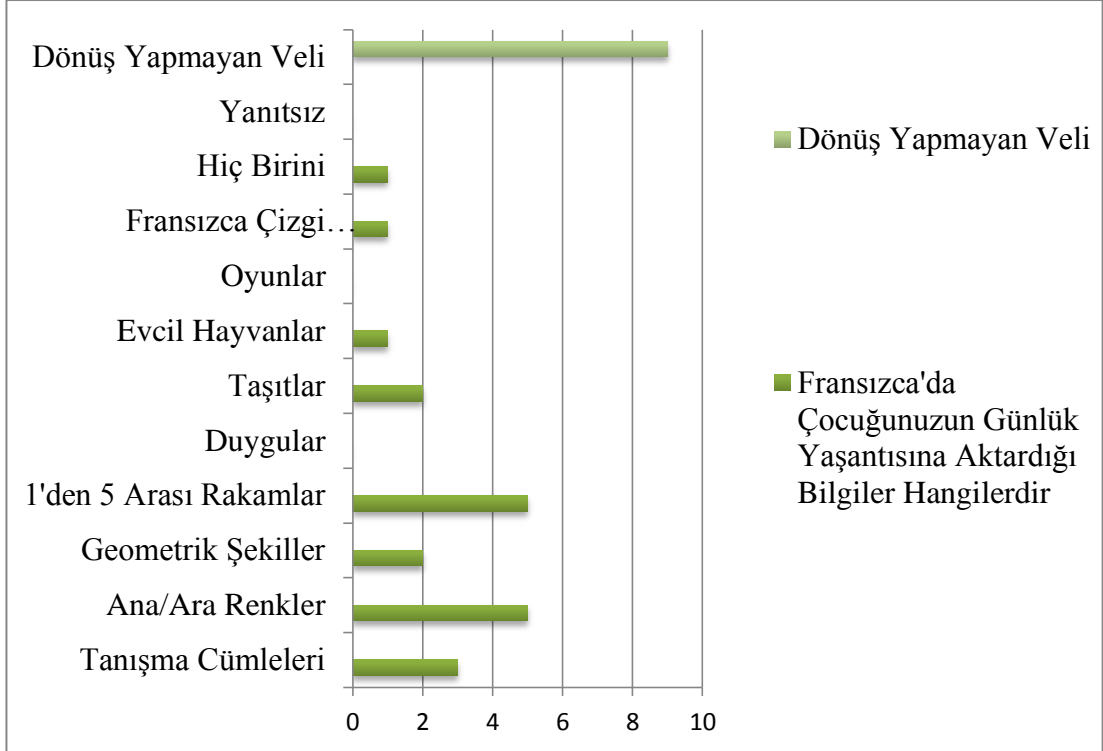
Seyfi Demirsoy “E Şubesi” Anasınıfının 5 velisi, çocuklarının sınıfta öğrendiği Fransızca bilgileri okul dışında kullandığı fakat 2 öğrencinin bu bilgileri kullanmadığını söylemiştir.

Sonuç olarak, iki okuldaki anasınıfların velilerinin büyük kısmı hatta tamamı okul öncesinde Fransızca öğretimini gerekli bulduklarını belirtmişlerdir.

Ayrıca her iki anasınıfında ki çocuklarında sınıfta öğrenilen bilgileri okul dışında da kullandığı görülmüştür. Buna ek olarak ailelerde Fransızca’yı bilen olmadığı fakat bu dili bilen aile üyeleri olursa çocuğun pekiştirmesine yardım olabileceği, bunun için de Fransızcanın gerekliliği hakkında önem taşımaktadır.

Şekil 65: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları

Şekil 66: Seyfi DEMİR SOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

İki okulun aile anketi sonuçlarının ikinci kısmı aşağıda belirtilmiştir:

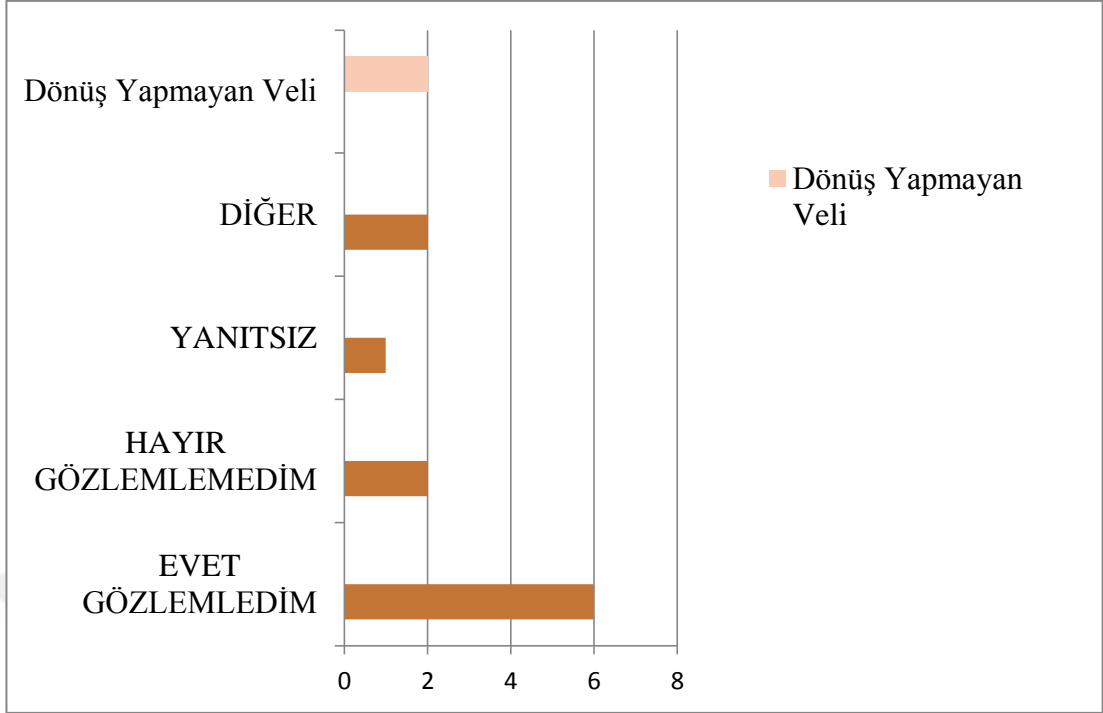
Özel Mustafa Seven Anaokulu “Uzay Yıldızları” Sınıfının: 11 velisinden 9’unun dönüş yaptığı bu ankette, Fransızcada öğrenilen bilgilerin en çok hangilerinin çocuklar tarafından kullanıldıklarına dair şu veriler ortaya çıkmıştır:

- 6 veli 1’den 5’e kadar rakamları,
- 6 veli geometrik şekilleri,
- 6 veli ana/ara renkleri,
- 5 veli evcil hayvanları,
- 4 veli taşıtları,
- 3 veli tanışma cümlelerini,
- 1 veli duyguları,
- 1 veli Fransızca Çizgi filmleri veya videoları izlediğini aktarmıştır.

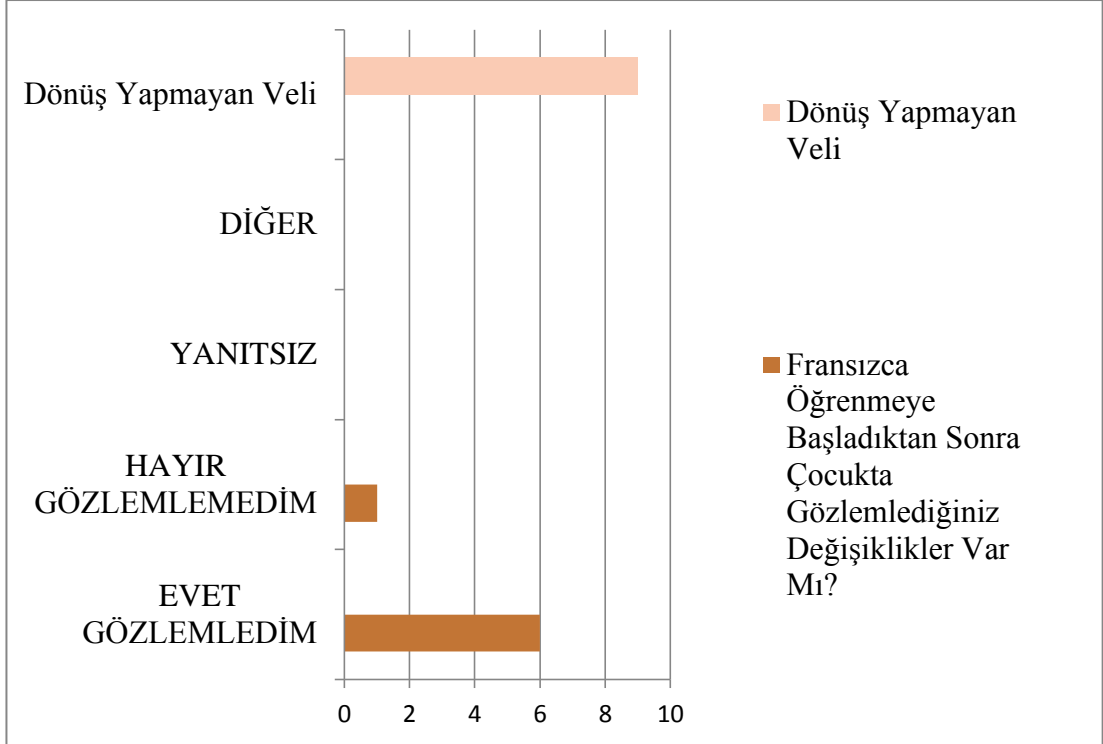
Seyfi Demirsoy “E Şubesi” Anasınıfının 16 velisinden 7’sinin dönüş yaptığı ankette, bu Fransızca uygulama sırasında öğrenilen bilgilerin şunlar olduğuna işaret edilmiştir:

- 5 velinin çocuğunun 1’den 5’e kadar rakamları saydığı,
- 5 velinin çocuğunun ana/ara renkleri aktardığı,
- 3 velinin çocuğunun tanışma cümleleri kullandığı,
- 2 velinin çocuğunun taşıtlar konusunu aktardığı,
- 2 velinin çocuğunun geometrik şekilleri aktardığı,
- 1 velinin çocuğunun evcil hayvanları aktardığı,
- 1 velinin çocuğunun Fransızca çizgi Filmleri veya videoları izlediği
- 1 velinin çocuğunun hiç birini yapmadığı ifade edilmiştir.

Böylece, her iki okulun anasınıflarında da çocukların en çok aktardıkları bilgilerin rakamlar ile ana/ara renklerin olduğu saptanmıştır.

Şekil 67: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları

Şekil 68: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

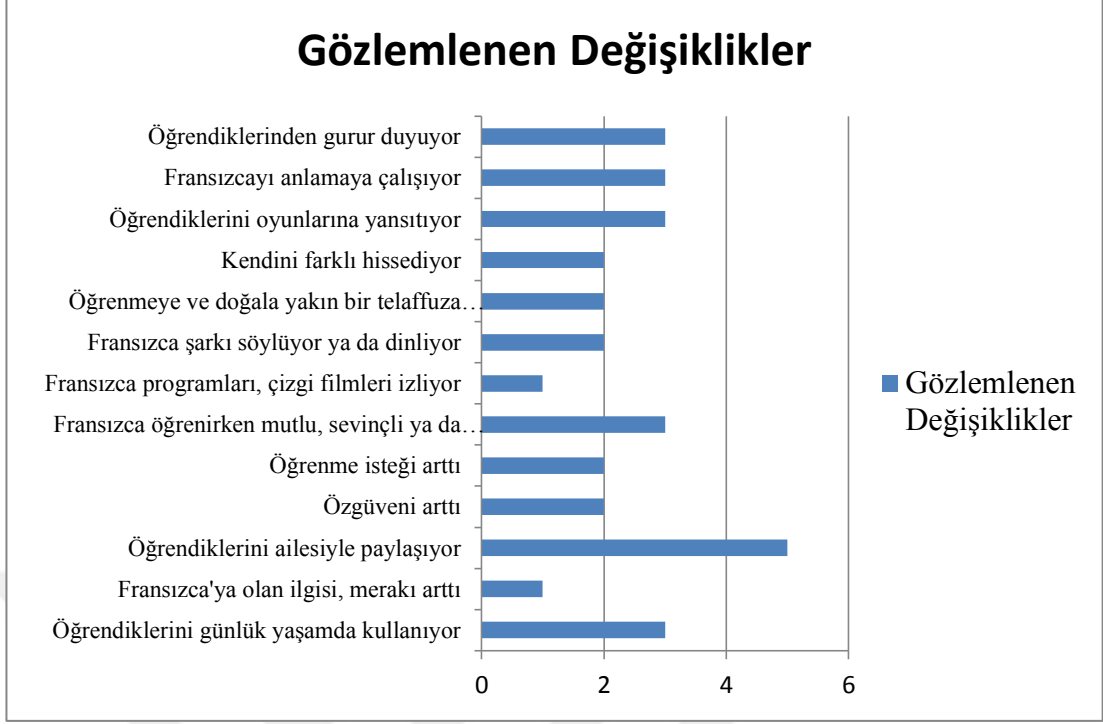
Anketin üçüncü kısmında, velilere Fransızca öğrenmeye başladıktan sonra çocuklarda gözlemlenen değişiklikler sorulmuştur. Bu konuya yönelik olarak şu açıklamalar yapılmıştır;

Özel Mustafa Seven Anasınıfının 6 velisinin çocuğu gözlemlediğini, 2 velinin gözlemlemediğini, 1 velinin yanıtızsız kaldığını ve 2 velinin “diğer” yazan kısımda; “çocuğun evde hiçbir şekilde öğrendiklerini paylaşmadığı ve sorulduğunda cevap vermediği” aynı cevabı yazdıkları görülmüştür.

Seyfi Demirsoy Anasınıfından 7 veliden, 6’sı Fransızca öğrenmeye başladıktan sonra çocuğundaki değişiklikleri gözlemlediğini ifade etmiş, 1 veli ise çocuğunda her hangi değişiklik olmadığını söylemiştir.

Şekil 69: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

Şekil 70: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

Özel Mustafa Seven Anasınıfında velilerin gözlemledikleri değişiklikler sırayla aşağıda verilmiştir:

- 6 veliden çocuklarının öğrendiklerini ailesiyle paylaştığı, 4 veliden çocukların öğrendikleriyle gurur duyduğu, 3 veliden Fransızca öğrenirken mutlu, sevinçli ya da heyecanlı olduğu, 3 veliden Fransızcaya olan ilgisi, merakı arttığını, 2 veliden öğrenme isteği arttığını, 2 veliden öğrendiklerini günlük yaşamda kullandığı yanıtları alınmıştır. Bunun dışında, 1 veli çocuğunun öğrendiklerini oyunlarına yansıttığını, 1 veli çocuğun kendisini farklı hissettiğini, 1 veli öğrenmeye ve doğala yakın bir telaffuza yakın olduğunu gözlemlediğini belirtmiştir.
- Diğer yandan, Fransızca'yı anlamaya çalışması, Fransızca şarkı söylediği ya da dinlediği, bu dilde programlar/çizgi filmler izlediği ve özgüveni arttı seçeneklerinin işaretlenmediği görülmüştür.

Seyfi Demirsoy Anasınıfının velilerinin gözlemledikleri değişiklikler sırayla aşağıda verilmiştir:

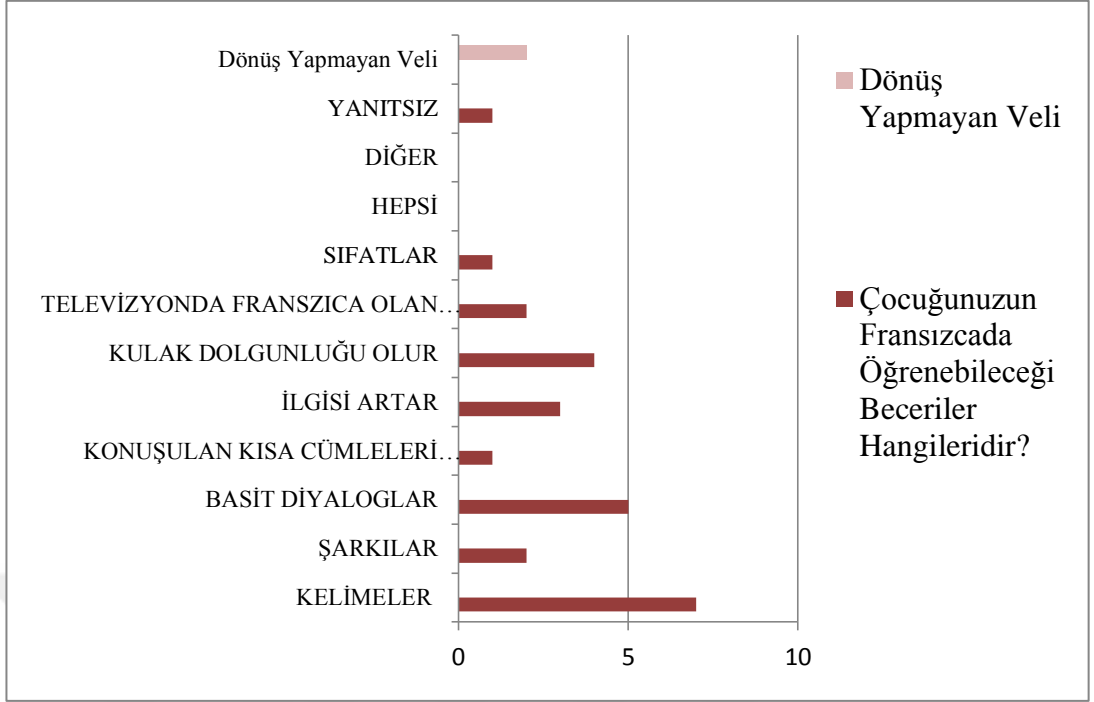
- 7 veliden 5'inin çocuğunun öğrendiklerini ailesiyle paylaştığına, 3 veli çocuğunun öğrendikleriyle gurur duyduğuna, 3 veli öğrencinin Fransızca'yı anlamaya çalıştığına,

3 veli öğrencinin öğrendiklerini oyunlara yansıttığına,
3 veli öğrencinin Fransızca'yı öğrenirken mutlu, sevinçli ya da heyecanlı olduğuna,
3 veli öğrencinin öğrendiklerinin günlük yaşamda kullandığına,
2 veli öğrencinin kendini farklı hissettiğine,
2 veli öğrencinin öğrenmeye ve doğala yakın bir telaffuza yatkın olduğuna,
2 veli öğrencinin Fransızca şarkı söylediği ya da dinlediğine,
2 veli öğrencinin öğrenme isteğinin arttığına,
2 veli öğrencinin özgüveninin arttığına,
1 veli öğrencinin Fransızca programları, çizgi filmleri izlediğine,
1 veli öğrencinin Fransızcaya olan ilgisinin ve merakının arttığına işaret etmiştir.

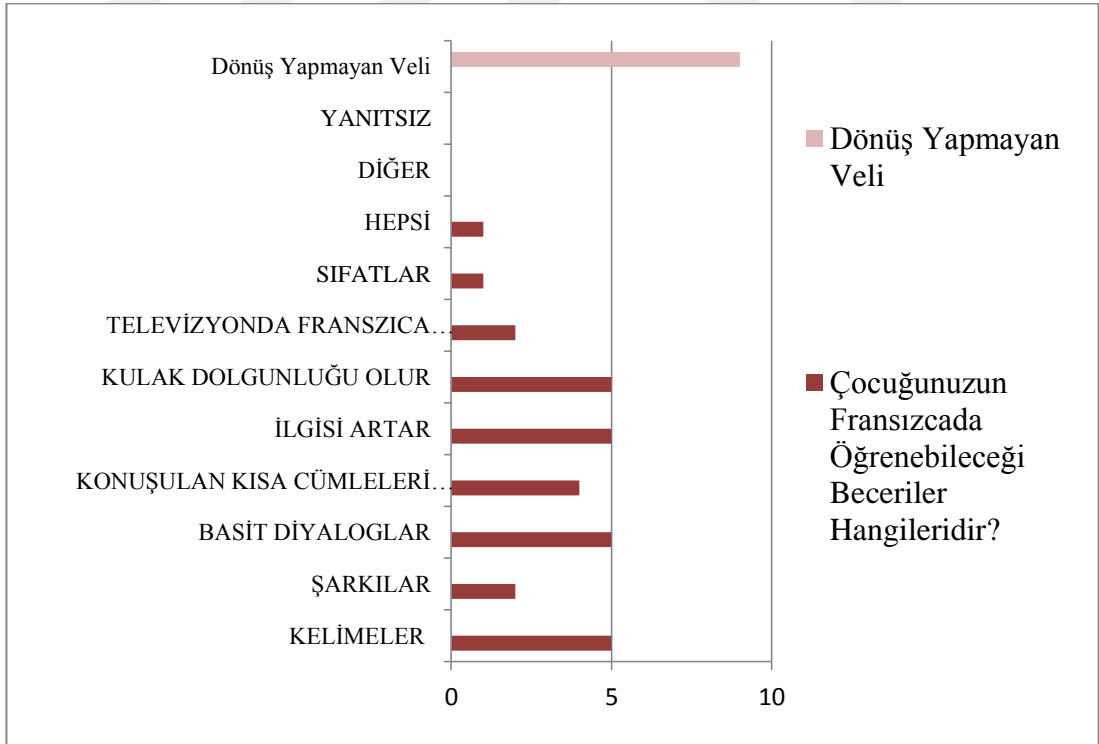
- Bunun dışında boş bırakılan işaretlerin olmadığı görülmüştür.

Burada, her iki anasının velilerinden benzer sonuçlar görülebilmektedir. Örneğin; her iki anasının velilerinden çocuklarda en çok dikkatlerini çeken değişiklikler sorulduğunda:

- Çocukların öğrendiklerini aileleriyle paylaştığı,
- Çocuğun öğrendikleriyle gurur duyduğu,
- Fransızca öğrenirken mutlu, sevinçli ya da heyecanlı olduğu en çok görülen değişikliklerden olduğu görülmüştür.

Şekil 71: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları

Şekil 72: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

Anketin bu kısmında, çocukların öğrenebileceği becerileri sorduğumuzda sırayla:

Özel Mustafa Seven Anasınıfında:

7 veli çocukların öğrenebileceği beceriler arasında kelimelerin olduğunu,

5 veli basit diyaloglar olduğunu,

4 veli kulak dolgunluğu olabileceğini,

3 veli çocuğun ilgisinin artacağını,

2 veli çocuğunun şarkılar dinleyeceğini,

2 veli çocuğunun televizyonda Fransızca olan programlar ve çizgi filmleri izleyebileceğini,

1 veli çocukların sıfatları öğrenebileceğini,

1 veli de konuşulan kısa cümleleri anlayabileceğini vurgulamıştır.

Bunların dışında 1 velinin yanıt vermediği, “diğer” ve “hepsi” kısımlarının boş olduğu görülmüştür. Seyfi Demirsoy Anasınıfında:

5 veli çocuğunun kulak dolgunluğu becerisi kazanabileceğini,

5 veli çocuğunun ilgisinin artacağını,

5 veli çocuğunun basit diyaloglar öğreneceğini,

5 veli çocuğunun kelimeler edineceğini,

4 veli çocuğunun konuşulan kısa cümleleri anlayabileceğini,

2 veli öğrencinin televizyonda Fransızca olan programlar, çizgi filmleri izleyebileceğini,

2 veli çocuğunun şarkıları öğrenebileceğini,

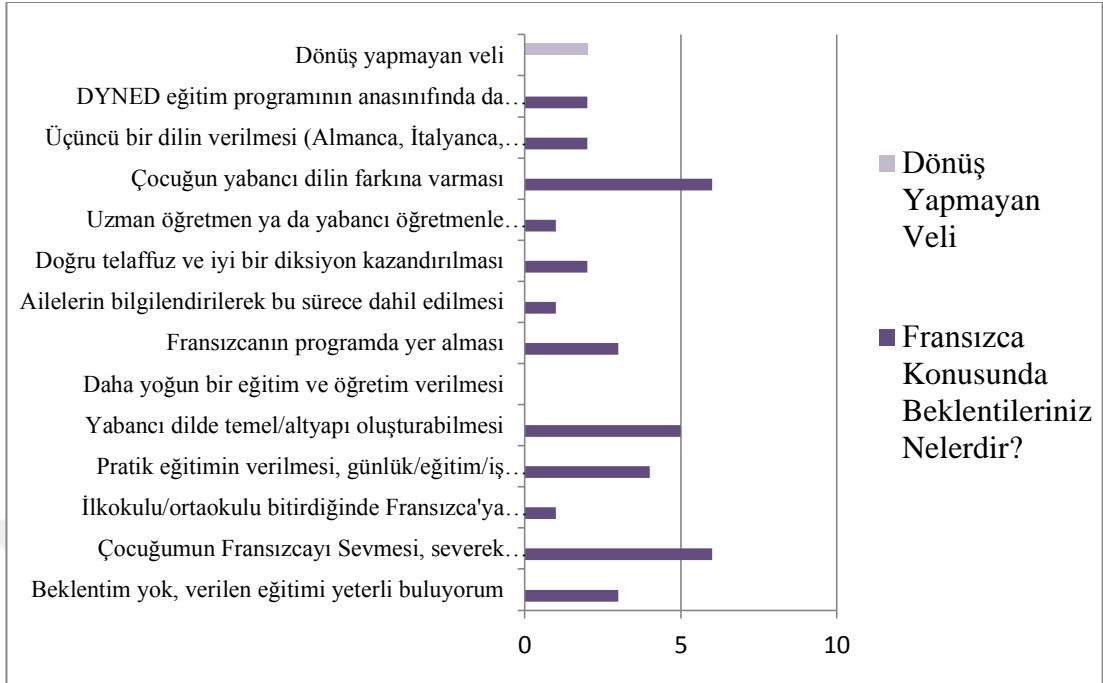
1veli öğrencinin sıfatları öğrenebileceğini,

1veli öğrencinin bütün becerileri kazanabileceğini söylemiştir.

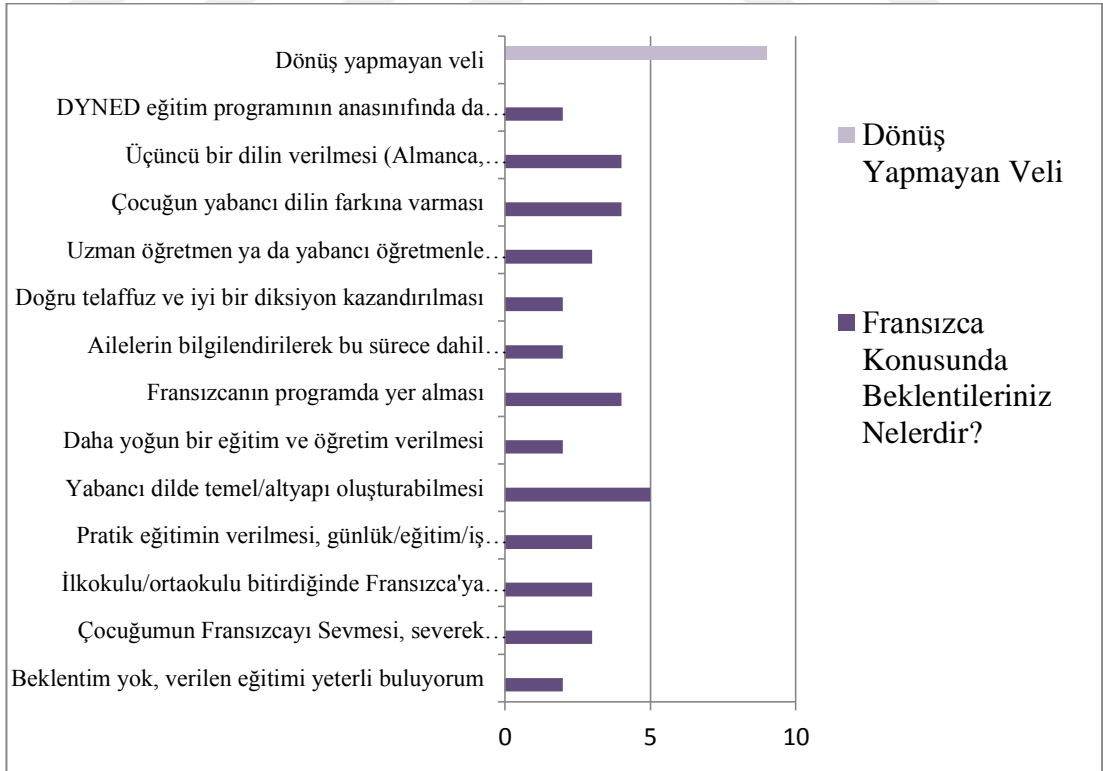
Ayrıca, boş bırakılan kısımların bulunmadığı görülmüştür.

Burada, iki anasınıfının benzer sonuçlarını incelediğimizde, ailelerin çocuklarına en çok kazandırmak istedikleri beceriler şunlardır:

1. Kelimeler,
2. Basit diyaloglar,
3. Kulak dolgunluğu,
4. İlgisi artabileceği.

Şekil 73: Özel Mustafa SEVEN anaokulu "uzay yıldızları" anasınıfı veli anket sonuçları

Şekil 74: Seyfi DEMİRSOY okulu "e şubesi" anasınıfı veli anket sonuçları

Anketin son kısmında, Fransızca edinimi konusunda velilere beklentilerini sorduğumuzda sırayla aldığımız cevaplar aşağıda belirtilmiştir:

Özel Mustafa Seven Anasınıfında: öncelikle 6 veli, çocuğunun yabancı dilin farkına varmasını, 6 veli, çocuğunun Fransızca'yı sevmesini ve severek öğrenmesini, 5 veli, çocuğunun yabancı dilde temel/alt yapı oluşturabilmesini, 4 veli, pratik eğitimin verilmesini, 4 veli, çocuğunun öğrendiklerini günlük/eğitim/iş hayatında kullanabilmesini, 3 veli, Fransızcanın ana okul programında yer almasını, 3 veli, beklentisi olmadığını verilen eğitimi yeterli bulduğunu, 2 veli, DYNED eğitim programının anasınıfında da olması gerektiğini, 2 veli, üçüncü bir yabancı dilin verilmesini (Almanca, Rusça, İtalyanca, İspanyolca vs.), 2 veli, çocukların doğru telaffuz ve iyi bir diksiyon kazanmalarını, 1 veli, ailelerin bilgilendirilmesini ve bu sürece dâhil edilmesini, 1 veli, çocuğunun ilkokulu/ortaokulu bitirdiğinde Fransızcaya hâkim olmasını ve kendini ifade edebilmesini istemiştir. Bunlar dışında, daha yoğun bir eğitim ve öğretim verilmesi kısmında bir işaretleme görülmemiştir.

Seyfi Demirsoy Anasınıfında: 5 veli yabancı dilde temel/altyapı oluşturabilmesini, 4 veli üçüncü bir dilin verilmesini, 4 veli çocuğun yabancı dilin farkına varmasını, 4 veli Fransızcanın programda yer alması gerektiği savunmuştur. Buna ilaveten 3 veli uzman öğretmen ya da yabancı öğretmenle pratik yapma fırsatı/ders yapma imkânı olması gerektiğini, 3 veli pratik eğitimin verilmesini, 3 veli öğrenilen dilin günlük/eğitim/iş hayatında kullanabilmesi gerektiğini, 3 veli çocuğun ilkokulu/ortaokulu bitirdiğinde Fransızcaya hâkim olması ve kendini ifade edebilmesi gerektiğini, 3 veli çocuğun Fransızca'yı sevmesi ve severek öğrenmesini, 2 veli DYNED eğitim programının anasınıfında da kullanmasını, 2 veli çocuğun yabancı dilde doğru telaffuz ve iyi bir diksiyon kazanmasını, 2 veli ailelerin bilgilendirilerek bu sürece dâhil edilmesini, 2 veli daha yoğun yabancı dil eğitim ve öğretim verilmesinin gerekliliğini savunmuşlardır. Ayrıca, 1 veli verilen eğitimi yeterli bulduğunu ve başka bir beklentisi olmadığını açıklamıştır. Bunun dışında, boş bırakılan bir seçenek olmadığı gözlenmiştir.

Burada yine iki anasınıfını oluşturan velilerin cevaplarında yine bir paralellik olduğu görülmüştür:

- Yabancı dilin farkına varması
- Fransızca öğretiminin okul öncesi programlarında yer alması
- Pratik eğitim yapılması

Velilerin ortak ve en yüksek beklentileri arasındadır.

Uygulamanın tüm sonuçlarının özeti:

Fransızca öğretimi hakkında birisi özel, diğeri de resmi bir kurum olmak üzere çocuklarla birebir 12 haftanın uygulama sonunda 2 okulun, “Birebir Konuların Değerlendirme Sonuçları” ve “Veli Anketi Sonuçları” karşılaştırılıp yorumlanmıştır. Buna ek olarak, 2 okul öncesi öğretmeninin, 2 okul yöneticisinin ve aile anketi ile ilgili gözlem ve yorumlara yer verilmiştir. Bunların dışında, erken yaşta Fransızca öğretimi verilmesi konusundaki açıklamalar, okul öncesinde Fransızca öğretimini vermekteki hedefler, okul öncesinde yabancı dil öğretimine yönelik kullanılan materyaller ve çocukların yabancı dile karşı yaklaşımlarına yönelik öğretmen gözlem ve yorumları değerlendirilmiştir. Özel ile resmi okullarda yapılan uygulamanın bulguları bir karşılaştırmayla verilmiştir. Uygulama sürecindeki “Araştırmacının Öğrenci Konu Değerlendirme Formu” ile “Veli Değerlendirme Formu” sonuçları ve değerlendirmeleri uygulama kısmında yer almıştır.

Fransızca öğretiminde kullanılan materyaller incelendiğinde, en çok somut materyaller gerçek bunlar nesnelere, kukla, abaküs ve oyuncaklardan oluştuğu görülmüştür. Kullanılan diğer yarı somut materyaller ise eğitici kartlar, resimler, tepегöz ve çalışma sayfaları olduğu görülmüştür. Uygulama sırasında kullanılan yarı somut materyallerin çocukları görsel işitsel alanda destekleyeceği düşünülmektedir. Somut materyallerin çocukları her alanda desteklediği, sadece görsel-işitsel değil aynı zamanda diğer duyuşlarına da hitap ettiği, çocukların ilgisini öğrenme üzerine odakladıkları düşünülmektedir. Etkinlikler sırasında her iki alandaki materyallere eşit oranda yer verilmiştir. Ayrıca, küçük yaşta çocukların oyuna olan ilgisini göz önünde bulundurarak, öğrenmeyi sıkıcı bir görev olmaktan çıkarıp daha doğal bir şekilde öğrenmenin sağlanması için, kurallı oyunların ve dramının eğitimi eğlenceli ve zevkli hale getirmedeki etkisinden yararlanılmıştır.

Çocuklar okuma yazma bilmedikleri için sınıf içi uygulamalarda görsel zenginliğe önem verilmiştir. Buna göre drama, kurallı oyunlar, kuklalar, videolar, resimli kartlar, çalışma sayfaları, eğitici oyunlar, soru-cevap teknik, araç ve araştırmacı tarafından hazırlanan materyaller kullanılmıştır. Ayrıca, uygulamada, Fransa’da ve Türkiye’de okul öncesi kurumunda çocuklara uygulanan etkinliklerle araştırmacının hazırladığı etkinlikler kullanılmıştır (resimli kartlar, kukla oyunları, çalışma sayfaları, eğitici oyunlar). Uygulama sırasında Fransızca öğretiminde kullanılan öğretim tekniklerine yönelik bulgulara göre birden fazla teknik kullanmayı tercih edildiği, bunlar arasında en çok eğitici kartlar, kurallı oyunlar, resimler, drama ve video kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca tekrara, mimiklere, beden diline, ikili çalışmaya ve soru cevap yöntemine yer verilmiştir. Her konu bittiğinde, eve gönderilmek üzere pekiştireçler araştırmacı tarafından önceden hazırlanmış ve bu pekiştireci eve göndererek, çocukların aileleriyle beraber evde tekrar etmeleri sağlanmıştır.

Araştırmacı tarafından uygulanan “uygulama sonu çocukları birebir değerlendirme” sonuçları incelendiğinde: Seyfi Demirsoy anasınıfı (16 öğrenciden 6’sı değerlendirme günü okulda olmadığı için, 10’u değerlendirmeye alınmıştır) ile Özel Mustafa Seven anasının toplam sonuçlarına baktığımızda: 136 defa konunun bilindiği, 12 defa bilinmediği, 7 defa konunun karıştırıldığı ve 11 defa konunun tamamıyla bilinmediği görülmüştür.

En sevdikleri konu sorulduğunda: Özel Mustafa Seven Anasınıfında; sırayla en sevilen konular, evcil hayvanlar (4 öğrenci) duygular konusu (4 öğrenci), 2 öğrencinin bütün konuları sevdiği, geometrik şekiller konusunu 1 öğrencinin sevdiği, taşıtlar konusunu 1 öğrenci sevdiği, tanışma ve renkler konuları için yanıt olmadığı, bu sonuçlar doğrultusunda en sevilen konuların duygular ile evcil hayvanlar olduğu görülmüştür. Seyfi Demirsoy Anasınıfında; sırayla en sevilen konular, evcil hayvanlar (5 öğrenci), rakamlar (2 öğrenci), taşıtlar (2 öğrenci) ve 1 öğrencinin ana/ara renkleri sevdiği, burada da en sevilen konunun evcil hayvanlar olduğu görülmüştür. Böylece, iki anasının öğrencilerinin bu konuyu tamamı bilmese de,

en sevilen konunun “evcil hayvanlar” olması, çocukların masumiyetine, evcil hayvanlara karşı besledikleri sevgiye bağlanabilir.

En zor buldukları konu sorulduğunda: Özel Mustafa Seven Anasınıfında: 3 öğrencinin renkler konusunu, 1 öğrencinin geometrik şekilleri, 2 öğrencinin 1-5 arası rakamları, 2 öğrencinin duygular konusunu, 2 öğrencinin taşıtlar ve 1 öğrencinin evcil hayvanlar konusunu zor bulduğu, tanışma konusu için yanıt olmadığı, bu sonuçlar doğrultusunda renkler konusunu en zor buldukları konu olduğu görülmüştür. Seyfi Demirsoy Anasınıfında: 3 öğrencinin duygular konusunu, 2 öğrencinin şekilleri, 2 öğrencinin evcil hayvanları, 2 öğrencinin renkleri ve 1 öğrencinin taşıtlar konusu olduğu söylenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda en zor bulunan konunun duygular konusu olduğu görülmüştür.

Elde edilen sonuçlara göre, E şubede bilinmeyen konularının Uzay yıldızları bildiği ve tam tersi E şube anasınıfında bilinen bazı konuların Uzay yıldızlarında bilinmediği ve iki sınıfta da benzer sonuçlar olduğu görülmektedir. Seyfi Demirsoy anasınıfında uygulama sürecinde eksik öğrenci olması ve bu öğrencilerin arasında başarılı olan öğrenciler olmasına rağmen, bütün bu sonuçlara baktığımızda, Seyfi Demirsoy “E şubesi” anasının daha başarılı olduğu saptanmıştır. Özel Mustafa Seven “Uzay Yıldızları” anasınıfında, okulda zaten bir yabancı dil öğrenmelerine rağmen, uygulama sonunda çocuklara Fransızca’yı sevip sevmedikleri sorulduğunda; sınıfın tamamı yani 11 öğrenci sevdiği, okulda ikinci bir yabancı dilin yani Fransızca öğretiminin olmasını ve yalnızca 1 öğrencinin Fransızcanın olmasını istemediği görülmüştür. Seyfi Demirsoy “E Şubesi” anasınıfında, okulda hiçbir yabancı dil öğrenmediklerini göz önünde bulundurarak, 10 öğrenciden 9’u okulda Fransızcanın olmasını ve yalnız 1 öğrencinin bu öğrenimin olmamasını istediği görülmüştür. Özel anasınıfında (Uzay Yıldızları), çocukların tam gün eğitim-öğretim görmelerine ve uzun sürede okulda kalmalarına rağmen 1 öğrenci hariç hepsinin Fransızca’yı istemeleri oldukça anlamlı ve memnuniyet vericidir.

İki sınıfın toplamının 21 olduğunu göz önünde bulundurursak, 20’si Fransızca’yı sevdiği ve yalnızca 1 öğrencinin sevmediği görülmüştür. 21 öğrenciden 19’u okulda Fransızcanın olmasını istediği ve sadece 2 öğrencinin istemediği görülmüştür.

Seyfi Demirsoy Anasınıfında 16 öğrenciden 6 öğrencinin eksik olması ve bunların arasında Fransızca'yı sevdiğini uygulama sırasında belli ettiklerini ancak uygulama sonunda birbirini değerlendirmede okulda olmamaları eksik dönüş olmasına neden olmuştur. Gelen dönüşler ve sonuçlar doğrultusunda Fransızcanın sevildiği ve öğretiminin yüksek katılımıyla olunması istendiği saptanmıştır.

Böylece, özel ve resmi anasınıflarında Fransızca yabancı dil öğreniminin kısa sürede verimli olduğu, çocukların Fransızca'yı sevdiği ve bu yabancı dilin okulda bulunmasını istedikleri büyük bir çoğunlukla belli olmuştur. Yapılan uygulama sonunda, yabancı dil öğretiminin verimli olması açısından ideal ders süresi, okul öncesi çocukların dikkat sürelerinin kısa olduğunu göz önünde bulundurarak haftada 3 gün ve 20'şer dakika yeterli olduğu düşünülmüştür. Nitekim okul öncesi dönemdeki çocukların akranlarıyla etkileşime gereksinim duyduğu unutulmamalıdır. Bu yüzden yabancı dil öğretimi için öngörülen süre 20-25 dakikayı aşmamalıdır.

Aile anketinin sonuçlarına baktığımızda: Seyfi Demirsoy "E Şubesi" anasının 16 velisinden sadece 7 velinin dönüş yaptığı, Özel Mustafa Seven "Uzay Yıldızları" anasının 11 velisinden 9 velinin dönüş yaptığını göz önünde bulundurduğumuzda toplam 16 velinin aile anketine dönüş yaptığı görülmüştür. Anketin sonuçlarını incelediğimizde; 16 veliden 15'i Fransızca öğrenmeyi okul öncesinde gerekli bulduğunu ve sadece 1 velinin gerekli bulmadığını söylemiştir. Okul öncesinde yabancı dil edinimi için en ideal yaş grubu konusunda veli değerlendirmesi şu şekildedir:

- 6 veli 4 yaş grubu,
- 4 veli 5 yaş grubu,
- 3 veli 6 yaş grubu,
- 1 veli ise 7 yaş üstü gruba işaret etmektedir.

Çocukların Fransızcaya devam ettirerek aktif rol almasını olumlu bulan 9 veli olduğu, 1 velinin olumsuz cevap verdiği ve 3 velinin yanıt vermediği görülmüştür. Ailenin çocukla Fransızca öğretiminde paylaşımda bulunması çocuğun dile ilgisini arttırmaktadır. Ayrıca çocuk ve ebeveyn iletişime gireceklerinden çocuğun iletişim becerilerinde, dil ve sosyal gelişiminde olumlu katkıları olacağı da bilinmektedir.

Ancak aile anketlerinden elde edilen verilere göre, araştırmada yer alan 16 ailede Fransızca bilen bireyin bulunmadığı ve bu dile özgü düşüncelerinin olmadığı görülmüştür. 16 veliden 12 velinin, çocuğunun sınıfta öğrendiği Fransızca bilgileri okul dışında kullandığını, fakat 4 öğrencinin bu bilgileri kullanmadığı görülmüştür.

Çocukların günlük yaşantıya aktardıkları Fransızca bilgileri konusunda aile anketlerinden elde edilen bulgulara göre sırasıyla: 16 veliden 11 veli rakamları, 11'i ana/ara renkleri, 8'i geometrik şekilleri, 6'sı evcil hayvanları, 6 veli taşıtları, 6 veli tanışma cümlelerini, 2 veli Fransızca çizgi filmleri/videoları, 1 velinin duyguları günlük hayatta kullandığı bilgiler arasındadır. Bu bilgileri kullanmayan sadece 1 öğrencinin bulunduğu görülmüştür. Çocuğun kendi ve çevresiyle ilgili olan konu ve sözcükler hem dile ilgi duymasını hem de öğrendiklerini daha kolay hatırlamasını sağlamaktadır. Sürekli olarak gördüğü ve karşılaştığı şeyler, öğrendiği sözcük ve konuları kullanabileceği ortamlar oluşturduğu düşünölmektedir.

Ailelerden 13 veli, çocuğunda Fransızca öğrendikten sonra değişikler gözlemlediğini, 3 velinin, çocuğunda değişiklik olmadığını ve 1 velinin, yanıt vermediği görülmüştür. 2 veli diğer değişiklikleri işaretlemiş ve çocuklarının öğrendiklerini aileleriyle paylaşmaktan hoşlanmadıklarını ve sorulan sorulara cevap vermediklerini ifade etmişlerdir. Çocuklarda en çok gözlemlenen değişiklikler sırasıyla:

- 11 veli, çocuğunun öğrendiklerini günlük yaşamda kullandığını,
- 7 velinin çocuklarının öğrendikleriyle gurur duyduğunu,
- 6 veli, çocuğunun Fransızca öğrenirken mutlu, sevinçli ya da heyecan olduğunu,
- 5 veli, çocuğunun öğrendiklerini günlük yaşamda kullandığını,
- 4 veli, çocuğunun öğrenme isteğinin arttığını,
- 4 veli, çocuğunun Fransızcaya olan ilgisinin arttığını,
- 3 velinin, çocuğunun kendisini farklı hissettiğini,
- 3 velinin çocuğunun öğrenmeye/doğala yakın bir telaffuza yatkın olduğunu,
- 3 velinin çocuğunun Fransızcaı anlamaya çalıştığını,
- 2 velinin çocuğunun Fransızca şarkı söylediği ya da dinlediğini,

- 2 velinin çocuğunun özgüveninin arttığını ve 1 velinin Fransızca programları, çizgi filmleri izlediği sonuçlarına varılmıştır. Bu bilgiler eğitimcilerin görüşlerini desteklemektedir. Sadece bir okul öncesi öğretmenin çocukların bazı kelimeleri İngilizce kelimelerin yerine kullandıklarını söylemektedir.

Ailelere, çocukların öğrenebileceği beceriler sorulduğunda; 12 velinin, çocuğunun kelimeleri kullanabileceğini, 10 velinin, çocuğunun basit diyalogları öğrenebileceğini, 9 velinin, çocuğunun kulak dolgunluğunun olabileceğini, 8 velinin, çocuğunun ilgisinin artacağını, 5 velinin, çocuğunun konuşulan kısa cümleleri anlayabileceğini, 4 velinin, çocuğunun şarkıları öğrenebileceğini, 4 velinin, çocuğunun televizyonda Fransızca olan programlar ve çizgi filmler izleyebileceğini, 2 velinin, çocuğunun sıfatları kullanabileceğini, 1 velinin ise çocuğunun bütün bu becerileri kazanabileceğini belirtmiştir.

Toplamda 27 veliden 16 velinin okuldan Fransızca öğrenimi konusundaki beklentilerine yönelik verdikleri yanıtlar incelendiğinde,

- 10 velinin çocuğunun yabancı dilin farkına varmasını istediği,
- 10 velinin çocuğun yabancı dilde temel/alt yapı oluşturabilmesini umduğunu görüyoruz.
- 9 velinin çocuğunun Fransızca'yı sevmesini ve severek öğrenmesini,
- 7 velinin pratik eğitimin verilmesini savunduğunu okuyoruz.
- 7 velinin ilerde çocuğunun öğrendiği dili günlük/eğitim/iş hayatında kullanabilmesini ifade ettiğini,
- 7 velinin Fransızcanın anaokul programında yer alması gerektiğini,
- 6 velinin üçüncü bir yabancı dilin verilmesini istediğini (Almanca, Rusça, İtalyanca, İspanyolca vs.),
- 5 velinin verilen Fransızca öğretimini yeterli bulduğunu ve başka bir beklentilerinin olmadığını ifade ettiği anlaşılmıştır.
- Bu açıklamalar dışında 4 veli DYNED eğitim programının anasınıfında da olmasını istemektedir.
- 4 veli çocukların doğru telaffuz ve iyi bir diksiyon kazanacaklarını,
- 4 veli çocukların ilkokulu/ortaokulu bitirdiğinde Fransızca'yı hâkim olması gerektiğini ifade ederken,

- 3 veli ailelerin bilgilendirilmesi ve bu sürece dâhil edilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.
- 3 veli çocuğunun uzman öğretmen ya da yabancı öğretmenle pratik yapma fırsatı/ders yapma imkânı olması gerektiği,
- 2 veli ise daha yoğun bir yabancı dil öğretimi verilmesinin gerekliliğini ifade etmişlerdir.

Uygulama sürecinde ve sonunda, ailelerin ilgisi, her konu bittiğinde ailelere verilen konu değerlendirme formları ve desteklerine bakıldığında, devlet okuluna göre özel anaokulunda çok daha verimli ve dönüş yapıldığı söylenilebilir. Özel anasınıfında olduğu gibi, devlet anasınıfında çocukların başarılı olmalarına rağmen, devlet anasının velilerine gönderilen formların çoğunlukla okula geri gönderilmemesi ve bu anasının velilerinin yabancı dile karşı ilgilerinin yetersiz olması, çocukların başarısını etkileyen bir faktör olarak dikkat çekicidir.

Ayrıca özel ve devlet anasınıflarındaki çocukların okuldan çıktıktan sonra telefon, tabletlere sarılarak saatlerce oyun oynamaları okulda öğrenilen bilgilerin kalıcılığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu olumsuzluklara rağmen, çocukların yabancı dile karşı ilgisi ve tutumu sevindiricidir. Fransızca öğretiminde, tekrarın önemi büyüktür. Evde ailenin de çocuğu desteklemesi ve olumlu yönde motive etmesi yabancı dilin kalıcı olmasına katkı sağlar. Özellikle öğrenilen dilin okul dışında kullanılabilen bir ortamının olmaması durumlarında ailenin bu katkısı son derece önemlidir.

Yarı yapılandırılmış Okul Öncesi Öğretmeni Görüşme Formunda;

Erken yaşta Fransızca öğretiminin verilmesi konusunda öğretmen yorumlarına, yine öğretmenlerin çocukların yabancı dile karşı yaklaşımlarına yönelik gözlem ve açıklamalarına yer verilmiştir. Formda yer alan sınıf öğretmenlerinin verdiği cevaplar şu şekildedir:

İlk soruda, erken yaşta yabancı dil öğretimini nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda, “Uzay Yıldızları” sınıf öğretmenin yabancı dile olan olumlu tutumu dikkat çekmiştir: “Çocuk sadece yabancı dil değil her şeyi erken yaşta öğreniyor ve kalıcılığı daha sağlam oluyor. Yaş grubuna ve çocuğun algılama düzeyine göre verildikten sonra dil öğrenimini olumlu yönde değerlendiriyorum” şeklinde açıklamada bulunmuştur. Devlet okulundaki okul öncesi öğretmenin de yabancı dil öğretimine yönelik

tutumu: “Öğrencilerin yeni kelimeleri ezberlemesinin sonraki yıllarda görecekleri yabancı dil eğitimi için faydalı olduğunu düşünüyorum” şeklindedir.

İkinci soruda, erken yaşta yabancı dil olarak Fransızca öğretiminin çocuğun gelişim alanlarına sağladığı yararlar sorulduğunda, özel okuldaki sınıf öğretmeni çocuğun birçok gelişim alanına yarar sağladığını belirtmiştir: “İşitsel-görsel-bilişsel-duyuşsal alanlarda çocuğun gelişimine katkı sağlamaktadır.” Devlet okulundaki okul öncesi öğretmeni de çocukta şu gelişimlere katkı sağladığını ifade etmiştir: “Dil alanında çocuğun telaffuz yeteneğini olumlu etkiliyor. Bilişsel alanda yeni öğrendikleri kelimeleri hafızada tutmalarına kolaylık sağlıyor ve çocuğu sosyalleştiriyor”.

Üçüncü soruda, Fransızca öğrenimi konusunda gözlemleri neler olduğu sorulduğunda; Özel okuldaki sınıf öğretmeni gözlemlerini şu şekilde belirtmiştir: “Çocukların alamayacağı, algılayamadığı bir dil değildir. Fakat İngilizceyle kelimelerde karıştırmaya sebep olabiliyor.” Devlet okulundaki okul öncesi öğretmeni de olumlu bir yaklaşımla: “Çocuklar ilk defa duymuş oldukları kelimeleri birbirlerine söylemeye çalıştıkları, yanlış söylemde bulduklarında birbirlerini düzeltmeye çalışmaları dikkatimi çekti” şeklinde açıklama yapmıştır.

Son soruda, Fransızca öğretimi konusunda velilerden gelen dönüşler neler diye sorulduğunda: özel okulda ki sınıf öğretmeni: “Olumlu dönüt aldığımız velilerimizde var, olumsuz dönüt aldığımız velilerimiz var” diye cevap vermiştir. Devletteki okul öncesi öğretmeni: “Çocukların okulda öğrenmiş oldukları Fransızca kelimeleri evde de söylemelerinden mutluluk duyduklarını” belirtmiştir.

Okul öncesi öğretmenleri, Fransızca öğretiminin okul öncesinde çocuğun dil-kavram gelişimini ve zihinsel gelişimini desteklediğini ifade etmişlerdir. Ayrıca yabancı dil öğrenme çabasının çocukların duygusal, sosyal, bilişsel, gelişimleri yanında kas gelişimine, hafızaya, hayal gücünü geliştirmeye yönelik katkıları da vurgulanmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Okul Yöneticisi Görüşme Formunda;

Yöneticinin okul öncesinde Fransızca öğrenimini vermenin uygun bulma sebepleri, Fransızca öğretimi uygulamasında neler hedefledikleri, okul öncesinde Fransızca öğretimi konusunda idarecilere gelen öğretmen, veli ve öğrenci dönütlerini içeren toplam 5 sorudan oluşmaktadır.

İlk soruda, okulunuzda Fransızca öğretimi yapılmasının sebepleri sorulduğunda, özel anaokulunun müdürü; “çok dil, çok insan” ilkesinden hareketle ikinci dil öğrenmenin

önemi, okul öncesinde ikinci yabancı dilin öğrencilere etkisi ve öğrencilerin göstereceği tepki ve Fransızcaya ilgimin olması” şeklinde cevap vermiştir. Devlet okul müdürünün cevabı ise: “Öğrencileri İngilizce dışında farklı bir dille tanıştırmak” şeklinde olmuştur.

İkinci soruda, okul öncesinde Fransızca öğretimiyle ilgili hedefleri sorulduğunda: özel anaokulunun müdürü: “Sınıf ve yaş seviyesine uygun olarak öğrenmeleri gereken ve akıllarında kalacak önemli kelimeler” şeklinde cevap vermiştir. Devlet okul müdürü: “Öğrencilerimizi dil öğrenmeye teşvik etmek, diğer dilleri öğrenirken zevk almalarını sağlamak” şeklinde olumlu hedeflerinin bulunduğu işaret etmiştir.

Üçüncü soruda, Fransızca öğretime yönelik olarak öğretmenlerden, velilerden ve öğrencilerden okul idaresine gelen dönütler sorulduğunda: “Öğrencilerin ilgi gösterdikleri, Fransızca’yı da sevdikleri, velilerin de memnuniyeti gözlendi” şeklinde açıklamalar yapılırken, devlet okul müdürü ise bu soruya: “Velilerimizin memnuniyeti bize ulaşmıştır” şeklinde yanıt vermiştir.

Son soruda, bir idareci olarak yabancı dil öğretimi konusunda bugüne ve geleceğe dair beklenti veya önerileri sorulduğuna, özel anaokulunun müdürü: “Yabancı dilin yaygınlaştırması, okul öncesinde zorunlu olması, bu konuda tüm toplumun bilgilendirilip, bilinçlendirilmesi gerekir” cevabı vermiştir. Devlet okul müdürü ise: “Yabancı dil öğretiminin yabancı dil sınıflarında bizzat o dili konuşanlardan alınması gerektiğini düşünüyorum. Yıllarca yabancı dil eğitimi alıp konuşamayan bir ülkeyiz. Pratik fazla olmalı diye düşünüyorum” şeklinde olumlu açıklamalar yapmıştır.

Okul öncesinde Fransızca öğretimi konusunda çocukların Fransızca’ya yaklaşımları ile ilgili eğitimci gözlem bulguları incelendiğinde, çocukların Fransızca’yı sevdikleri, Fransızca öğrenimi esnasında mutlu oldukları, Fransızca öğretiminde başarılı oldukları, öğrendikleri Fransızca bilgileri günlük yaşama aktardıkları belirtilmiştir. Bunda ailenin sahip olduğu yabancı dil bilinci, çocuğun kişilik yapısı ve dile duyduğu ilgi, yapılan ders tekrarlarının sıklığı ve çocuğun dikkat süresi etkili olmuştur. Okul yöneticilerinin, okul öncesi öğretmenlerinin ve uygulamayı yapan araştırmacının okul öncesinde Fransızca öğretimi konusundaki görüşlerinde, olumlu yönde bir tutarlılık gözlenmiştir. Okul öncesinde Fransızca öğretime yönelik yapılan görüşme formları incelendiğinde okul yöneticilerinin ve okul öncesi

öğretmenlerinin erken yaşta Fransızca öğrenimine olumlu yaklaştıkları belirlenmiştir. Aile anketlerinden elde edilen bulgularda ise; 16 ebeveyn, okul öncesinde Fransızca öğretimini yararlı ve gerekli bulduğunu ifade etmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

V. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Günümüzde dil öğrenme artık bir zorunluluk halini almıştır. İnsanlar günlük yaşamlarında bir şekilde yabancı dile ihtiyaç duyar hale gelmişlerdir. Teknolojik gelişmeler bu gereksinimi hızlandırmış ve özellikle cep telefonlarıyla bu gerçek kendini iyiden iyiye hissettirmiştir.

Küreselleşmenin uzantıları olarak, yabancı şirketlerle yapılan anlaşma ve rekabet ortamı, seyahat serbestisi, eğitim alanında yürütülen değişim programları yabancı dil konusuna bambaşka bir önem kazandırmıştır. Bu gelişmeler neticesinde yabancı dil eğitim ve öğretimi sorunu “Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Çerçeve Metniyle” daha da resmi bir statüye bürünmüştür. Böylece Eğitim ve öğretim programları bu yeni çerçeve metin göz önüne alınarak yürütülmeye başlanmıştır. Bu metin yabancı dil öğrenme, öğretme ve değerlendirme alanlarında yabancı dil öğretmenlerine ve dil öğrenenlere yol gösterme amacıyla hazırlanmış bir kılavuz niteliğindedir.

Gelişmiş ülkelerde çocukların büyük çoğunluğu birden fazla dil öğrenerek büyümektedirler. Ülkeler arası ekonomik ve sosyal ilişkiler, göçler, turizm, yurt dışında eğitim gibi gelişmeler yeni kuşaklara en az iki dili dayatmaktadır. Artık ülkemizde de çok dilliliğin sağladığı imkânlar nedeniyle, ebeveynler çocuklarının ana dillerinin dışında en az bir yabancı dil öğrenmelerini talep etmektedirler. Ancak iki dilin aynı anda kazanımı ile ikinci dil kazanımı arasındaki ince nokta eğitimciler tarafından çok iyi bilinmelidir.

Bu alana özgü yapılan bilimsel çalışmalar, yabancı dil öğrenimine çok küçük yaşlardan başlanması gerektiğine işaret etmektedir. Bunun için okul öncesi dönem en uygun dönem olarak görülmektedir. Yabancı dil programları çocukların bu evredeki zihinsel, bilişsel, duygusal ve dilsel gelişimleri göz önüne alınarak planlanmalı ve uygulamaya konulmalıdır. Yabancı dil öğretimine anasınıfında başlanması, çocuğun dilsel gelişimi açısından kaçırılmaması gereken önemli bir fırsattır. Çünkü öğrenmenin en hızlı olduğu dönem 0-10 yaş arasındadır.

Bu çalışma, anasınıfına devam eden öğrencilere belirlenen bir süre içerisinde Fransızca öğretme ve elde edilen bulguları paylaşma amacıyla yapılmıştır. Bu nedenle iki ayrı okul öncesi kurumunda 12 haftalık uygulama süreci izlenmiştir. İlk 3 hafta, haftada 3 gün 20’şer dakika; 4. Haftadan itibaren haftada 2 gün 1’er saat Fransızca öğretilmeye çalışılmıştır. 12 haftalık bu süreçte, önceden hazırlanan 6 konu işlenmiştir. Bunlar: “tanışma ve ana/ara renkler, geometrik şekiller, 1-5 arası rakamlar, duygular, taşıtlar ve evcil hayvanlar” konu başlıklarından oluşmuştur. Program, iki haftada bir konu bitirmek üzere planlanmıştır. Fransızca dersi esnasında çocukların sözcükleri öğrenmeye ve onları hafızaya almaya çalıştıkları ayrıca anadillerinde de bir gelişme kaydettikleri görülmüştür. Bu süreçte çocuklar, yeni kelime ve yapıları öğrenme sırasında duyularını ve hafızalarını sürekli etkin hale getirmeye çalışmışlardır. Bilindiği gibi, dil eğitiminde çocuklar, yeni kelimelerle öğrenerek sözcük dağarcıklarını zenginleştirir ve daha etkili bir sözel beceri edinirler. Bu gelişme çocuklarda iletişime geçme isteklerini tetikler ve arkadaşlarıyla, ebeveynlerle ya da sosyal çevresiyle karşılıklı iletişim ve etkileşime girerek sosyal ve dilsel açıdan ilerleme kaydederler.

Sadece 12 hafta gibi kısa bir sürede çocukların gösterdikleri başarılı performansa bakarak, resmi anaokulunda bir yabancı dilin, hatta ikinci bir yabancı dilin de öğrenilebileceği ortadadır. Devlet anasınıfında her ne kadar velilerin ilgisi ve dönüşleri tam olmasa da, öğrencilerin özel anasınıfından daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Özel anasınıfında velilerin çok daha ilgili ve dönüşlerin yüksek olması, öğrencilerin gösterdikleri başarıya olumlu katkı sağlamıştır. Kısa süreli de olsa bu deneyim bize, eğer şartlar ve imkânlar sağlanırsa çocukların okul öncesi sınıflarda yabancı dili anadili gibi öğrenebileceklerini göstermiştir. Ayrıca, okuldaki yöneticilerin, okul öncesi öğretmenlerinin ve velilerin yabancı dil olarak Fransızca öğretimi konusunda istekli ve memnun oldukları, erken dönemde başlayan dil öğretiminin gerekliliğini savundukları görülmüştür.

Okul öncesi dönemde yabancı dil öğrenimi programları, çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik etkinliklerle ve yine onların öğrenme düzeylerine uygun metot ve tekniklerle geliştirilmelidir. Bu uygulamalar farklı araç ve materyaller kullanılarak desteklenmeli, özellikle çocuğun oyun ihtiyacı hep göz önünde bulundurulmalıdır.

Çocuğun dokunabileceği, somut materyaller kullanarak, yaparak ve yaşayarak öğrenmesine fırsat verilmelidir. Etkinlikler yoluyla, yabancı dil öğretimi sürecinde öğrenilenlerin neşeli ve rahat bir uygulama ile pekiştirilmesi, tekrar ettirilmesi ve davranışa dönüştürülmesi sağlanmalıdır. Çalışma sonuçlarına göre, çocuğun dil gelişiminde görülen ilerlemenin onun zihinsel gelişimini de olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Okul öncesinde dil öğrenimi çocuğun gelişim evreleri göz önünde bulundurularak yürütülmelidir. Yapılan bu çalışma, çocukların hangi dönemde hangi becerileri kazanabileceklerine yönelik bilimsel açıklamalar göz önüne alınarak yürütülmüştür

Daha somut ve verimli bir sonuç alabilmek için; eğitsel oyunlara, resimli kartlara, boyama, oyun, drama, vb. etkinliklere de başvurulmuştur. Bu tür etkinliklerin çocuğun dilsel, sosyal, zihinsel ve kas gelişimine sağladığı katkılara bizzat tanık olunmuştur.

Çalışmada çocuğun dünyasına girmenin, onun ilgi ve beklentilerine uygun olarak yabancı dil öğretim süreci hazırlamanın ne kadar önemli olduğu da görülmüştür. Okul öncesi dönemde çocukların belirli bir uğraşa yoğunlaşma kapasiteleri sınırlıdır. Bu yüzden çocuklar, arkadaşlarıyla sıkça temasa geçmeye, kımıldamaya, konuşmaya kısacası etkileşime gereksinim duyarlar. Onların dikkat süreleri hesaba katılarak yapılan faaliyetlerde süre 20-25 dakika ile sınırlandırılmıştır.

Bu alanda yapılan araştırmalar az olsa da hepsinin ortak vurgusu yabancı dil öğrenimine erken yaşta başlanmasıdır. Bilimsel çalışmalarda, sadece tek yabancı dil olan İngilizceye odaklanıldığı ve bu çalışmaların ilkökul düzeyinde olduğu görülmektedir. Ancak, bu çalışmada okul öncesi dönemde yabancı dil öğretimi deneysel olarak uygulanmış ve dikkate değer sonuçlar alınmıştır.

Çocuklara yabancı dili sevdirmede ve yabancı dilde temel oluşturmada erken yaşta yabancı dil öğretiminin verilmesi artık tartışılmaz bir gerçektir. Okul öncesi döneme ilişkin yabancı dil öğretimi ile ilgili bilimsel çalışmalarda pek uygulama yapılmadığı göz önüne alınırsa, bu çalışmanın özgünlüğü ve geçerliliği daha iyi anlaşılacak ve gelecek araştırmacılara ışık tutacaktır.

Bu bulgular ışığında:

- Çocuklara sadece tek bir dil öğretmek yerine onlara başka diller de seçenek olarak sunulması
- Çocuklara yönelik farklı dil etkinlikleri düzenlenmesi
- Eğitim Fakültelerinin okul öncesi anabilim dallarındaki öğretmen adaylarına çocuklara yabancı dil nasıl öğretecekleri, hangi yöntem ve teknikleri kullanabileceklerinin öğretilmesi
- Okul öncesi dönemde yabancı dil dersi veren dil öğretmenlerinin sadece alan bilgisi değil, çocuk gelişimi ve eğitimi hakkında da bilgi sahibi olmalarının sağlanması
- Okul öncesi öğretmenlerine belirli aralıklarla hizmet içi eğitimler verilmesi ve öğretmenlerin yeni yöntem ve tekniklerle donatılmasına yönelik düzenlemeler yapılması
- Okul öncesi öğretmenleriyle yabancı dil öğretmenlerinin işbirliği içinde olmalarının teşvik edilmesi
- Ülkemizde en büyük eksiklik olarak görülen yabancı dil öğreniminin en kısa zamanda daha etkin ve kalıcı bir yapıya kavuşturulması
- Çok dilliliğin teşvik edilmesi, bunlara özgü kitap ve materyallerin hazırlanması
- Dil öğrenme programlarının Avrupa ortak çerçeve dil programına göre yeniden yapılandırılması
- Yabancı dil öğretimi için özel okullarda olan fiziki imkân ve koşulların devlet okullarında da sağlanması için gerekli çalışmaların yapılması
- Medyanın işlevinden faydalanılarak çocuklara yönelik dil öğrenme programlarının hazırlanması
- Ailelerin ikinci yabancı dil konusunda bilinçlendirilmesi
- Ders saatlerinin çocukların dikkat süresi göz önünde bulundurularak düzenlenmesi
- Ülkemizde okulöncesinde yabancı dile yönelik bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri son derece kısıtlıdır. Bu yüzden bu alana yönelik araştırma faaliyetlerinin teşvik edilmesi

- Çocukların yabancı dil becerilerini belirlemeye yönelik ölçek geliştirilerek daha güvenilir çalışmalara destek verilmesi önerilerimiz arasındadır.

KAYNAKÇA

- Aksan, D.(1998). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK yayınları.
- Aktaş, T. ve İşigüzel, B. (2013). *Erken yaşlarda oyunlarla yabancı dil öğretimi kuram ve uygulama*. Ankara: Nevşehir Üniversitesi Yayınları.
- Aytekin, H. (2011). *Yabancı dil öğretiminde çocuk ve gençlik edebiyatı*. Samsun: Güven Ofset.
- Aytekin, H. (2016). *Çocuk ve gençlik edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bacanlı, H. (2002). *Gelişim ve öğrenme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Bayhan, P.S. ve Artan İ. (2012). *Çocuk gelişimi ve eğitimi*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün, Ö. ve diğ. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Charles, C. M. (2003). *Öğretmen için Piaget ilkeleri*. (Çev. Gülten Ülgen). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çiçek, A. (2002). 0-6 Yaş grubu çocuklarda dil gelişimi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(4), 1-10. Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/67017>
- Deniz, E. (2011). *Erken çocukluk döneminde gelişim*. Ankara: Maya Akademi.
- Dil ve çocukta dil gelişim kuramları. (2018, 15 Şubat). Erişim adresi: <http://www.anaokullu.com/aa-belge/okul-onesi-makale-dil-gelisimi.pdf>.
- Dilin tanımı ve önemi. (2018, 27 Nisan). Erişim adresi: acikarsiv.gazi.edu.tr/File.php?Doc_ID=673.
- Diken, H.İ. (2012). *Erken çocukluk eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dönmez, B.N., Abidoğlu, Ü., Dinçer, Ç. ve diğ. (1997). *Okul öncesi dönemde dil gelişimi etkinlikleri*. Ankara: Sim yayıncılık.
- Ersanlı, K. ve Uzman, E. (2011). *Eğitim psikolojisi*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.

- Eğitişim dergisi. (2018, 28 Ocak). Erişim adresi: <http://www.egitirim.gen.tr/tr/index.php/arsiv/sayi-31-40/sayi-37-ocak-2013/623-okul-oncesinde-oyunun-islevleri>.
- Ekinci, O. (2001). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin başarısı üzerine etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Göğüs, B. (1978). Eğitime bakış. *Eğitim-öğretim ve bilim araştırma dergisi*. 4(12), 1-77. Erişim adresi: <http://www.ebs.org.tr/yayinlarimiz/2/egitime-bakis>
- Gönen, M. ve Dalkılıç, N. (1998). *Çocuk eğitiminde drama*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Güven, N. ve BAL, S. (2000). *Dil gelişimi ve eğitim*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- İlter, B. ve Er, S. (2007). Erken yaşta yabancı dil öğretimi üzerine veli ve öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 1(15), 21-30. Erişim adresi: http://www.kefdergi.com/pdf/15_1/21.pdf
- Kandır, A. (2003). *Gelişimde 3-6 yaş, çocuğum büyüyor*. İstanbul: Morpa Yayınevi.
- Kara, Ş. (2004). Anadil edinimi ve erken yaşta yabancı dil öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 295-314. Erişim adresi: <http://uvt.ulakbim.gov.tr/>
- Kıncal R.Y. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M.N. ve Kök, M.. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(16), 324-342. Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/>
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Küçük, M. (2006). *Okul öncesinde yabancı dil eğitimi konusunda eğitimcilerin ve ailelerin görüşleri*. T.C. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.
- Mirici, İ.H. (2001). *Çocuklarda yabancı dil öğretimi*. Ankara: Gazi Kitabevi
- Oktay, A. (2002). *Yaşamın sihirli yılları*. İstanbul: Epsilon Yayınları.

- Özbay, M. (2001). 0-6 Yaş grubu çocuklarındaki dil gelişiminin Türkçe öğretimi açısından önemi. *Bilig Dergisi*,17, 98-103. Erişim adresi: <http://bilig.yesevi.edu.tr/>
- Özçelik, D. A. (1982). *3.-11. Sınıf (9.-17.Yaş) öğrencilerince görülen biçimiyle kavram (Söz Dağarcığı) gelişimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Özen, Ş. ve Yanıklar, C. (2014). Anne ve babaların okul öncesi eğitime devam eden çocuklarının gelişimine yönelik beklentileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (30), 56-72. Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/>
- Poyraz, H. (1999). *Okul öncesi dönemde oyun ve oyuncak*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ülgen, G. ve Fidan, E. (1997). *Çocuk gelişimi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Yabancı Dil ve Anadil Öğreniminde Kritik Dönemler. (2018, 9 Aralık). Erişim adresi:<https://www.antakyaatakoleji.k12.tr/downloadadresim/59988fbc36a22d1.pdf>.
- Yapıcı, Ş. (2004). Çocukta dil gelişimi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(12), 1-17. Erişim adresi: <https://j-humansciences.com>
- Yavuzer, H. (1993). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (1996), *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A. ve Koçak, N. (2003). Okul öncesi çocukların dil gelişimlerine etki eden faktörlerin incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 133-143. Erişim adresi: <http://acikerisim.selcuk.edu.tr>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

Ek 1: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul Kararı

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
31.01.2018	1	2018 / 1-26

-KARAR NO: 2018 - 2
Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Fatma ERDOĞAN'ın Doç. Dr. Halil AYTEKİN'in danışmanlığında " Okul Öncesi Çocuklarda Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretimi" konulu yüksek lisans tezine ilişkin anket, gözlem ve video/film kaydı çalışmaları okunarak görüldü.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Fatma ERDOĞAN'ın Doç. Dr. Halil AYTEKİN'in danışmanlığında " Okul Öncesi Çocuklarda Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretimi" konulu yüksek lisans tezine ilişkin anket, gözlem ve video/film kaydı çalışmalarının kabulüne oybirliği ile karar verilmiştir.

ASLI GİBİDİR.

Ek 2: Samsun Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü Kararı

18 May 2018 14:58 HP Faks

syf: 7

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 27485554-605.01-E.8916724
Konu : Fatma ERDOĞAN'ın Tez Uygulama
Çalışması Hk.

04.05.2018

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E. 12607291 - 2017/25 sayılı Genelgesi,
b) Samsun, Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün 02.04.2018 tarih ve 42301062-302.08-E.7860 sayılı yazısı.

Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Yabancı Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Fransızca Dili Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Fatma ERDOĞAN'ın ilimiz, Atakum İlçesindeki Seyfi Demirsoy İlkokulunda bulunan (5 yaş gurubu) anasınıf öğrencilerine yönelik "Okul Öncesi Çocuklarda Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretimi" başlıklı tez uygulama çalışması yapmak istediğine ilişkin ilgi (b) yazı ve ekleri, ilgi (a) genelgeye göre incelenmiş ve komisyon tarafından uygun görülmüştür.

Söz konusu çalışmanın komisyon kararı doğrultusunda, anket çalışma sonuçlarının çalışmayı yapan kişi tarafından raporlanarak, Müdürlüğümüz Ar-Ge Birimine gönderilmesine dikkat edilerek, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, duyurusu ve denetimi ilçe millî eğitim müdürlüğünüz tarafından gerçekleştirilmek üzere okul müdürlüğü sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmadan gönüllük esasına bağlı olarak yapılmasının sağlanması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Hasan YETİK
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

EKLER :

- 1- İlgi (b) dilekçe ve ekleri (25 sayfa)
- 2- 20.04.2018 tarihli komisyon kararı (1 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Atakum İlçe Kaymaklığına
(İlçe MEM)

Bilgi: Ondokuzmayıs Üni.
Eğitim Bilimleri Ens.

Adres: Atatürk Bld. Yeni Hükümet Konakı Kat:3 SAMSUN
Elektronik Adı: samsun.meb.gov.tr
e-posta:

Bilgi için: Bircü Sağdıçlı
Tel: 0 (362) 435 80 63
Faks: 0 (362) 432 48 54

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evnksorgu.meb.gov.tr> adresinden f995-6072-338e-8cb3-bf1e kodu ile teyit edilebilir.

Ek 3: Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma Değerlendirme Formu/ Komisyon Görüşü

18 May 2018 14:58 HP Faks syf: 8

Ay FM: 2

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı
ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU**

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN

Adı Soyadı: Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü ve
Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransızca Dili Eğitimi Bilim Dalı
Yüköğretim Öğrencisi Fatma ERDOĞAN

Kurumu: Üniversitesi: Ondokuzmayıs Üniversitesi

Araştırma Yapılacak Bölge: Samsun ili Atakum İlçesindeki Seydi Demirey İlkokulunda bulunan 15

Araştırma Yapılacak Eğitim Kurumu ve Kademesi: yaş grubunda anaokul öğrencilerine yönelik çalışma

"Okul Öncesi Çocuklarda Yabancı Dil Olarak Fransızca Öğretimi"

Üniversite Kurum Önceliği: Araştırma Proje Ödev Tez Önceliği: Tez Çalışması

Veri Toplama Araçları: Anket Çalışması

Görüş İstenilecek Birim Birimleri:

KOMİSYON GÖRÜŞÜ

Batılına uygulanması için Milli Eğitim Bakanlığına yazılmalıdır.

Komisyon Kararı: Oybirliği ile alınmıştır.
Mühürlü İyeminin Adı ve Soyadı: Gerektir.

KOMİSYON

16.05.2018
Komisyon Başkanı
Mehmet Rasit ERİN
Millî Eğitim Müdürlüğü
Sosyal Bilimler

16.05.2018
Komisyon Üyesi
Mehmet Rasit ERİN
Millî Eğitim Müdürlüğü
Sosyal Bilimler

16.05.2018
Komisyon Üyesi
Sevil BAHAR
Millî Eğitim Müdürlüğü
Sosyal Bilimler

Ek 4: On iki haftalık uygulama programı

1.hafta, 1. Ders, 20 dakika: “Bonjour, au revoir, je m’appelle..., j’ai...ans”.
Tanışma Etkinlikleri: Bonjour, Au revoir draması.

1. hafta, 2. Ders, 20 dakika: Sözlü tanışma ve tekrar. Renkler: Jaune/rouge/bleu.
Rengini söyle rengine at. Renkleri eşleştirme oyunu.

1.hafta, 3. Ders, 20 dakika: Tanışma ve renklerin tekrarı. Renkler: Jaune, rouge, bleu. Üstünde olan renge göre ayağa kalk. La course des ballons.

2. hafta, 4. Ders, 20 dakika: Tanışma ve renklerin tekrarı. Renkler: Jaune, rouge, bleu, violet, orange, vert. Legolardan söylenen rengi seç. Rengini söyle rengine at.

2. hafta, 5. Ders, 20 dakika: Genel tekrar. Renkler: Jaune, rouge, bleu, violet, orange, vert. Fransızca renkler videosu. Söylenen renge göre boya.

2. hafta, 6. Ders, 20 dakika: Genel tekrar. Renkler: Jaune, rouge, bleu, violet, orange, vert. Oyuncak seç ve rengini söyle. Ana ve ara renklerden pekiştireç tırtıl yapıyoruz .

3. hafta, 7. Ders, 20 dakika: Genel tekrar. Tanışma, renkler tekrarı. Şekiller: rong/triangle. Bu nedir oyunu.

3. hafta, 8. Ders, 20 dakika: Genel tekrar. Şekiller: rong/triangle. Şimdi sıra hanginizde. Şekline göre elini kaldır.

3. hafta, 9. Ders, 20 dakika: Genel tekrar. Geometrik şekilleri rong/triangle pastaya yerleştir.

4. hafta, 10. Ders, 20 dakika: Genel tekrar. Geometrik şekiller: rong/triangle/carre/rectangle. Söylenen şekilin üzerine bas. Söylenen şekile göre kalk ve sırayla şekilleri göster.

4. hafta, 11. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Geometrik şekiller: rong/triangle/carre/rectangle. Şekiller Pastası. Şekiller oluşuyor. Şekiller pekiştireci

4. hafta, 12. Ders, 1 saat: Genel tekrar. 1-5 arası rakamlar: Video. Boncuk toplama oyunu. Oyuncakları sayma

4. hafta, 12. Ders, 1saat: Genel tekrar. 1-5 arası rakamlar: Çocuklara rakamları yapıştırma. Remplir son panier. Tahtaya rakam yazalım. Video.

4. hafta, 12. Ders, 1saat: Genel tekrar. 1-5 arası rakamlar. Topu at rakamı söyle . Rakamlar çalışma sayfası. La course aux chiffres. Chanson des chiffres.

4.hafta, 13. Ders, 1 saat: Genel tekrar 1-5 arası rakamlar. Söylenilen rakamın üzerine bas. Rakamları Diz. Rakamlar Pekiştireci.

7. hafta, 14. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Duygular: Joyeux/Triste. Duyguları eşleştir. Hangi durumlarda joyeux/triste olunur? Bir joyeux ve triste anılarını anlat. Hangi duygu tahmin et (pandomim). Duygular yarışması

7. hafta, 15. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Duygular: Joyeux/triste/surpris. Duygu heykelleri drama. Jacques a dit. Duyguları eşleştir. Duygular Dramatizasyonu. Sessiz duygu oyunu.

8. hafta, 16. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Duygular: Joyeux/triste/surpris/énervé. Duygular Kukla. Ayna Oyunu. Duygular yarışması. Hangi duygu tahmin et (pandomim).

8. hafta, 17. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Duygular: Joyeux/triste/surpris/énervé. Eşli duygular oyunu. Duygular sanat etkinliği (pekiştireç).

9. hafta, 18. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Taşıtlar: voiture, moto, helicopte, bus. Taşıtlar Çalışma Sayfası. Taşıtlar pandomim. Bilmeceler. Legolarla Taşıtını Yap.

9. hafta, 19. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Taşıtlar: voiture, moto, helicopte,bus. Taşıtlar kartlarını diz. Taşıtlar kartları eşleştirme. Kartındaki Taşıtı tarif et. Taşıtları Çiz.

10. hafta, 20. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Taşıtlar: voiture, moto, helicopte,bus. Elinde olan taşıta göre kartını kaldır. Taşıta göre ayağa kalk. Taşıtlar Pekiştireci.

10. hafta, 21. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Evcil Hayvanlar: chat, lapin. Evcil hayvanlar draması. Bilmeceler. Kartındaki evcil hayvanı betimle. Evcil hayvanları çiz ve süsle.

11. hafta, 22. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Evcil Hayvanlar: chat, lapin. Bil bakalım hangi hayvan. Bu ses kimin sesi? Canlılar ne yapar. Sesini göre ortaya yaklaş. Dokun ve Fransızca adını söyle

11. hafta, 22. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Evcil Hayvanlar: chat, chien, hamster, lapin. Video. Evcil hayvanlar kutlaması. Kukla. Evcil Hayvanlar çalışma sayfası. Eşleştirme Kartları.

12. hafta, 23. Ders, 1 saat: Genel tekrar. Evcil Hayvanlar: chat, chien, hamster, lapin. Video. Bu ses kimin sesi? Evcil hayvanlar pekiştireci.

12. hafta, 24. Ders, 1 saat: Birebir genel tekrar.

Ek 5: Araştırmacının öğrenci konu değerlendirmesi

Öğrenci (1.2.3.4 vs.):

Yaş:

Gelişim Alanları Gözlem Konusu	Dil Gelişimi	Bilişsel Gelişim
Tanışma Ana ve Ara renkler Bonjour (merhaba) je m'appelle (adım..) j'ai 5 ans (yaşım 5) Bleu/jaune/rouge (mavi, sarı, kırmızı) Orange/violet/vert (turuncu, mor, yeşil) Biliyor mu? Gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Değerlendirme:		

Öğrenci (1.2.3.4 vs.):

Yaş:

Gelişim Alanları Gözlem Konusu	Dil Gelişimi	Bilişsel Gelişim
Geometrik şekiller (Formes geometriques) Triangle (üçgen) Rong (daire) Carré (kare) Rectangle (dikdörtgen) Biliyor mu? Gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Değerlendirme:		

Öğrenci (1.2.3.4 vs.):

Yaş:

Gözlem Konusu \ Gelişim Alanları	Dil Gelişimi	Bilişsel Gelişim
1-5 Rakamlar (Les Chiffres 1-5) Un (bir) Deux (iki) Trois (üç) Quatres (dört) Cinq (beş) Biliyor mu? Gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Değerlendirme:		

Öğrenci (1.2.3.4 vs.):

Yaş:

Gözlem Konusu \ Gelişim Alanları	Dil Gelişimi	Bilişsel Gelişim
Duygular (Emotions) Joyeux (mutlu) Triste (mutsuz) Surpris (şaşkın) Enervé (kızgın) Biliyor mu? Gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Değerlendirme:		

Öğrenci (1.2.3.4 vs.):

Yaş:

Gözlem Konusu / Gelişim Alanları	Dil Gelişimi	Bilişsel Gelişim
<p>Taşıtlar (Transports)</p> <p>Automobile (araba) Helicopter (helikopter) Moto (motor) Bus (otobüs)</p> <p>Biliyor mu? Gösteriyor mu? Söylüyor mu?</p>		
Değerlendirme:		

Öğrenci (1.2.3.4 vs.):

Yaş:

Gözlem Konusu / Gelişim Alanları	Dil Gelişimi	Bilişsel Gelişim
<p>Evcil Hayvanlar (Animaux Domestiques)</p> <p>Lapin (tavşan) Chien (köpek) Chat (kedi) Hamster (hamster)</p> <p>Biliyor mu? Gösteriyor mu? Söylüyor mu?</p>		
Değerlendirme:		

Ek 6: Veli değerlendirme formları

Konu (Tanışma, Ana/Ara Renkler)	Evet/Hayır/Karıştırıyor /Tamamını Bilmiyor	Açıklama (ilgi, motivasyonu, düzeyi)
1. Bonjur (Merhaba) O revuar (Hoşça kal) Kelimelerini söylüyor mu?		
2. Tanışmada kullanılan Jö mapel... (Benim adım...) Jé... (Yaşım...) Cümleleri kuruyor mu?		
3. Rhuĵ(kırmızı) Jon (sarı) Verh (yeşil) Blö (mavi) Viyolé (mor) Oronĵ(turuncu) Renklerini gösterip söylüyor mu?		
Veli Değerlendirmesi:		

Konu (Geometrik Şekiller)	Evet/Hayır/Karıştırıyor /Tamamını Bilmiyor	Açıklama (ilgi, motivasyonu, düzeyi)
Rhon (daire) Triangl (üçgen) Karhé (kare) Rektangl (dikdörtgen) Geometrik şekillerini gösterip söylüyor mu?		
Veli Değerlendirmesi:		

Konu (1-5 Arası Rakamlar)	Evet/Hayır/Karıştırıyor /Tamamını Bilmiyor	Açıklama (ilgi, motivasyonu, hazırbulunuşluğu)
1'den 5'e kadar sayılar 1-öö 2-döö 3- tRua 4-katR 5-senk ➤ Sırayla sayıyor mu? ➤ Söylüyor mu? ➤ Gösteriyor mu?		
Veli Değerlendirmesi:		

Konu (Duygular)	Evet/Hayır/Karıştırıyor /Tamamını Bilmiyor	Açıklama (ilgi, motivasyonu, düzeyi)
Duygular: - joayö/mutlu - tRist/üzgün - süRpRi/şaşkın - eneRve/kızgın Biliyor mu? Eve gönderilen pekiştireçte gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Veli Değerlendirmesi:		

Kazanımlar (Taşıtlar)	Evet/Hayır/Karıştırıyor /Tamamını Bilmiyor	Açıklama (ilgi, motivasyonu, düzeyi)
Transports/Taşıtlar: otomobil (otomobil) büss (otobüs) elikopterh (helikopter) moto (motor) Biliyor mu? Eve gönderilen pekiştireçte gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Veli Değerlendirmesi:		

Konu (Evcil Hayvanlar)	Evet/Hayır/Karıştırıyor /Tamamını Bilmiyor	Açıklama (ilgi, motivasyonu, düzeyi)
Lapen/Tavşan Şiyen/Köpek Şa/Kedi Amsterh/Hamster Biliyor mu? Eve gönderilen pekiştireçte gösteriyor mu? Söylüyor mu?		
Veli Değerlendirmesi:		

Ek 7: Uygulama sonu çocukları birebir konuların değerlendirmesi formu

Öğrenciler Konular	Öğrenci 1	Öğrenci 2	Öğrenci 3	Öğrenci 4	Öğrenci 5	...
Tanışma						
Ana renkler						
Ara renkler						
Geometrik şekiller						
1-5 arası rakamlar						
Duygular						
Taşıtlar						
Evcil hayvanlar						
En sevdiği konu?						
En zorlandığı konu?						
Fransızca'yı seviyor mu?						
Okulda Fransızca olsun mu?						

+ Biliyor

- Bilmiyor

*** Karıştırıyor**

#Tamamını Bilmiyor

Ek 8: Okul Müdürü Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

1. Okulunuzda Fransızca öğretim uygulamanın yapılmasına iten sebepler nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Okul öncesinde Fransızca öğretiminde neyi hedefliyorsunuz?

.....
.....
.....

3. Fransızca öğrenime yönelik olarak öğretmenlerden, velilerden ve öğrencilerden okul idaresine gelen dönütler nelerdir?

.....
.....
.....
.....

4. Bir idareci olarak yabancı dil öğretimi konusunda bugüne ve geleceğe dair beklenti veya önerileriniz nelerdir?

.....
.....
.....
.....

Ek 9: Okul öncesi öğretmeni yarı yapılandırılmış görüşme formu

1. Erken yaşta yabancı dil öğreniminin verilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Erken yaşta yabancı dil olarak Fransızca edinimin çocuğun gelişim alanlarına sağladığı yararlar nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Fransızca öğretimi konusunda gözlemleriniz nelerdir?

.....
.....
.....
.....

4. Bu konuda velilerden size gelen ulaşan dönütler nelerdir?

.....
.....
.....

Ek 10: Okul öncesi çocuklarda yabancı dil olarak Fransızca öğretimi veli değerlendirme anketi

Hepimiz küreselleşen bir dünyada yaşıyoruz. Baş döndürücü hızla gelişen teknolojik gelişmeler sayesinde artık her şeye ve her yere kolaylıkla ulaşabiliyoruz. Bilgi ve iletişim alanında yaşanan gelişmelerin, yaşamımızı daha da kolaylaştırdığı ve bilgiye daha çabuk ulaşmamıza olanak sağladığı bir gerçektir. Tüm bu gelişmeler, insanoğlunu kültürlerarası iletişime zorlayarak yeni bir anlayışı benimsemeye itmiştir. Bu aşamada elbette ortak bir iletişim diline gereksinim duyulması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu gereksinim doğal olarak yabancı dillerin önemini gündeme taşımıştır. İnsanlar yabancı dil öğrenmenin bilincine vardıkça dünyanın diğer ucunda yaşayan insanlarla konuşmak, tanışmak hayal olmaktan çıkmıştır. Yabancı dilin insanlara psikolojik, sosyal ve bilişsel ve çok önemli faydalar sağladığı yadsınamaz bir gerçek olarak karşımızdadır. Yabancı dil, insanların vizyonlarını değiştirir ve onlara yeni ufuklar kazandırır. Yurt dışında eğitim yapma imkânı verir. Ulusların birbirlerine olan ticari ve ekonomik bağımlılığı yabancı dil bilen insanlara yeni istihdam kapılarını açar. Seyahat etme arzusu uyandırır. Herkesin amacı dünyada barış içinde yaşamak değil mi? Birbirini anlamanın yolu iletişimden geçtiğine göre çok kültürlülüğün söz konusu olduğu, farklı kültürlerin zenginlik olarak görülmesinin konuşulduğu bir dünyada herkesin mutlaka en azından iki yabancı dil bilmesi artık bir zorunluluk olarak görülmelidir.

Ekonomik bir dayatmanın sonucu günümüz dünyasında maalesef insanlar sadece tek bir dile, İngilizceye yönelmiş durumdadır. Tek dilliliği doğru bir gelişme olarak görmüyoruz. Bu yüzden İngilizceye alternatif olma düşüncesiyle değil ama bir zenginlik, “bir dil bir insan”, “iki dil iki insan” düşüncesi etrafında Fransızcanın öğrenilmesini amaçladık. Yapılan bilimsel araştırmaların ortaya koyduğu gibi, yabancı dil öğretimine ne kadar erken başlanırsa ki bu 3 yaşından itibaren, o kadar başarılı sonuçlar elde edilir. Bizde bu bilimsel gerçekler ışığında okul öncesi çocuklarda yabancı dil ediniminde nasıl bir seviye yakalayacağımızı gözlemlemeye çalışacağız. Çalışmanın önemli sonuçlar vereceğine inanıyoruz. Ayrıca ileriki dönemlerde bu alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara ışık tutması açısından da bu çalışmayı önemsiyoruz. Bu bağlamda, okulunuzun anasınıfında bulunan 5-6 yaş grubuna, “Okul öncesi çocuklarda yabancı dil olarak Fransızca öğretimi” kapsamında on iki hafta süren bir uygulama tamamlamaktayız. Bu çalışmamıza en ufak katkı sağlayacak düşünceleriniz bizim için önemlidir.

Bu yüzden sizlerden aşağıdaki anketi doldurmanızı rica ediyoruz.

Saygılarımla
Fatma ERDOĞAN

1. Fransızca öğretimini okul öncesinde gerekli buluyor musunuz?

- Evet, gerekli buluyorum
 Hayır, gerekli bulmuyorum
 Yanıtsız

2. Yabancı dil öğrenimine başlamak için size göre uygun olan yaş grubu hangisidir ve gerekçeleriniz nedir?

- 0-3 Yaş
 4 Yaş
 5 Yaş
 6 Yaş
 7 Yaş ve üstü
 Yanıtsız

3. Çocuklarınızın Fransızca'yı devam ettirerek aktif rol almasını ister misiniz?

- Evet isterim
 Hayır istemem
 Yanıtsız

4. Ailenizde Fransızca bilen bireyler var mı?

- Evet var
 Hayır yok
 Yanıtsız

5. Fransızca'yı bilen aile bireyleri bu deneyimlerini çocuklarla paylaşıyor mu?

- Evet paylaşıyor
 Hayır paylaşmıyor
 Yanıtsız

6. Çocuğunuz okulda edindiği Fransızca bilgileri evde kullanıyor mu?

- Evet kullanıyor
 Hayır kullanmıyor
 Yanıtsız

7. Fransızca öğrenen çocuğunuzun günlük yaşantısına aktardığı bilgiler hangileridir?

- Tanışma cümleleri
 Ana ve ara renkler
 Geometrik şekiller
 1'den 5'e kadar rakamları sayma
 Duygular
 Taşıtlar
 Evcil hayvanlar
 Oyunlar
 Fransızca çizgi filmleri veya videoları izliyor

8. Fransızca öğrenmeye başladıktan sonra çocukta gözlemediğiniz değişiklikler var mı varsa hangileri?

- Evet gözlemedim Hayır gözlemedim Yanıtsız

Gözlenen değişiklikler:

- Öğrendiklerini günlük yaşamda kullanıyor
 Fransızca 'ya olan ilgisi, merakı arttı.
 Öğrendiklerini ailesiyle paylaşıyor.
 Özgüveni arttı.
 Öğrenme isteği arttı.
 Fransızca öğrenirken mutlu, sevinçli ya da heyecanlı oluyor
 Fransızca programları, çizgi filmleri izliyor.
 Fransızca şarkı söylüyor ya da dinliyor
 Öğrenmeye ve doğala yakın bir telaffuza yatkın.
 Kendini farklı hissediyor.
 Öğrendiklerini oyunlarına yansıtıyor.
 Fransızca'yı anlamaya çalışıyor.
 Öğrendiklerinden gurur duyuyor.

Diğer,yazınız:.....
.....

9. Çocuğunuzun Fransızcada öğrenebileceği beceriler hangileridir?

- Kelimeler
 Şarkılar
 Basit diyaloglar
 Konuşulan kısa cümleleri anlayabilir
 İlgisi artar
 Kulak dolgunluğu olur
 Televizyonda Fransızca olan programlar, çizgi filmleri izleyebilir.
 Sıfatlar
 Hepsi

Diğer,yazınız:.....
.....

10. Fransızca konusunda beklentileriniz nelerdir?

- Beklentim yok, verilen eğitimi yeterli buluyorum.
- Çocuğumun Fransızca'yı sevmesi, severek öğrenmesi,
- İlkokulu/ortaokulu bitirdiğinde Fransızca 'ya hâkim olması, kendini ifade edebilmesi, Fransızca düşünebilmesi.
- Pratik eğitimin verilmesi, günlük/eğitim/iş hayatında kullanabilmesi,
- Yabancı dilde temel/altyapı oluşturabilmesi,
- Daha yoğun bir eğitim ve öğretim verilmesi,
- Fransızcanın programda yer alması, kalıcı olması,
- Ailelerin bilgilendirilerek bu sürece dâhil edilmesi,
- Doğru telaffuz ve iyi bir diksiyon kazandırılması,
- Uzman öğretmen ya da yabancı öğretmenle pratik yapma fırsatı/ ders yapma imkânı,
- Çocuğun yabancı dilin farkına varması,
- İkinci bir dilin verilmesi (Almanca, İtalyanca, Rusça, İspanyolca gibi)
- DYNED eğitim programının anasınıfında da kullanılması,
(*DYNED: Bilgisayar destekli olan bu programın en büyük özelliği olan görselliğin yanı sıra işitseldir. Görsellik, öğrencinin işlenen konuyu içinde bulunulan mevcut koşullardan kolaylıkla anlayabilmesini sağlayan öğeleri içerir. Bu da dili 'anlamlandırma' ya ve doğru olarak 'öğrenmeye' yol açar.*)

Ek 11: Çalışma sayfaları

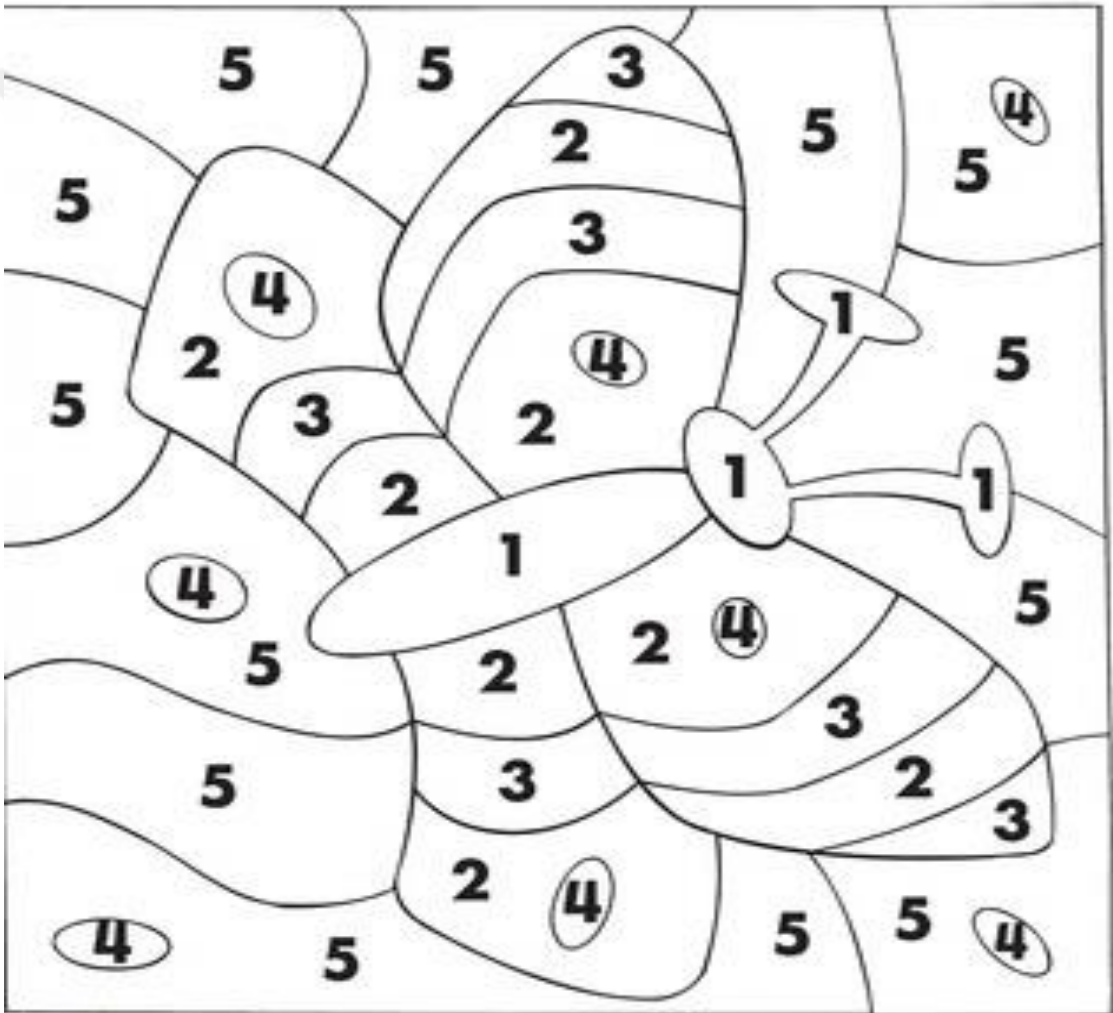
1 ve 5 Arası rakamlar çalışma sayfası

(Les chiffres de 1 á 5)

Dessines les chiffres

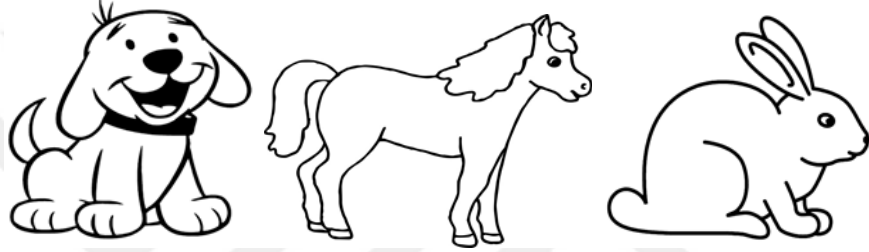
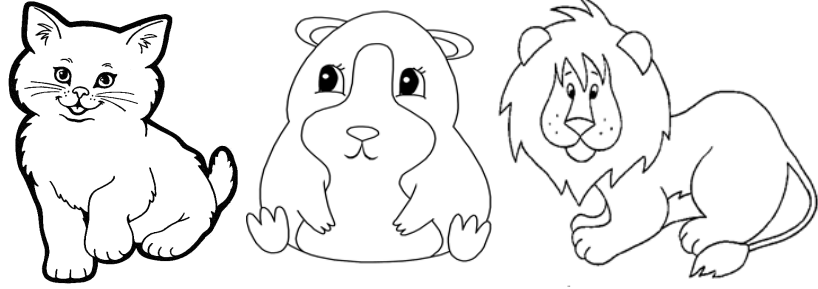
1 = bleu 2 = rouge 3 = violet

4 = vert 5 = orange

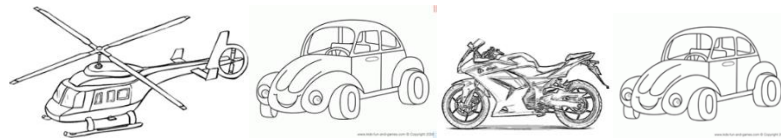
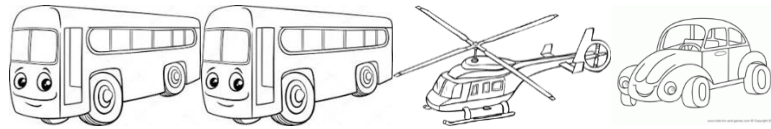
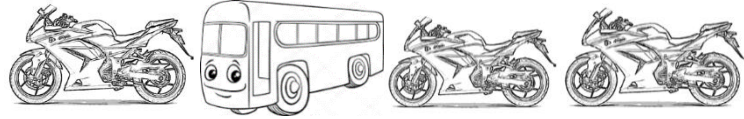
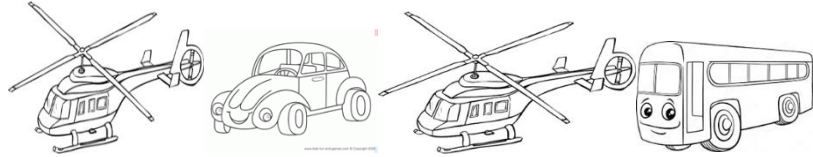
“Evcil hayvanları bul, isimlerini Fransızca söyle ve boya” çalışma sayfası

(Animaux domestiques)

“Her sırada en çok hangi taşıt varsa bul, Fransızca söyle ve boya” çalışma sayfası

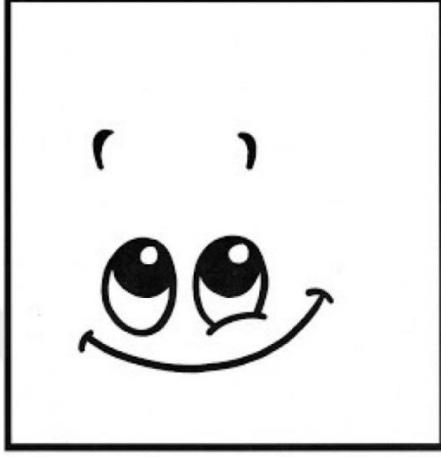
(Les transports)

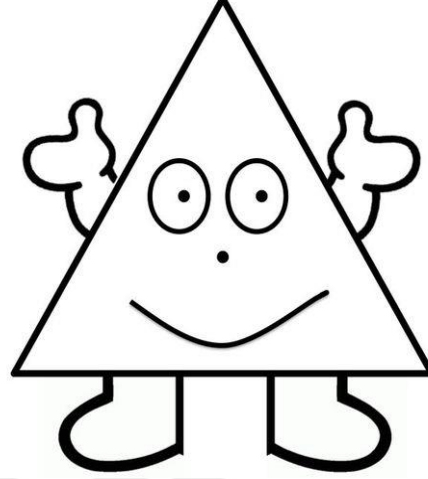
Ek 12: Pekiştirenler

Geometrik Şekiller pekiştiren

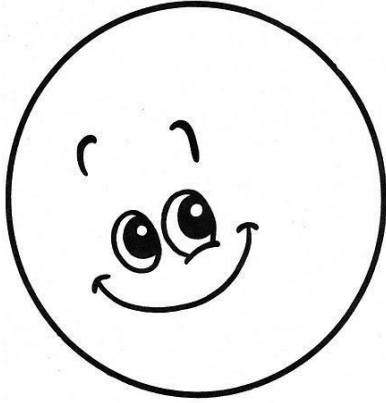
(Formes grometriques)

Karih

Triangl

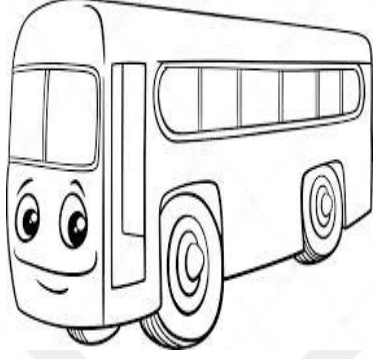
Rhon

Rektongl

Not: Her konu bittiğinde eve bir pekiştiren gnderip ocuğunuzla beraber Fransızca yazılanları tekrar etmeniz rica olunur.

Taşıtlar Pekiştireci
(Les transports)

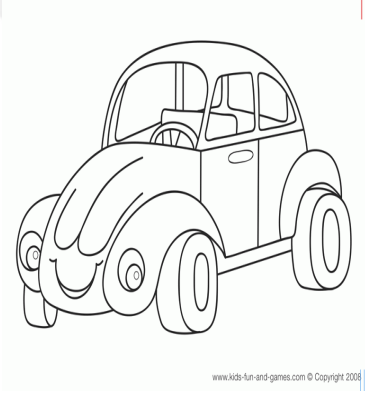
BUS (BÜSS)

HELICOPTER (ELİKOPTERH)

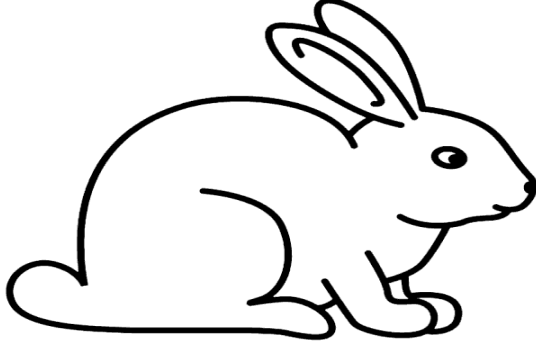
MOTO (MOTO)

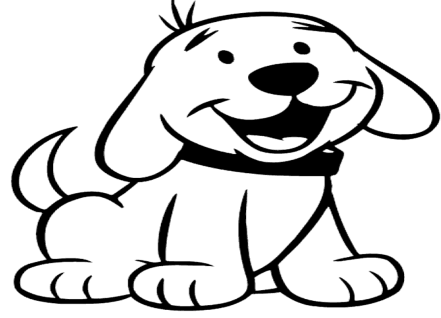
VOİTURE (VOATÜRH)

Fransızca Evcil Hayvanlar Pekiştirci

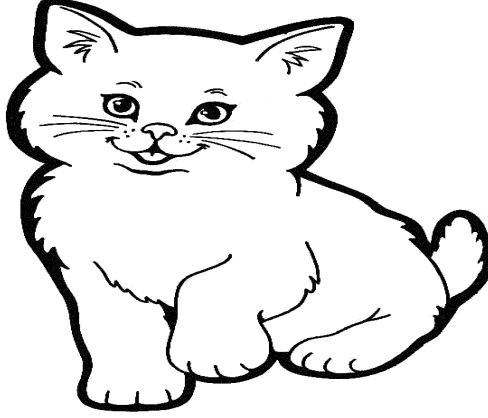
(Animaux Domestiques)

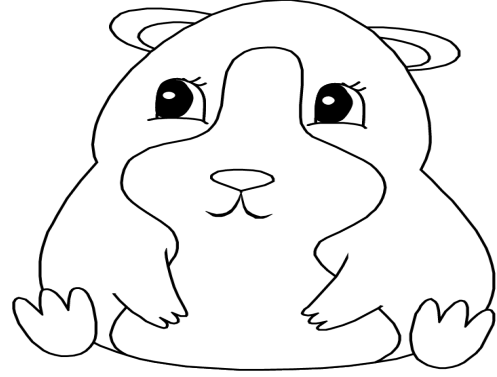
LAPEN/TAVŞAN

ŞİYEN/KÖPEK

ŞA/KEDİ

AMSTERH/HAMSTER